

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN NYROP.

SLÆGTEN NYROP.

NOGLE BIOGRAFISKE MEDDELELSER

AF

C. NYROP.

TRYKT SOM MANUSKRIFT.

KJØBENHAVN.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1881.

INDHOLD.

Forord	sid
Meddelelser	1
Bilag	61
Anmærkninger	127
Personfortegnelse	137

Bagest i Bogen er indheftet en Stamtavle.

Allerede i min Skoletid interesserede det mig at samle Oplysninger om den Slægt, jeg stammede fra, og senere har jeg aldrig helt ophørt dermed, men først i de sidste Aar, da det viste sig, at der var Flere i Slægten, hvem dette Arbejde interesserede, har jeg søgt at sammenstille og ordne, hvad jeg efterhaanden havde indsamlet. Som naturligt er, vare de Oplysninger, jeg i Begyndelsen mere tilfældigt havde naaet at faa, spredte og mangelfulde, det gjaldt om at supplere dem, og dette har jeg ved talrige Henvendelser paa mange forskjellige Steder nu søgt at gjøre, men nærværende lille Arbejde tør dog kun betragtes som et første Forsøg. Der er flere Punkter i det, som trænge til klarere Belysning, end jeg for Tiden har været i Stand til at give, men desuagtet ville de efterfølgende Blade dog sikkert ikke være uden Interesse for Slægtens Medlemmer, og for Andre ere de ikke bestemte. Forøvrigt nærer jeg det Haab, at den

Omstændighed, at disse Blade nu foreligge trykte, vil kunne fremkalde maaske endog mange, nye Oplysninger.

Som ovenfor nævnt har jeg henvendt mig til ikke Faa, baade Præster, Arkivembøds mænd og Andre, og for den Velvillie, jeg overalt har mødt, er det mig herved en kjær Pligt at bringe dem min erkjendtlige Tak.

I December 1881.

C. NYROP.

(VII. 22. s. Stamtavlen).

MEDDELELSER.

Højt oppe i Norge, nordligst inde i den mægtige Vestfjord, som skiller Lofotens Ørække fra Fastlandet. ligger Præstegaarden *Lødingen* paa Hindøen. Klimaet er barsk her. Fjeldene ere vilde og nøgne, og af egentlige Veje findes der ingen. Al Forbindelse sker over Søen, ved Baade, og derfor ligger Præstegaarden muligvis, hvor den ligger, ti strax nord for den, hvor Vestfjorden gaar over i Tjellesund, er der en Havn, hvad der for Sognefolk, som have lang og farlig Kirkevej at tilbagelægge tilsøs, er af ikke ringe Betydning. Sognet er vidtstrakt. Tysfjorden, der helt hører til det, gaar mange Mile mod Øst, næsten lige til Luleå Lapmark. Ved denne Fjord findes forøvrigt et saakaldet Finnekapel, men det er kun faa Gange om Aaret, at Præsten holder Gudstjeneste her. Sognefolkene i Lødingens Præstegjæld staa alle i Forbindelse med Søen; den giver dem deres Næring, og deres væsenligste Interesser ere knyttede til Lofotens hvert Foraar tilbagevendende umaadelige Torskefiskeri.¹

I det saaledes skildrede Sogn var *Hans Nyrop* Præst i den sidste Fjerdedel af det 17de Aarhundrede. Han er den Første af Slægten, om hvem der vides Noget, skjøndt ikke den Første, der kan opstilles paa dens Stamtavle. Da han

nævnes som Hans *Pedersen* Nyrop. maa nemlig en *Peder Nyrop* have været hans Fader.

Forinden vi gaa over til at meddele, hvad vi vide om Hr. Hans, ville vi imidlertid et Øjeblik dvæle ved Slægtens Navn, og det saa meget mere, som det formentlig indeholder en Oplysning om dens første Udspring. Til Trods for dens over hundreedaarige Ophold i Norge maa den nemlig være af dansk Oprindelse, Navnet viser det. Ingensteds i Norge er der nogen Plads eller Bygd, som hedder Nyrop, men i Danmark er der en Overflødighed af Steder, som føre dette Navn. Der er mindst 10 danske Landsbyer, som hedde Nyrup (Nyerup), en paa Fyn, to i Jylland og syv paa Sjælland, og fra forskellige af dem er der udsprunget Slægter. I Nyrup paa Fyn nogle faa Mil nordost for Assens er Litteraturhistorikeren, Regensprovsten Rasmus Nyerup født (1759), og i Nyrup paa Refsnæs, noget nordvest for Kallundborg, er Opera-sangeren Jens Larsen Nyrop født (1831).² Men naar Spørgsmaalet nu bliver, fra hvilken af de nævnte Landsbyer den her omhandlede Slægt er udgaaet, er det ikke muligt at besvare det; maaske er den af jysk Oprindelse. Den første Nyrop, som hidtil er funden, er en *Christianus Christiani Nyrop*, som den 6 Maj 1654 blev immatrikuleret som Student ved Kjøbenhavns Universitet, og han var fra Aalborg Skole, men nogen Slutning herfra er det ikke muligt at gjøre, saa meget mere som det er uvist, om den Nævnte hører til den her omhandlede Slægt. Gjør han det, har han holdt mere paa sit danske Navn end forskellige af hans Slægtninge. Hans *Pedersen* Nyrop findes i Universitetsmatriklen som

Johannes Fetri Neocomius, og hans to Sønner bære samme-steds det samme Navn. Neocomius er Nyrop, der efter Tidens Skik er oversat paa Græsk (νεός, ny, og κώμη, Landsby).*

Nyrup betyder forøvrigt den nye By, den udflyttede By, og da alle danske Byer, i hvis Endelse Ordet *porp* er gaaet over til *-rup*, skrives *-rup* og ikke *-rop* (jfr. Borup, Boserup, Hørup, Frørup osv.), burde Slægtens Navn formentlig korrektest skrives *Nyrup*,³ men allerede fra gammel Tid, synes Nyrop at være bleven slaaet fast. Denne Form har altsaa en historisk Hjemmel, som bør respekteres, men som selvfølgelig ikke dækker andre opkommende, nye Slægters fejlagtige Skrivebrug.

Hans Pedersen Nyrop blev Student 1664, han blev immatrikuleret den 3 Maj, og det var Skolen i Kristiania, som dimitterede ham. Allerede hans Fader har altsaa efter al Sandsynlighed været bosiddende i Norge, og hertil var det da ogsaa, at Sønnen efter at have endt sine Studier i Kjøbenhavn vendte tilbage. Den 1 Juli 1670 afsluttede han sine teologiske Studinger ved Universitetet (haud ill.), og snart efter træffe vi ham som Præst i Vaagen i Lofoten, et Kald, der støder umiddelbart op til det ovenfor nævnte Lødingen. Havde Hr. Hans været kaldet til Præst noget tidligere, vilde det med forholdsvis stor Sikkerhed kunne have været udtalt, at han var barnefødt ikke alene i Norge, men i Trondhjems

---

* Fr. Barfod har i sin «Danmarks Gejstlighed» (2d n Aarg. 1849 S. 104) Navnet Neocomius, men han oversætter det i Bogens Register fejlagtigt ved Nysted.

Stift, det Stift, hvorunder Vaagen (og Lødingen) paa den Tid hørte*; nu er det kun en Gisning. Den Gang var det nemlig en Sjøldenhed, at danske eller endog udenstifts norske Studenter fik Præstekald i Trondhjems Stift. Man sørgede for Stiftets egne Børn. Men denne Regel blev brudt af Biskop Erik Bredal (1643—72), der alene søgte at faa gode Præster, uden Hensyn til hvorfra de vare, og som derfor ogsaa var særdeles streng ved Præsternes saakaldte Bispe-examen, Datidens egentlige teologiske Prøve, overfor hvilken den afsluttende Examen ved Universitetet kun havde ringere Betydning.⁴

Forøvrigt var det ikke saa let at gribe reformerende ind paa dette Omraade. Det var navnlig før 1660 Menighederne, som selv valgte deres Præst, men hvorledes dette gik for sig, kan bl. A. ses deraf, at Biskopen i Ribe 1661 klagede over, at Valgmændene mere raadførte sig med vedkommende Enke paa Kaldet end med Menigheden⁵. Hvad det kom an paa, var, at hun var fornøjet med Kandidaten, og saaledes var det i begge de forenede Kongeriger. Af de 6 Mænd, som i det 17de Aarhundrede vare Præster i Lyng-Brøby ved Sorø, vare de fire første giftede med den samme Kone, Marie Andersdatter Thiegel, og da dennes efterlevende 4de Mand Hr. Søren Hansen paany giftede sig, opnaaede hans Enke, Elisabet Knoph, at blive gift med hans to første Eftermænd. I et Aarhundrede var der 6 Præster i et Sogn men kun to Præstekoner! Og Norge stod ikke tilbage. Maren

---

* Nu høre de under Nordlandene.

Sørensdaughter, hedder det, var »vant til« at blive gift med Præsterne i Sælø (Bergens Stift). Hun ægtede efterhaanden fire, og det skal ikke have været hendes Skyld, at hun ikke ogsaa (1668) blev gift med den femte, Hr. Peter Harbo⁶. Præstevalget var, skriver en Forfatter, »en simpel kommunal Affære, hvorved det gjaldt at forsørge den afdøde Sognepræsts Familie«. ⁷

Under disse Omstændigheder er det ikke uden Interesse at blive bekjendt med, at ingen af Præsterne i den Nyropske Slægt, og i fem Generationer har en Søn stadig været Præst, have faaet deres Kald ved at gifte sig med deres Formands Enke, og altsaa heller ikke Hr. Hans. Han ægtede (før 1675) *Benedikte Storm*, en Datter af Stedets Foged, Mikkell Olufsen Storm, der fra 1654 til 1680 var Foged i Salten; og denne hans Hustru overlevede ham. — 1678 kaldtes han forøvrigt af Biskopen i Trondhjem fra Vaagen til Lødingen, et Kald, der paa en særlig Maade var knyttet til Bispestolen. Det hørte nemlig til dens saakaldte Præbende-Kald, i hvilke Bispen og Kannikerne som saadanne vare Sognepræster, d. v. s. oppebar Indtægterne og lod Tjenesten forrette ved residerende Pastorer eller Vicepastorer. Forøvrigt hedder det, at da Hr. Hans blev kaldet af Biskopen, maatte en Anden, der var kaldet af Kongen, vige, og det er ganske interessant at se, at Bispens Kaldsret har været saa vel begrundet, at endog den unge Enevoldsmagt bøjede sig for den. ⁸

Hvad der forøvrigt er at melde om Hr. Hans, maa vi hovedsagelig uddrage af det Skifte, som blev holdt efter ham, og som er aftrykt nedenfor som Bilag I. Læse vi dette

igjennem, stanse vi først ved det ikke ubetydelige Bibliotek, han har ejet. Skiftet opregner 9 Værker i Folio, 25 i Kvart, 87 i Oktav og 22 i Duodes. Vel var det ikke den Gang som i Reformationens Tid, at en Smed udenvidere kunde blive Præst, saaledes som det skete i Jandrup ved Ribe 1547,⁹ men endnu den Gang stod Præsternes Dannelse ikke højt. Videnskabelig Beskjæftigelse var ikke almindelig i Præstegaardene, fra hvilke man tværtimod ofte hørte om alt Andet end opbyggelige Scener. Drukkenskab var næsten overalt til Huse, og den medførte mange uheldige Følger. I det 17de Aarhundrede blev ikke mindre end 31 Præster afsatte i Bergens Stift paa Grund af Sager af kriminel Natur.¹⁰ Et Bibliotek bestaaende af næsten 150 Værker har herefter næppe været nogen almindelig Fremtoning og vidner formentlig godt om dets Ejers videnskabelige Sans. Ved Siden af forskjellige af Klassikerne bestod det væsentlig af en Række teologiske Værker af baade Danske og Andre, de fleste paa Latin, Resten paa Tysk og Hollandsk. Paa Tysk fandtes desuden Luthers Bibel og en Bog kaldet *Wegviser zur Hoflichkeit*; af Bøger i det danske Sprog fandtes højt regnet fire*.

---

* Ciceronis Missiver fordansket [d. e. Anledning om Breffve oc Missiver at skriffve efter Exempler aff Cicerone oc Junii Anviising at føre sig de samme til Brug. Kbhvn 1656, 199 S. 8°.]; Nils Michelsens Legebog [d. e. Nils Mickelsen Aalborg: Medicin eller Læge-Boog. Kbhvn. 1633, 392 S. 8°.]; Sibris om det synderknusede rør og Rygende tafve; Petrus Molinæus om den geistlige Strid. De to sidste ere dog muligvis hollandske og ikke danske (se nedenfor S. 82 og S. 84). Ere de danske, har det i alt Fald ikke været muligt at finde dem; i Karen Brahes Bibliotek (Kataloget S. 108) findes:

Gaa vi nu videre i Skiftet, se vi, at Hr. Hans's Hus ikke har været overvættets rigt udstyret. Af Sølvtøj efterlod han sig kun en Kande, to Bægere, en Skaal, en Smørbrik og 12 Skeer. Men klage kunde han dog ikke, Huset havde det Nødvendige af Bohave, Sengklæder og Kjøkkentøj, ikke at tale om at han ejede 16 Køer, 30 Faar, 16 Geder m. m. Et Afsnit i Skiftet, som særlig interesserer, er det, der har som Overskrift «Søredskab og Søgods», ti af det fremgaar, at Præsten ikke mindre end hans Sognefolk inderlig har været knyttet til Egnens almindelige Interesser. Foruden to Baade (en Fembøring og en Spejlbaad) og forskellige Garn ejede Boet en Stue i Vaagen med Jærnkakkelovn og et Nøst i Havnen (ved Lødingen?) med en svensk Laas for Døren. Fra Stuen i Vaagen har der været drevet Fiskeri, og et Nøst er et Skur til at trække Baade op i.

Naar det er blevet fortalt, at Præsterne i Saltens Fogderi «i forrige Tider» erhvervede sig Rigdom ved paa Bøndernes Bekostning at drive Jægtebrug* og føre Handel,¹¹ tør det næppe antages, at Hr. Hans har hørt til disse Præster. Alt, hvad han efterlod sig, vurderedes til kun 488 Rd. 12 Sk.. og der blev endda kun omtr. 120 Rd. til Deling mellem hans Hustru og Børn; de udestaaende Fordringer løb nemlig op

---

Petri Moulinæi Nyttig Underviisning for Guds Børn, som ville gaee til Herrens Nadvere, af Franzøsk fordansket ved Jomfr. Anne Tot til Faarup. Kiøb. 1657. in 12.

* En Jægt er et Fartøj, en Jagt; at drive Jægtebrug er med egne eller fragtede Jægter at drive Handel fra Nordlandene paa Bergen eller andre af Norges Byer.

til noget over 367 Rd. Den største Fordringshaver var en Kjøbmand «paa Kontoret» i Bergen, med hvem der ikke var sket Afregning i 10 Aar. Han mente at have 311 Rd. til gode, men hans Fordring blev nedsat til 261 Rd.

Skiftet er forøvrigt af 16 April 1701, og Hr. Hans er da formentlig død i Slutningen af 1700, vistnok mellem 50 og 60 Aar gammel. Som tidligere nævnt blev han Student i 1664, og var han den Gang 18 Aar, vilde han i 1700 have været 54 Aar gammel. Foruden to Sønner efterlod han sig sex Døtre, som ere nævnte paa den nedenfor meddelte Stam-tavle.¹² Her skal kun bemærkes, at da Faderen døde, var alene den næstældste Datter gift, den ældste var trolovet. Der var altsaa 5 Døtre hjemme, og med Hensyn til disses Arvemidler hedder det i Skiftet: »At ordinere Formyndere for disse ringe Midler, som Pigebørnene ere tilfaldne [der ud-lagdes dem hver kun 9 Rd. 5½ Sk.], synes ganske unødigt, saasom deres egen gode, hæderlige Moder annammer dem til sig og endnu som tilforn ved sin Lavværges gode Raadførsel forsyner Døtrene inden sine egne Døre, indtil Gud efter sin faderlig Villie deres Lykke anderledes disponerer». Den tro-lovede Datter blev senere gift, og af de øvrige fire Døtre vides endnu to at være blevet gifte, den ene, fra hvem der haves to Erklæringer af 1711 om hendes Formuestilstand (Bilag III og IV), endog tre Gange. Hvor livlig Forbindelsen den Gang har været mellem Danmark og Norge kan for-øvrigt ses deraf, at en af Døtrene Mænd, den norskfødte Povl Pedersen, 1729 blev Præst i Tingsted paa Falster, efter først at have været Kapellan forskjellige Steder i Norge; hans

Hustru, Kirstine Nyrop, døde 1757 som Enke i Nykjøbing paa Falster.

De to Sønner vare *Peter* og *Christopher Nyrop*. Paa Grund af de Bekostninger, der alt vare anvendte paa deres Uddannelse, beholdt de (ligesom deres gifte Søster) Intet paa Skiftet efter deres Fader. De maatte sørge for sig selv, men dette kunde de formentlig ogsaa. Den yngste af dem, *Christopher*, der var født den 29 Marts 1680 og altsaa var over 20 Aar gammel, havde alt i Aaret 1700 taget teologisk Examen, og den 5 Aar ældre Broder *Peter* var 1701 vistnok som Lærer paa Lyse Kloster i Ous Præstegjæld i Søndhordland.

De to Brødre vare, tør det antages, i deres første Aar blevne underviste i Hjemmet af Faderen og kom derefter i Bergens Latinscole. Men her er et Spørgsmaal, som næppe kan besvares fyldestgjørende, nemlig det: hvorfor bleve de satte i *Bergen* Skole? Trondhjem, som ogsaa havde Latinscole, laa nærmere, og i Trondhjem boede Hr. Hans' Kaldsherre, Biskopen, ja muligvis havde Præsten Slægt i denne By; 1679 nævnes der ombord paa Orlogsskibet *Charlotte Amalie* en Løjtnant *Christian Nyrop* «af Trundhiem». ¹³ Det Sidste om Slægten er imidlertid kun en Gisning, og hvad Biskopen, Dr. Peder Krog (1689—1731) angaar, da var han en alt Andet end elskværdig Mand; han laa altid i Strid med sine Præster og vidste hensynsløst at benytte indtrædende Omstændigheder til egen Fordel. ¹⁴ Tilbage bliver altsaa kun den lange Vej som talendé imod Bergen, men dette Hensyn kom ikke til at gjøre Udslaget, Præsten drog selv den over 100 Mile lange og farlige Vej med sine Sønner, ti naar det

hedder, at han fulgte sin yngste Søn til Bergen, har den ældste sikkert samtidig været med. 1694 træffe vi trods Aldersforskjellen baade *Petrus Neocomius* og *Christophorus Neocomius* som Disciple i Skolens øverste Klasse, og Studenter bleve de paa en Gang.

Som Hensyn, der have talt for Bergen, kan muligvis anføres, at denne By paa Grund af Lofotens Fiskerier stod i livlig Forbindelse med de nordlige Egne, i hvilke Hr. Hans var Præst, vi se jo ogsaa, at hans Kjøbmand boede i Bergen, og dernæst har det Ry, der vistnok har gaaet af Rektorerne i denne By, kunnet bidrage Sit til, at den blev valgt. Claus Nielsen Bleking, der 1663 blev Rektor i Bergen, har Vidnesbyrd for at have været flittig og dygtig i sit Embede, og Edvard Edwardsen, der var Konrektor, var den eneste af de Skolemænd, Bergen indtil da havde haft, som havde indskrevet sit Navn i Litteraturen; han roses som særlig dygtig i Matematik og Astronomi og for sine Samlinger til Bergens Historie. Naar disse Mænd have bragt Bergens Skole i Ry, var det imidlertid, da de vare unge, senere gik det tilbage for dem, men det vidste Hr. Hans muligvis ikke, da han drog afsted med sine Sønner. Paa den Tid, han ankom, havde Skolen foruden Rektor og Konrektor endnu en Vice-rektor (Søren Pedersen) og en Subrektor (Rudolf Burrenæus), og det var ikke for det Godes Skyld. De skulde lette Skolegjerningen for de Førstnævnte i deres Alderdom, men Skolen blev ikke synderlig hjulpen herved. Biskopen, den dygtige Niels Randulf maatte direkte gribe ind. I Januar 1694 vedtog Kapitlet i Bergen forskjellige Bestemmelser angaaende

Skolens Hørere og Disciple, der aabne et alt Andet end lysteligt Indblik i Forholdene. Der blev bl. A. sat Pengebøder for de Hørere, der forsømte deres Timer; skete det oftere, skulde Vedkommende suspenderes og tiltales paa sit Embede.¹⁵

Forøvrigt maa man ikke tro, at Hørernes Forsømmelse var det Eneste, som gjorde Undervisningen ujævn og urolig. Datidens Skoledrenge havde Andet at bestille end at sidde paa Skolebænken. De forrettede som Davidsdegne (*Davidici*) Tjeneste i Kirkerne ved Ligfærd, og det er i saa Henseende oplysende, at Frederik III 1659 med Hensyn til Skolebørnene i Kjøbenhavn indskærper, at deres »Ligtjeneste« i Holmens Kirke bør være forrettet inden Kl. 1, »saa at fornefnte Davids tiennere uden lenger ophold sig derfra til skolen jgien til fornefnte klocheslæt kand forføye, der deris skoelegang *oc anden byens ligtienste* at forrette, som forsvarligt kand være«. ¹⁶ Ved denne deres Sangopvartning i Kirkerne tjente Disciplene imidlertid forholdsviis betydeligt, hvad man bl. A. ser deraf, at Forseelser fra deres Side straffedes med Afdrag i »Ligpengene«. 1694 blev det saaledes for Bergens Skole eksempelvis bestemt, at hvis øverste Klasses Disciple ikke altid mødte iførte Kapper (*togati*) i Skole og Kirke, afkortedes der Vedkommende hver Gang 4 Sk.¹⁷

I hvilket Aar Brødrene Nyrop kom til Bergen, er ikke oplyst, men da Skolens 70 Disciple den 12. December 1694 vare forsamlede i Bispegaarden i Anledning af »Skoleklædernes Distribution« (d. v. s. Fordeling af de Klæder, som vare indkjøbte for en Del af Sangopvartningspengene), nævnes de

mellem de 21 Disciple i øverste Klasse, og samtidig, ses det, var der tre Brødre Holberg i Skolen, den ene i 3dje Klasse, og de to andre i 2den Klasse; den ene af de to sidste var den senere saa bekendte Ludvig Holberg. Ved Uddelingen af Klæderne toges Hensyn til, i hvilken Klasse Disciplene vare. Øverste (5te) Klasse fik Klæde til 7½ Mrk. pr. Alen, 4de Klasse til 6 Mrk. o. s. v., ja de 5 nederste Disciple i første Lektie erholdt endog hver kun et Par Sko, men samtlige Brødre Holberg erholdt Tøj af bedste Klæde, som om de havde været i øverste Klasse, Noget, man har sat i Forbindelse med, at deres Fader Oberstløjtnant Holberg ikke alene var en anset Mand i Bergen men efter en Forordning af 1679 som Oberstløjtnant regnedes for personlig adelig.¹⁷

Det blev imidlertid hverken Rektor Bleking eller Konrektor Edvardsen, som kom til at dimittere Brødrene Nyrop, de døde begge 1695, og Skolens nye Rektor blev den 21aarige Jyde Søren Lintrup, en med stor litterær Sans begavet Mand, der formentlig har været et godt Bytte for Skolen. Han synes nemlig at have haft pædagogiske Interesser. 1718, da han er Professor ved Universitetet i Kjøbenhavn, udtrykker han i et Brev til Kristian Falster sin Sorg over, at et ungt Menneske er flyttet længere fra ham »og derfor mindre kand *profiterere* enten af mine *Collegiis* eller *Bibliothec*«, og da han 1720 er bleven Biskop i Viborg, skriver han, ligeledes til Kristian Falster: »Vores Skole [i Viborg] finder jeg i den *etat*, saa jeg maae tænke tii at faae dend . . . fast af grunde opbyggt, og siden maae jeg sørge for bøgger til Disciplerne, som ved det første *Examen triduarium*, jeg holdte der, vare

7 om een bog, og dog havde meget faa af *Auctoribus classicis*, hvoraf kand sluttes *resten*.«¹⁸ — Man ser heraf, at den ovenfor antydede Tilstand i Bergen ikke har været enestaaende.

Ved St. Hansdags Tid 1697 kom Brødrene Nyrop til Kjøbenhavn for at underkaste sig Examen og Deposits. Rus-Raabet, som vi kjende bl. A. fra Holbergs »Den ellefte Juni«, har vel lydt efter dem,* og Depositsen har muligvis ikke været ganske let for dem at slippe igjennem. Oprindelig var den en efter fuldendt Examen foretagen symbolsk Handling, den unge Student fik Salt i Munden og Vin paa Hovedet, han ligesom indviedes til en ny og bedre Tilværelse, men denne i og for sig ganske højtidelige Handling var tidlig bleven forøget med en Række Spektakelscener. Deposituri maatte møde med Horn og andre Tegn paa en oprindelig dyrisk Tilstand, som de nu under alskens kaade Løjer befriedes for.¹⁹ Hvorledes Brødrene ere slupne gennem denne Skjærsild, vide vi dog Intet om, men sikkert er det, at de med det græciserede Navn Neocomius findes indførte i Universitetsmatriklen for 1697 med den Tilføjelse, at Peter Nyrop til Privatpræceptor valgte Professor Ole Worm (den yngre) og Christopher Nyrop Professor Hans Mule.

Hvad Brødrenes senere Skjæbne angaar, da kjende vi kun Christopher Nyrops. Peter Nyrop forsvinder tidligt.²⁰ 1701 traf vi ham, som ovenfor nævnt, paa Lyse Kloster, vistnok som Huslærer; i Januar 1706 blev han i Frue Kirke i

---

* Den Unge, der kom til Kjøbenhavn for at deponere, hed paa Latin *depositurus*, og det er den sidste Stavelse i dette Ord, som formentlig har skabt *Rus-Raabet*.

Kjøbenhavn gift med Enken *Anne Pedersdatter [Lærbø]*, og i dette Ægteskab, som han indgik som slet og ret Student, maa han antages at have haft en Søn Hans eller Johannes, ti er dette ikke Tilfældet, synes en Del Personer med Navnet Nyrop ikke at kunne knyttes til Slægten, som de dog utvivlsomt høre til (s. Stamtavlen).²¹

Vi gaa nu til *Christopher Nyrop*. Da han kom til Kjøbenhavn, hørte han ikke til de af Per Degn roste Depo-
nenter, »Karle, som lod sig rage to Gange om Ugen«; han var kun lidt over 17 Aar. Men desuagtet afsluttede han sine Universitetsstudier i tre Aar; det er muligvis Trang, som har fremskyndet dem. Den 23. Marts 1700 tog han ikke fuldt 20 Aar gammel teologisk Examen med en tarvelig Karakter (mediocriter), og strax efter synes han at være draget til Norge for at komme i praktisk Virksomhed.²² Holdt man sig alene til det over ham udgivne Universitets-
program (1736), der er trykt nedenfor som Bilag, maatte man tro, at han havde bestaaet sin Examen glimrende. De i det brugte rosende, men svævende Udtryk bør dog næppe tages bogstaveligt, Programet er til Ære for den afdøde *Biskop Nyrop*, en af Kirkens Store, og derfor omforme elegante latinske Udtryk her, som saa ofte, i alt Fald tilsyne-
ladende Virkeligheden.

Tre Aars Studeringer tage sig for en Nutidsbetragtning noget fattigt ud, men erindres maa det dog, at Fordrin-
gerne den Gang vare saare beskedne. Kristian V.'s Lov for-
drede kun, at den, der vilde tage teologisk Examen, skulde have været »tvende Aar paa *Academiet*«, og selve Examens-

prøven kan ikke altid have været meget streng. 1675 examinerede to Professorer 74 Kandidater i siger og skriver to Dage.²³ Erindres maa det ogsaa, at Præsternes Stilling den Gang var en anden end nu til Dags, de behøvede ingen stor Lærdom. Den almindelige Skoleundervisnings lave Standpunkt medførte med Nødvendighed, at de i deres Virksomhed væsentlig maatte lægge Vægten paa at befæste og udvikle en kun tarvelig Kristendoms - Kundskab. De underviste fra Prædikestolen, og Tilhørernes ringe Kundskabsmaal lod Undervisningen holde sig ved Jorden. Hertil kom som yderligere Hemsko paa Udviklingen, at Præsterne paa Landet hele det 17de Aarhundrede igjennem for største Delen levede paa Bondevis og ofte tog Bondedøtre til Hustruer.²⁴

Hvad Christopher Nyrops første Aar i Norge angaar, efter at han i 1700 havde forladt Kjøbenhavn, da hersker der nogen Uoverensstemmelse mellem de forskjellige Kilder, men det synes dog afgjort, at han ligefra 1701 til ind i 1709 har været hos den samme Præst, Povl Hansen Glad, i Ejd ved Nordfjord i Bergens Stift, først som Huslærer og senere som Kapellan. I saa Henseende begaas der næppe Fejl, men her er en anden Vanskelighed, og det er Forholdet mellem Povl Glads Død 1709 i sit Embede og en Provsteretsdom af 11. December 1700, hvorefter han »for urigtig befindende Skrifter [d. e. Dokumenter], som Bøndernes Signeter og Bomærker ere ulovlig undersatte«, d. v. s. for Falsk, afsattes fra sit Embede.²⁵ Der er næppe anden Udvej end at antage en Benaadning. I og for sig er denne Antagelse heller ikke usandsynlig, en Tid synes det endog at have været

sædvanligt, at dømte Præster benaadedes, og i nærværende Tilfælde kan det anføres, at der ankedes over den dømmende Provsteret, idet den befandtes »tildels at have fraviget, hvis den gejstlige Ret kunde vedkomme, og fundet Hr. Povl strafældig i Sager, som det tilkommer den verdslige Ret at paakjende«. ²⁶ Erindres kan det ogsaa, at Povl Glad var en Svigersøn af den ovenfor nævnte virksomme Biskop Niels Randulf. Hr. Povl har forøvrigt ikke været nogen ganske ung Mand paa den Tid, ti allerede (1670 eller) 1671 blev han Kapellan i Ejd. Men hvorledes det nu end forholder sig med hans Domfældelse, synes Christopher Nyrop at have befundet sig vel hos ham; han blev 1706 gift med hans Datter Malene (s. Bilag II), der imidlertid døde i første Barselseng med et ufødt Barn.

Som ovenfor nævnt døde Povl Glad 1709, og Svigersønnen, der ønskede hans Kald, ilede til Kjøbenhavn for der at virke for sit Ønskes Virkeliggjørelse. Hvad det gjaldt om, var et Kongebrev, ti Enevoldsmagten havde nu afskaffet Menighedernes Valgret, i hvilken Henseende allerede Povl Glads Ansættelse som residerende Kapellan i Ejd (han blev først Sognepræst her 1692) er endog særdeles oplysende. Kongebreve skulde og maatte respekteres. ²⁷ Hr. Christopher naaede imidlertid ikke, hvad han ønskede, en Anden blev ham foretrukken, og han tog nu Ansættelse som Skibspræst; Flaaden udrustedes nemlig i Anledning af den paany udbrudte Krig med Karl XII. Han blev Præst paa Vice-Admiral Peter Rabens Skib, og maa altsaa have overværet dennes Kampe ved Rygen. Forinden sin Ansættelse synes han

imidlertid den 22 Maj 1709 at have underkastet sig en homiletisk Prøve, som han bestod godt (laud.).²⁸ Om han ikke tidligere havde underkastet sig denne Prøve, eller om han var utilfreds med en tidligere Prøves Udfald, derom vide vi imidlertid Intet.

I sin Stilling som Skibspræst blev han ikke længe. Den 19 December 1711 blev han af Gehejmeraad Kristian Sehested til Ravnholt kaldet til Præst i Herrested paa Fyn (Vinding Herred), hvad der forøvrigt synes at tyde paa, at han ikke har været uden Konnexioner.

Efter at være kommen til Ro i dette Kald ægtede han den 20 Oktober 1712 den 22aarige *Elisabet Kirstine Hjort*, Datter af den nærboende Præst i Stenstrup Hans Gregersen Hjort og Ellen Povlsdatter, og har han ikke haft gode Forbindelser før, synes dette Ægteskab at have skaffet ham saadanne. Ellen Povlsdatter var nemlig en Datter af Raadmand Povl Boesen i Svenborg og Bodil Fris, der den 23 Oktober 1678, efter at være bleven Enke paany, giftede sig, nemlig med den daværende Præst i Stenstrup, Nordlændingen Peter Jespersen, der 10 Aar efter blev kgl. Konfessionarius og Hof-Prædikant.²⁹ Denne indflydelsesrige Stilling beholdt han til sin Død, og han har sikkert oftere støttet sine fynske Slægtninge, Meget taler for, at han har staaet Præstefamilierne i Stenstrup og Herrested nær. Da hans Ægteskab var barnløst, tog han saaledes sin Hustrus ældste Datterdatter, Bølette Hjort, til sig — hun blev senere gift med Biskop Peder Hersleb — og at hendes ovenfor nævnte Søster Elisabet Kirstine ogsaa har været Hr. Peter Tak skyldig, fremgaar formentlig

deraf, at hendes ældste Søn, der fødtes den 16 November 1714, blev kaldet *Peter Jespersen Nyrop*. Det var en Af-døds Minde, som herved æredes — den kgl. Konfessionarius var død den 3 November forud — og Barnets Daab synes da ogsaa at have været særlig festlig; imellem Fadderne fandtes Nyborgs fornemste Embedsmænd. Den 23 November 1714 blev Barnet holdt over Daaben af Kommandant Berings Frue, og de øvrige Faddere vare Borgermester Peter Sørensen, Amtsforvalter Niels Buchholt og Raadmand Hans Holmer samt Anne Margrete Jørgen Bruns.

Naar denne Daab, som antydet, foregik i Nyborg, er Grunden hertil den, at Hr. Christopher tidligt i 1714 forflyttedes fra Herrested til Nyborg. Dette var utvivlsomt en god Forfremmelse, men omtrent samtidig gik den 34aarige, unge Mand yderligere frem i udvortes Anseelse. I Februar 1714 blev han, saaledes som det fremgaar af det som Bilag V aftrykte Brev, kaldet til Provst for Vinding Herred, og senere samme Aar erholdt han ved Dr. Kasper Bartolin Magistergraden.³⁰

Heller ikke Nyborg blev imidlertid Christopher Nyrops blivende Sted. I 6 Aar virkede han her, men saa kaldtes han til Biskop i Kristiansand. I Februar 1720 døde den tidligere Biskop der Jens Bircherod, og Bispestolen tilbødes nu den bekendte nordlandske Præst Thomas von Westen og Stiftsprovsten i Kristiania Andreas Hof,³¹ men begge undslog sig, og nu henvendte man sig til Præsten i Nyborg, hvis Svar paa den til ham rettede Forespørgsel er trykt nedenfor som Bilag VI, det er af 30 Maj 1720. «Saa uventeligt et

Naadebud«, skriver han, «har altereret mig og ført mit Sind ligesom i Forvirrelse«. Aldrig havde han i Tanken kunnet «spirere saa høj en Station«, men Resultatet blev, at han «resolverede at gaae i Guds Navn og Ærinde, hvor Gud og Kongen, de Største i Himmelen og paa Jorden, det vil have«. Under 21 Juni 1720 blev han da kaldet (s. Bilag VII), og den 7 Juli blev han derpaa af Biskop Kristian Worm i Frue Kirke i Kjøbenhavn ordineret til Biskop sammen med den Mand, der havde dimitteret ham til Universitetet. Søren Lintrup var samtidig bleven udnævnt til Biskop i Viborg. Selvfølgelig erfarede Frederik IV, at Lærer og Elev paa en Gang ordineredes til Biskoper, og han skal da have sagt: «Naar en Discipel er som hans Lærer, er han fuldkommen» (Wann der Jünger wie sein Meister, so ist er vollkommen).³² Til Ære for Biskop Nyrop udgav to af hans Venner nogle hebraiske og latinske Vers (s. Bilag VIII). Den 28 August 1720 ankom han med sin Familie til Kristiansand (s. Bilag IX).³³

Hvad han her virkede, er udførligt omtalt i A. Fayes *Kristiansand Stifts Bispe- og Stiftshistorie* (Kristiania, 1867, S. 296—309), og under Henvisning til dette Skrift skal her kun fremdrages nogle Punkter, der vise ham som den alvorlige, men ogsaa ivrige og myndige Biskop. Hvad han først fik at kæmpe med, var en uduelig men stridbar Rektor ved Byens Latinskole, Tobias Jensen, og i en til Kongen rettet Henvendelse om denne Mand hedder det: «Han er nu 79 Aar gammel og er et unyttigt Menneske, der har foraarsaget mig megen Fortrædelighed og mødt mig

med saa megen Vanart, at det fast er uhørligt. Denne hans Fortrædelighed er ikke nyplantet, ti mine salige Antecessorer Munck, Stoud og Bircherod have maattet friste det samme. Bircherod maatte endog engang suspendere ham, men det synes, at hans Trodsighed og Fortrædelighed nu omstunder mod mig er steget til den højeste Grad, idet han ikke alene simplement modsiger og sætter sig mod mine Stipulationer, men endog med desto større Tort sammenparrer sine Oppositioner med aabenbare Forhaanelser og Trusler.«

Det var imidlertid ikke alene Latinskolen, som han tog sig af, han var ogsaa ivrig for Ungdommens Katekisation i Kirkerne. Af almindelig Undervisning i Landsbyerne fandtes kun den, som de slet aflagte og lidet oplyste Degne meddelte, men ogsaa paa dette Omraade gjorde han, hvad han kunde. 1723 foreskriver han en ny ansat Degn, »at han fra Uge til Uge vexler om fra Sted til Sted til de Unges Undervisning i Sognet, at han ungefær, naar Aaret har truffet sin Ende, har været over hele Sognet, hvormed Guds frygt og den rene Kundskab kan formodes bedst plantet.« Han ivrede' desuden med Styrke mod det i høj Grad gængse Drikkeri og traadte overalt op imod det. I Maj 1723 tilskrev han en Præst i Stiftet, at han med største Hjærtegræmmelse og Sindsrørelse havde hørt, at han har sammenkaldt hele Sognets Almue just ved Prædikens Ende store Bededag at drikke Bryllup i hans Hus. Da saadanne Sámkvem aldrig ende uden Drukkenskab, Vellyst, Overdaadighed, Klammer og undertiden vel ogsaa Slagsmaal, henstiller han,

om det ej er til Skændsel for en Præst at begaa saadan kapital Synd og bringe sin Menighed til at synde.

Her var han imidlertid inde paa et Omraade, paa hvilket det ikke var let at udrette Noget, hvad han selv ofte fik at føle. Almuen var raa og selvraadig. En Gang skriver han saaledes om Forholdene i Telemarken: »Ved min Visitats fandt jeg Kirkerne i ussel Tilstand. Bønderne deroppe ere ordinaire et meget hardt Folk, meget ubøjjelig fra de gamle Seder og Love og deriblandt hel hengivne til Drukenskab, Slagsmaal, Knivedrag og flere sørgelige Drukenskabs Frugter, trodsige til at forpligte sig til Guds frygt, mere end de selv lyster, derover er og Ruditeten deroppe større end ellers i hele Stiftet.« Om Hvidesejd, hvor der var stor Strid mellem Præsten og Menigheden, beretter Biskopen særlig, at han under Kirkesangen saa Bønderne «gaa paa Kirkegaarden frem og tilbage med deres Tobakspiber i Munden, og hvorvel jeg ved Medhjælperen, ved Degnen og endelig ved Kapellanen lod indbyde dem at gaa ind i Guds Hus, var der dog liden Lydighed at se, saa ganske forvent i deres Sind og Seder, saa uærbødige for Ordet og Ordets Tjeneste ere de blevne.« Som det synes, er det her særlig Tobakspiberne paa Kirkegaarden, som vakte hans Harm, men vare Nordmændene forfaldne til Drik, vare de nok saa meget forfaldne til Tobaksrøgen; lige siden Tobaken indførtes i Norden, have de haft Lidenskab herfor.³⁴ Der var sikkert Intet at stille op herimod.

Som et karakteristisk Exempel paa hans Optræden mod vanartede Præster skal her endnu hidsættes nogle Linier af

et Brev fra ham til Præsten paa Vestre Moland: «Meget vanartigt og fortrædeligt har jeg baade hørt om Eder saa og seer fra Eders Haand . . . . Eders Raisonnement bærer klart Vidnesbyrd om, hvor lidt godt der findes hos Eder og hvor I til Myndighed og Splidagtighed inclinerer og ligger som en Spyflue og om muligt kaster Forraadnelse og Stank paa det hele Værk.» — Det vilde ikke have været uden Interesse at have kunnet sammenligne denne Mands legemlige Fysiognomi med hans her antydede aandelige, men det Portræt af ham, som tidligere har hængt i Kristiansands Kirke, existerer ikke mere (s. Bilag XXII). Hans Træk kunne ikke mere fremstilles.

I sin sidste Tid var han syg og sengeliggende, men desuagtet ivrig og udholdende i Tro og Tale som altid. Den 29 Marts 1733 døde han, lige 53 Aar gammel. Som Biskop havde han ordineret 28 Præster, beskikket 10 Provster og indsat 2 Rektorer; hans Virksomhed gik formentlig udelukkende i praktisk Retning. Af Skrifter fra hans Haand foreligger der ingen. I sit Ægteskab havde han 8 Børn, 4 fødtes i Nyborg og 4 i Kristiansand*, men kun 5 overlevede ham, nemlig to Sønner og tre Døtre, og som den nedenfor meddelte Stamtavle viser, bleve de alle gifte, men alle først rum Tid efter Faderens Død. Bispinde Nyrop blev i en Række Aar boende i Kristiansand og bortgiftede sikkert fra sit Hjem

---

* Naar alle Fødselsdagene (eller rettere Daabsdagene) for disse sidste ikke ere oplyste paa den ndfr. meddelte Stamtavle, er det, fordi vedkommende Ministerialbog for Kristiansand, saavidt vides, er gaaet til Grunde i en Ildebrand.

her sine tre Døtre, først Charlotte, der blev gift med Assessor og Sorenskriver J. J. Undahl, saa Johanne Cathrine, der i 1749 ægtede Kaptajn S. Chr. Selmer, og endelig i 1750 Bolette Helene, der ægtede Kaptajn J. D. Frølich.³⁵ Bispinden har sikkert været en mild, gammel Dame, vedkommende Ministerialbog oplyser, at hun oftere har figureret som Fadder. Om hendes tarvelige Formuesomstændigheder findes der Oplysning i det nedenfor aftrykte Bilag XII.

Hvad Sønnerne angaar, da vare de *Peter Jespersen Nyrop*, der var født i Nyborg, og *Benedikt* eller *Bendix Nyrop*, der først fødtes i Kristiansand og altsaa var mindst 6 Aar yngre. Ham vide vi forøvrigt kun Lidt om, og dette Lidt ville vi her meddele, før vi gaa over til den ældre Broder, som er den, der fortsætter Slægten. Ved Faderens Død var Sønnen Benedikt Discipel i Kristiansand Skole, han blev først Student fire Aar efter, nemlig 1737. Den studerende Vej har han imidlertid vistnok snart opgivet, ti den 3 Maj 1749 blev han Stadsmaaler i Bergen, hvilken Stilling han bevarede indtil sin Død i 1762; han blev altsaa ikke nogen gammel Mand, vistnok kun 42 Aar. Den 13 Februar 1753 var han bleven gift med den 17aarige *Adelucia Maria Valentinsen*, Datter af en sikkert rig Kjøbmandsslægt i Stavanger, med hvilken Familien Nyrop forøvrigt tidligere var besvogret. Benedikt Nyrops da endnu levende Fæster Birgitte var 1727 (3dje Gang) bleven gift med Kjøbmand Børge Valentinsen, og det var nu dennes Broderdatter, som han hjemførte som Brud. I deres Ægteskab fødtes ingen Sønner men tre Døtre. Den ene af disse, Adelucia Birgitte,

døde ugift den 1 Januar 1778, og Skiftet efter hende findes meddelt nedenfor som Bilag XVI. Benedikt Nyrops Enke giftede sig anden Gang i 1764, da hun ægtede Rektoren i Kristiansand Nikolaj Femmer; hun døde den 30 Juli 1767.³⁶

Vi komme nu til *Peder Jespersen Nyrop*, der som ovenfor nævnt er født den 16 November 1714 i Nyborg og opkaldtes efter Hofpræsten Peter Jespersen. Da Faderen kom til Kristiansand, var han henved 6 Aar gammel, og man kunde saaledes antage, at han havde faaet sin Uddannelse i denne Bys lærde Skole. At han ikke fik Lov til at besøge den i de første Aar efter 1720, er imidlertid naturligt. Den Gang var det jo nemlig, som ovenfor omtalt, den aldeles umedgørlige Tobias Jensen, som var Skolens Rektor. Denne døde dog allerede 1725, og nu blev Biskop Nyrops Svoger, Peder Hjort, Rektor. Men heller ikke under denne er det sikkert, at Peder Nyrop har besøgt Skolen, og afgjort er det, at han sluttelig blev dimitteret af hans Faders daværende Ammanuensis Magister Peter Gracchius, der forresten senere blev Skolens Rektor. Den 2 August 1732 indskreves *Petrus Jespersenius Nyrop* i Kjøbenhavns Universitets Matrikel, og som Familiens Tradition bød, studerede han Teologi. Den 25 September 1738 bestod han teologisk Examen (haud illaud.), den 8 September 1741 underkastede han sig den homiletiske Prøve (laud.), og allerede den 1 December 1742 kaldtes han til Præst for Nordrehov Menighed i Ringerige, han var den Gang 28 Aar gammel. I den ved Indsøen Tyrifjorden skjønt beliggende Præstegaard med den fra Anna Kolbjørnsens Tid saa bekendte «Svenskestue», levede han

nu i over 21 Aar, til han den 23 December 1763 forflyttedes til Eker ved Drammen, hvor han henlevede sine øvrige Aar. Som Præst i Nordrehov var han tillige Provst i Ringelige, Hadeland og Hallingdalen, senere blev han Provst i Kongsberg Provsti. Den 21 Januar 1773 døde han, noget over 58 Aar gammel, efter at have været Præst i over 30 Aar.³⁷

Det er et fredeligt og roligt Præsteliv, hvis ydre Omrids her ere givne, og som naturligt er, savner Idyllen ikke en kjærlig Hustru og en talrig Børneflokk. Den 18 Januar 1746 ægtede han den 22aarige *Anna Mallene Hjort*, eneste Barn* af Præsten i det nærliggende Gjerdrum Hans Andreas Hjort og hans Hustru Sara Povlsdatter Arktander.³⁸ Hun skjænkede ham efterhaanden i Alt 9 Børn, men hun skjænkede ham ogsaa noget mere. Hun kom i Huset med et godt Udstyr som velhavende Folks eneste Barn og med Arv i Vente; hendes Moder var Datterdatter af Datidens rigeste Mand i Kristiania, Kjøbmanden Peder Pedersen Mül-

---

* En ældre Datter Margrete Sofie (f. 7 Januar 1719) var død den 28 August 1730. — Hans Andreas Hjort var født den 4 December 1682 i Moss, hvor hans Fader, Anders Jørgensen, tidligere Borgermester i Helsingborg, var Tolder, Moderen hed Sofie Hansdatter Hjort, og det er altsaa hendes Tilnavn, som Sønnen har antaget. Han blev Student i Aaret 1700, levede derpaa som Huslærer i nogle Aar, blev 1707 3dje Lektiehører ved Kristiania Latinskole, tog teologisk Examen 1711 og blev den 18 Februar 1713 kaldet til Præst i Gjerdrum efter Præsten Povl Nielsen Arktanders Død. Her blev han nu hele sit Liv, d. v. s. i 45 Aar, han døde nemlig den 11 November 1758. Den 15 Januar 1715 ægtede han sin Forgængers Datter Sara (s. om hendes Død ndfr. S. 30).

lær. Hun var desuden sikkert godt oplært i forskjellige Retninger. I hendes Opvæxt blev der en Tid holdt Lærerinde til hende i Præstegaarden, hun blev informeret «udi Sprog saa og i at sye og ridse», og hvad Lærerinden ikke kunde lære hende, lærte hun i Kristiania, hvor hun en Tid «kom til information hos Mad. Breger» (1738).

Naar vi kunne meddele saadanne Smaating, er det, fordi Præsten Hjort har efterladt sig en *Skriv- og Reyse-Calendar paa det Aar MDCCXV*, hvori han paa en Række hvide Blade har gjort forskjellige Optegnelser om sit Livs Begivenheder. Flere af disse angaa hans Datter og Svigersøn, og dem ville vi her aftrykke bogstavret:

1745 d. 10 febr. en Onsdag blev min k[jere] Daatter i Venners Nærværelse forlovet med Hr. Peter Jespersøn Nyrop. NB. Memento.

Gud velsigne dette Par,
At de begge aabenbar
finde maa, min ydmyg bøn
blev bönhørt udj Din Søn!

1746 d. 18 Januarij blev Hr. Peter Jesp. Nyrop og min kiereste Daatters Bryllup her i Gierdrums P[ræste] Huus celebreret udj Herrens Navn!

Naade, ære, hæld og lykke
Dette Brude Par lad smyche!

D. 21 Jan. holdtis giestebud for Menighedens Almue.

D. 23 Jan. Søndag skede deris Kirchegang.

D. 27 dito reyser vj sammen til Nordrehoug under Guds velsignelse og varetækt.

D. 4 febr. kom min Hustru og ieg vel hiem igien. Gud ske ære og tach, som og i denne Sag begyndte og til denne Dag udførte alle Ting vel. NB. memento.

NB. Til min Daatters Udstyr fra mit huus (uberegnit Senge-Klæder, Liin-Klæder her hiemme fra end andre og adskiellige ting, s[om] iche ere andtægnete) Udgivet til regninger at betale og i rede Penge den Summa 2040 rd. 1 # 11 #.

D. 26 Oct. Onsdagsz aften Kl. 10 blev min Daatter, Gud skee ære! vel forløst med sin første Søn — velsignet være hun og hendis Livisfrukt!

1748 d. 4 Octob. Kloch. 10 om Aften døde min Daatters første føde Søn Christopher Nyrop, hvis Siæl nu er kommen til de førsteføddis forsamling i Himmelen!

1749. J Jan. og Feb. havde ieg den ære af min Svi-ger-Søn og Daatters . . . besøgelse.

D. 11 Julii, en fredag, blev min k. Daatter, Gud være loved! forløst med en Søn, som ved Daaben d. 17 dito blev kaldet Hans Andreas, Gud lade Barnet opvoxe og tiltage som i Alder saa og i viisdom og naade baade hos Gud og M[enne]sker, at hand, vill Gud, i sin tid maa blive en ret Johannes og Andreas, der maa have Naade og kraft med sig til Herrens gierning:

1750, d. 15 Aug. en Løverdag kom ieg hiem fra Nordrehoug, hvor vj vare Testes Bapt. til Elisabeth Kristines daab, hvis Siæl og Legeme Gud benaade, men den Dag paa hiemreisen beviste Gud mig en stor Naade og frelse, da Hesten faldt over med mig i Fiirmillings Vandet, og ieg dog slap uden skade fra ham. Herrens Navn være af mig ævindelig priset for hver en hielp og frelse mig er skeed af hans guddommelige forsyn. Loved være Herrens Navn ævindelig!

1751 d. 3 Maji blev ved Johannes Biörnstad 600 rxd. i heele Marcher opsendt til Nordrehougs P[ræste]gaard som endel af min Daatters Mødrene Arv. Gud allene Tach og

Prisz, af hvis naade ieg har det, som ieg kand give mine Börn*!

D. 23 Aug. en Mandag blev min Daatter atter vel forløst med en liden Datter, som skall kaldis Sara. Herren velsigne og bevare baade forældre og Börn.

1752 d. 8 Febr. reysde min kiere Sviger Søn og Daatter herfra hiem med deris lille Søn Hans Andreas. Gud bevare disse forældre med deris börn.

D. 22 Sept. min Daatter forløst med en Søn kaldet Christopher. Gud give forældre at leve med deris börn.

1754 d. 12 Febr. Min Daatter forløst med en Daatter, kaldet Margrete Sophie. Gud velsigne og benaade hende med sine forældre.

1755 d. 21 Aug. reyste vi til Nordrehoug, fandt vore börn vel, men Bispinde Nyrop var salig hensøvet i Herren**;
Min Daatter var sygelig, Gud hielpede hende til rette igien.

* Pastor Hjorts Hustru Sara Arktander døde i Februar 1747; for dette Aar findes der ingen Optegnelser i Kalenderen, men 1748 begynder han med Ordene: «Sørge-Aaret gich til ende». Den 3 Marts 1750 giftede han sig paany, nemlig med Louise Arthur. i hvilken Anledning han skriver:

For 3 mörche Sörge-Aar
Lyset nu paa ny opgaar;
Sara död gich Hiertet nær,
Men Lovise blev mig kiær;
Jesu lad os være Dig
Ald vor tid behagelig,
Fred og frelse os tillegge,
Ønsker vj og tacher begge!

** I Nordrehovs Ministerialbog læses under Datoen 29 Avgust 1755:
«Begraven Den Sl. Frue Elisabeth Kirstine Hiort Sl. Biscop Nyrops,
som døde i Nordrehoug Præstegaard d. 21 hujus i sit Alders
65 aar.»

D. 4 Sept. kom vj hiem igien fra en besværlig vey uden fald og stød, Herrens Navn være loved!

1758 d. 14 Martj reyste mine k. Venner Sviger Søn og Daatter med deris 5 smaa Börn herfra til deris hiem igien. Herrens Navn være loved.

Af disse Optegnelser ligesom af Optegnelserne i det Hele faar man Indtrykket af et roligt og tilfreds Liv uden store Begivenheder. I Smaat som i Stort hvilede der, som det synes, en lykkelig Stjerne over Gjerdrum Præstegaard. I et vældigt Uvejr under Høhøsten i 1730 haglede det saa voldsomt, «at der iblant var hagel saa store som bladet af en maadelig sølvskee»; de slog mange Steder alle Vinduer ind, «her, Gud skee tach,» skriver Pastor Hjort, «ickun 1 à 2 ruder», og da Karl XII 1718 faldt ind i Norge, var hele Omegnen besat af hans Tropper, men Gjerdrum gik fri; «Gud frelste os af denne Nød, endog hand [d. e. Fjenden] laae i Nesz sogn og ved Blacker Sund, 2 Miil fra osz». Kun een Gang kommer en Mislyd frem, naar han skriver: «Aar 1724 var Skud-Aar og et forfølgelsiss Aar for mig, som det trættefulde og skadelige M[enne]ske Sören Ruud med sit huuss efter Guds villie blev tilladt at stifte og opvæche imod mig», men allerede Aaret efter hedder det, at «Sören Ruud som hoved-Mand til meget ondt at opveche imod mig, fich sin ende og døde samme aar om høsten». I 1730 skriver han: »Natten imellem d. 11 og 12 Octob. døde voris *velsignede* nu Sal. Konge Friderich 4de paa Odensø Slot i Fyen«, og i 1733 hedder det: «D. 6 Julii en Mandag saae ieg med flere voris allernaad. Konge og Dronning paa

Ullensagger Præstegaard. Herren velsigne og bevare voris *milde og nuadige Herskab*«.

Det er et tilfreds Sind, som udtaler sig herigjennem, Livet ses med lyse Farver, men efter Alt at dømme har der ogsaa været lunt og godt i Gjerdrum Præstegaard. Gjerdrum var et af de faa Sogne i Norge, som Private havde Kaldsret til,³⁹ og dette har muligvis haft nogen Indflydelse. Præstekonen tilhørte en formuende Slægt, og hvad Præstens Højtidsfre angaar, da ses det af en Liste, som gaar fra 1713 til 1757, at de stadigt have været stigende. 1713 fik Pastor Hjort i Paasken 37 Rd. 5 β i Offer, men 1757 73 Rd. 1 $\frac{1}{2}$ 12 β , og paa lignende Maade steg Offeret ved de andre Højtider. Optegnelserne give Oplysning om Mangt og Meget, Præstegaardens Jordbrug er ikke glemt i dem, og de synes da ogsaa at oplyse, at hverken Præst eller Menighed have kjendt til aandelige Anfægtelser. Den 1 Oktober 1731, skriver Pastor Hjort, «begynte ieg en Huus-besøgelse overalt i min Menighed for at overhøre de unge og efterhøre de ældris levnet og huus-holdning, gich huus fra huus, dog huusmænd mødte hos deris Verder eller Gaardmænd, og afgiorde saaledes 10 à 12 gaarder om dagen, saa at begge Sogner* er expederede i 6 dager, Gud alleene ære.» Alt gaar, som man ser, roligt og stille af. Menigheden har ikke voldt Vanskeligheder, og Præstens vistnok bløde Karakter har overalt snarere glattet efter end skærpet. Selv hans bevægede Følelser synes at finde Ro i saadanne smaa Rimerier, som vi ovenfor have set

---

* Gjerdrum og dets Annexsogn Høni.

Prøver paa, og som karakteriseres saa fortræffeligt ved efterfølgende Linier, med hvilke han slutter Aaret 1734:

O! Gud ske lov for dette Aar, for hver en dag og time,
 For hver moment og Naade-tegn, beviist mod mig og mine,
 For Føde, Klæde, fred og ro, for Korn og reede Penge,
 For Huus og Hiem, for hæster, fæe, for Piger og for Dreng!

Flugten er ikke høj, ja der er slet ingen. Det Hele er saa uendelig naivt, og derfor kunne vi træffe saadanne Linier som disse: »NB Aftenen, før min Sal. Moder døde om Dagen efter*, sang ieg til Aften-Chor de 2de psalmer: Guds Naade ieg altid prise vil etc. og til slut: Naar min tid og stund er forhaand etc.; om Natten Klochen 12 hørde 3de af vore Piger, at de 2de vers af den første psalme blev udenfor hendis Kammer-vinduer igientaget og siunget med en gladt og og klinger stemme, som strax forsvand. Herrens Engler leire sig omkring os, indtil vi glædis i Engle-Chor!«

Naar der her er dvælet saa længe ved Gjerdrums-Præsten og hans Optegnelser, er det, fordi der fuldstændig mangler Stof til en lignende Beskrivelse af Livet i Peter Jespersen Nyrops Præstegaarde, og fordi der dog er nogen Sandsynlighed for, at det samtidige Liv i to ikke fjærnt fra hinanden liggende Præstegaarde kan have været nogenlunde overensstemmende. Det Eneste, vi vide fra Livet i Nordrehov, er, som ovenfor meddelt, at Bispinde Nyrop her levede sine sidste Dage, og det Eneste, vi vide fra Eker, er, at en Dreng, der var langt ude beslægtet med Peter Jespersen

---

* Hun døde den 15 April 1735 Kl. 6 Efterm., 79 Aar gammel.

Nyrops Hustru*, en Tid havde sit Ophold her.⁴⁰ Men paa saadanne Oplysninger kan Intet bygges.

Naar det ovenfor sagdes, at Livet i Nordrehov og Eker sandsynligvis har lignet Livet i Gjerdrum, kan herimod dog maaske indvendes Noget. Peter Jespersen Nyrop, der er 32 Aar yngre end Svigerfaderen i Gjerdrum, faar sin første Ansettelse i 1742, eller med andre Ord i Kristian VI's Tid, i Pietismens Dage. Der er en Mulighed for, at han kan have været endog stærkt paavirket af denne Aandsretning, langt stærkere end Svigerfaderen, men den sikkert eneste af hans Prædikener, som er opbevaret, hans d. 28 Oktober 1749 i Nordrehovs Kirke holdte Jubelprædiken⁴¹ i Anledning af den Oldenborgske Stammes 300aarige Jubilæum, tyder ikke herpaa. Erindres maa det dog ved Bedømmelsen heraf, at Jubilæumsfesten ikke fejredes under Kristian VI, men under Frederik V. Folket jublede denne i hans første Regeringsaar saa folkekjære Konge i Møde med levende Glæde,⁴² Pietismen var som blæst bort.

Allerede 1724 klager Professor J. Bartolin sin Nød over de opkommende pietistiske Tendenser, der ville have »saavel den studerende Ungdomb som almuen till at læse Pietitische Ascetische bøger», og han «eragter med drøfvelse, at Hoffjesuiters schinhellige griller har meere gehør end den reene lære».⁴³ Bartolin repræsenterer den gamle Ortodoxi,

---

* Nemlig Drengen Niels Arktander, en Brodersøns Søn af hendes Moder. Han kom som ung Sømand til Frankrig, og var i Begyndelsen af dette Aarhundrede Kaperkaptajn.

og denne have vel ogsaa Hjort og Nyrop tilhørt. I denne Sidstes ovenfor nævnte Jubelprædiken er der ingen store eller nye Tanker; det glimter ikke med nogen religiøs Betagethed, men gjennem en flittig Sammensanken af Skriftsteder udvikles Øvrighedens og Kongemagtens Betydning for Samfundet i baade verdslig og kirkelig Henseende. «Det Hyrden er for Hiorden, om den skal leedes ret, Roeret og *Compasset* for den Seilende, om hand skal seile ret, det er det Kongelige *Regimente* for Verden, om den ellers skal leve ret». I Fortsættelse af denne Udvikling kommer Taleren til at omtale de mange Lovbud, som den pietistiske Tid affødte med Hensyn til kirkelige Forhold, og han siger: «Hvad søges meere efter under vores velsignede og naadige Regiering end Guds Æres Forfremmelse, Kirkens Flor og Folkets ævige Velfærd? Lad de mange Tid efter anden udkomne hellige Forordninger om *Sabbathens* værdigste Helligholdelse, om den dyrebare og saa vel frugtbringende *Catechisation* for Gamle og Unge, om den Beqvemhed og Dygtighed hos dem, der skulle tiene Gud aabenbare i Kirker og Scholer, og mange fleere blive os de sandeste Vidnesbyrd herom». Men hvor kølig er ikke denne Omtale. Hvad vilde en ivrig Mand, en Mand, der med Liv og Sjæl tilhørte den Aandsretning, som afspejler sig i de her omhandlede Forordninger, ikke kunne have sagt. Det var gaaet Slag i Slag med kirkelige Lovbud under Kristian VI: om Sabatens Helligholdelse (1735), om nøjere Kirkedisciplin (1735), om Ungdommens Konfirmation (1736), om Oprettelsen af en General-Kirke-Inspektion (1737), om Skolegangen paa Landet (1739, 1740),

om gudelige Forsamlinger (1741) o. s. v., og hvor meget Vrangt der end kan være i disse Lovbud, kan det umuligt overses, at Pietismen, der frembragte dem, i høj Grad var til Opvækkelser for det aandelige Liv. Ved Siden af sine Overdrivelser, der affødte Hykleri, havde den langt mere Trøst og Tro end «den rene Lære». Noget Saadant findes imidlertid end ikke antydnet i Pastor Nyrops Jubelprædiken, der nærmest maa betragtes som tør og kjedelig, men tillige som fri for Overdrivelser navnlig i Henseende til servil Ydmyghed overfor Monarken.

Igjennem hele Prædikenen gaar der en priselig Moderation. Det er naturligt, at den oldenborgske Stamme roses («o Danmark og Norge! monne I vel ikke haver største Aarsage at gjøre stort af Eders Himmel-sendte Konger? ja daglig at ophøie Guds Miskundhed? Konger, der har lagt sine *extraordinaire* Høj-kongelige Egenskaber som for den Soel-klare Dag end ogsaa for deris Øine, som ere udenfor Rigerne, jeg meener Udenlandske Konger og Fyrster« o. s. v.), men derfor gjøres de oldenborgske Konger dog ikke til Guder. Et Sted hedder det tværtimod, rigtignok om Regerende i Almindelighed: «Skal de kunne regiere vel, De maa have lært at unde Gud det ypperste Sted og *Regimente* i Hiertet, Deres Herlighed maa ej være uden Hellighed»; og det gjør en vis Virkning, naar det i Prædikenens Slutning, hvor der specielt tænkes paa Frederik V, hedder: «Lad Kongen eje sit Folk, lad Folket eje sin Konge til den sidste Verdens Alderdom». Det er, som om der siges, at der ikke alene er Fordringer fra oven, men ogsaa fra neden.

Som ovenfor nævnt døde Peter Jespersen Nyrop 1773, og af hans ni Børn overlevede mindst fire ham, nemlig Hans Andreas, Christopher, Margrete Sofie og Sara Louise. Hans Hustru søgte og fik Bevilling til at hensidde i uskiftet Bo (se Bilag XIV). — Som sædvanlig skulle vi her først beskæftige os med Døtrene. *Sara Louise* blev 1777 gift med Faderens tidligere Kapellan, Præsten *Johan Aagaard Smith*,⁴⁴ men *Margrete Sofie* forblev vistnok ugift, det var hun i alt Fald i 1797, altsaa i hendes 43de Aar. I dette Aar traf nemlig den senere Fru Konradine Dunker (f. Hansteen), der da var gift med en Artillerikaptajn Aamodt, hende i et Selskab hos General Arn. Chr. Krogh paa Fløgstad i Sørum Sogn, hvad der var ganske naturligt, ti Generalen var gift med Benedikt Nyrops Datter Elisabet Kirstine, en Kusine til Margrete Sofie. Om Mødet fortæller Fru Dunker Følgende:⁴⁵ »I et Selskab hos ham [d. e. General Krogh] traf jeg en Præstefamilie, der bestod af Mand, Kone og Konens Søster, Præstens Navn var Smith, og Svigerindens Navn var Jomfru Nyrop, og om denne havde jeg hørt saa meget tale, at jeg betragtede hende med den største Opmærksomhed. Jeg var den Gang 17 Aar gammel og vovede ikke at tiltale hende først, saa inderlig jeg havde ønsket at høre hende tale. Præsten var bleven forlovet og gift med sin Hustru i Kjøbenhavn og var rejst med hende til Norge, medens Svigerinden blev tilbage hos sin Moder i Kjøbenhavn. Med Eet begyndte Jomfru Nyrop at vække stor Opsigt i Kjøbenhavn. Hun lagde sig tilsengs og taledede uophørligt. Hendes Taler vare aandrige, sublime, beundringsværdige.

Mangfoldige Mennesker gik hen at høre hende. Tænkende, aandrige, talentfulde Mænd og Kvinder hørte hende med Beundring. Saadanne Taler, raabte en af dem, have vi ikke hørt, siden vi tabte Bastholm. Bastholm! Bastholm! gjentog Flere, det er jo Bastholm, og man kom efter, at hendes Taler vare Bastholms, som hun havde lært udenad. Da Moderen var død, tog hun til Søster og Svoger i Norge. Prædikelysten var ikke forgaaet hende, og en Søndag, da Præsten var bleven syg om Natten og ikke kunde begive sig til Kirken, tog hun hans Simarre og Pibekrave paa og vilde gaa til Kirke at prædike i hans Sted; det var kun med Vold og Magt, at han fik hindret dette. Jomfru Nyrop saae ud til at være mellem 25 og 30 Aar, hun var ikke høj men af stærke Lemmer, kulsort Haar og Øjne, hvorigjennem der brændte Lys.

Det er en ganske interessant Meddelelse, men i Et tager Fortællerinden dog fejl, nemlig i Jomfru Nyrops Alder. Hun var, som ovenfor oplyst, ikke lidt ældre, end Fru Dunker tror, men det viser, at hun maa have holdt sig godt trods sit næppe ganske normale Sind. Et kraftigt Legeme, et varmblodigt Temperament og kulsort Haar er forøvrigt Noget, som Margrete Sofie ikke er ene om, det er formentlig Slægtsmærker, som t. Ex. hendes Broderbørn ogsaa besad.

Efter den ovenfor gjengivne Beretning sværmede Margrete Sofie for Bastholm, og vi skulle derfor i al Korthed se, hvem han var. Den kgl. Konfessionarius Chr. Bastholm, der er født 1740, er den, der herhjemme ved sit Skrift *Den gejstlige Talekunst* (1775) første Gang gav Regler for Præ-

stens Optræden paa Prædikestolen. Mangfoldige dannede sig efter ham, og megen Ubehjælpssomhed for ikke at sige Vanart og Raahed er sikkert herved bleven slebet bort, men Bastholm gjorde Andet. Han førte Tiden over i Rationalismen, Alt skulde være forstandigt og nyttigt. I *Korte Tanker til nærmere Eftertanke over den gejstlige Stand* (1794) vil han bl. A., at Præsten paa Landet forinden sin Ansættelse skal aflægge en Prøve i Fysik, Kemi, Landøkonomi og mere deslige, ti derved vilde han blive en nyttig Mand for sin Menighed. Han gik nærmere sammen med end stod kæmpende imod Fritænkeriet, som den franske Revolution og dens Forløbere spredte ud over Verden. Forøvrigt maa Fru Dunkers Ord ikke forstaas, som om Bastholm var død i 1797, han døde først 1819; men han var syg og svagelig, og snart drog han fra Kjøbenhavn til Slagelse for at tilbringe sine sidste Aar hos en Søn, der var Præst der.⁴⁶

Bastholm havde stor Indflydelse paa sin Tid, og overfor Margrete Sofies, som det synes, fuldstændige Betagethed af ham kommer man let til at spørge om, hvorvidt ikke flere af hendes Nærmeste gik i samme Retning, og Spørgsmaalet kommer da særlig til at gjælde hendes Broder Christopher, der fortsatte Slægtens Præsterække. Han er 12 Aar yngre end Bastholm. Men inden vi gaa ind paa en Undersøgelse heraf, skulle vi meddele de faa Oplysninger, vi have om hans ældre Broder.

Hans Andreas Nyrop, der er opkaldt efter sin Morfader, blev født i Nordrehov den 11 Juli 1749, og 17 Aar gammel blev han privat dimitteret til Universitetet i Kjøben-

havn, hvor han som Student til Privatpræceptor valgte den juridiske Professor Stampe. Hans Andreas studerede ikke Teologi, hans Valg af Stampe til Præceptor er et Vink om, i hvilken Retning han vilde gaa, og 1773 tog han da dansk juridisk Examen med Karaktererne ej ubekvem og vel. Ved de nedenfor som Bilag XV aftrykte Anbefalinger kunne vi derpaa følge ham et Stykke paa hans praktiske Bane. 1775 var han hos Sorenskriveren i Wager paa Ringeriget »for at tilvende sig desto meere Praxis udi de Ting, som ved et Sorenskriver Embede forefalde, hvortil hand har viist at have baade Lyst og Evne.« 1776 er han hos en Højesteretsadvokat i Kjøbenhavn, og Aaret efter synes han at have faaet en Ansættelse under Rentekammeret, men hermed tabe vi ham afsyne. Han skal være død ung, maaske før sin Moder, der som Enke maa være tagen til Kjøbenhavn, hvor hun vistnok en Tid boede sammen med sine Børn, men dog næppe blev til sin Død.⁴⁷ Om Døtrene have vi ovenfor hørt ligesom nu om hendes ældste Søn, vi vende os derfor til den yngre.

Christopher Nyrop er født den 22 September 1752 og var altsaa tre Aar yngre end den ovenfor nævnte Broder, men desuagtet synes han fuldstændig at være bleven betragtet som hans Jævnaarige, og den 22 December 1766 blev han sammen med ham immatrikuleret ved Kjøbenhavns Universitet i den mærkværdig unge Alder af kun lidt over 14 Aar. 1697 blev Brødrene Peter og Christopher Nyrop Studenter sammen, henholdsvis 22 og 17 Aar gamle, men Brødrene Hans Andreas og Christopher vare kun 17 og 14 Aar. Man kunde

med Universitetsmatriklen have Lyst til at tvivle, den sætter nemlig hans Alder til 18 Aar, men Nordrehov Kirkebog og det af ham selv ved hans Ordination nedskrevne Vita (Bilag XVII) tillade ingen Tvivl. Faktum er uomtvisteligt, og den fjortenaarige Student maa vække Forestillinger om sjældne Aandsevner, men disse Forestillinger blive ikke fyldestgjorte. Den privat dimitterede unge Musasøn maa snarere betragtes som en over Evne dreven, kunstig opklækket Blomst, ti da han den 31 Juli 1771 indstillede sig til teologisk Examen, fik han som Vidnesbyrd *immaturus* (umoden), og da han Aaret efter indstillede sig paany, fik han kun Karakteren *haud illud*.⁴⁸ Han er paa den Tid ikke fuldt 20 Aar.

Hvor han derpaa færdedes, er ikke oplyst, men mundtlige Traditioner fortælle om trange og knappe Kaar. Det synes, som om han i tre Aar har været borte fra Kjøbenhavn, muligvis som Huslærer paa Landet; i 1775 vendte han tilbage. Han blev da Alumnus paa Elers Kollegium, og fra hans Ophold paa dette foreligger der en forøvrigt ikke betydelig Disputats, som i Avgust 1778 blev forsvaret i Kollegiets Avditorium, den er selvfølgelig paa Latin.⁴⁹ Omtrent samtidig havde han faaet en gejstlig Ansættelse (som Præst?) ved det Harboeske Enkefruekloster, men hans Virksomhed her blev ikke lang, ti den 12 Avgust 1778 blev han udnævnt til residerende Kapellan i Gran, der ligger noget nordligere end Nordrehov, lidt Øst for Randsfjorden. Embedet var ikke stort, han fik 120 Rd. om Aaret af Sognepræsten, Højtidsoffer af Menigheden og fri Bolig af Staten,⁵⁰ men fra tarvelige Informationer, som han sikkert væsentlig havde levet af

i Kjøbenhavn, var det et stort Fremskridt, og han troede da ogsaa at kunne gifte sig.

Imellem dem, han i Rigernes Hovedstad havde undervist, var der, saaledes som Traditionen beretter, en Datter af den allerede i 1773 ved Døden afgaaede Regimentsfeltskær Schwanitz* Jomfru *Vilhelmine Schwanitz*. Med hende forlovede han sig, og den 10 August 1780 bleve de viede her i Byen i Helliggejstes Kirke.⁵¹ De drog naturligvis strax til Norge, men efter to Aars Forløb kom det unge Ægtepar tilbage til Sjælland. I August 1782 blev Christopher Nyrop kaldet til Sognepræst i Vallensbæk, og hermed tager Slægten Afsked med Norge. Fra Vallensbæk blev han i December 1791 forflyttet til Nabokaldet Glostrup; hvor han i 1797 blev Provst for Smørum Herred, og endelig blev han i December 1804 kaldet til Nørre-Vedby og Nørre-Alslev paa Falster, hvor han virkede til sin Død i 1831, altsaa i næsten 27 Aar. Denne lange Aarrække gjør sikkert hans Virksomhed her til hans Hovedvirksomhed, og afgjort er det i alt Fald, at hans nulevende Børnebørn væsentlig kun kjende ham som *Provst Nyrop i Riserup*, saaledes hed Præstegaarden i Nørre-Vedby. Hans ovenfor nævnte Hustru døde i Glostrup (1794), og de af hende fødte Børn gik næsten alle tidlig bort, det er kun Børnene af hans andet Ægteskab, der have fortsat Familien og bevaret Traditionen; denne er imidlertid langt fra rig,⁵² og som naturligt er, omfatter den væsentlig kun Falster.

---

* Der er bevaret et lille paa Elfenben malet Portræt af ham.

I sin *Levnetsbog* skildrer B. S. Ingemann Livet i Torkildstrup Præstegaard paa Falster i Slutningen af forrige Aarhundrede; hans Fader, der døde 1799, var Præst her, og Torkildstrup er Nabosogn til Riserup. Det er i alt Væsentlig lette og livlige Billeder, han ruller op for os, men Modsetningen mellem Rationalismens kun praktiske Tanker og den dybere kristelige Tro kommer dog oftere frem. Det er de Unge og Gamle, som tørne sammen, Titushovederne og Parykkerne, og de Første synes at have været de Sejrende. «Næst Tidens politiske Nyheder drejede Talen sig, saavidt den kunde opfattes», skriver Ingemann, «fornemmelig om Agerbrug og Industri, og kun hist og her hos de ældre Præster om teologiske og kirkelige Gjenstande». ⁵³ Blandt de Gamle stod Ingemanns Fader og H. C. Glahn i Riserup; den Sidste døde i 1804, og hans Efterfølger var Christopher Nyrop.

Som ovenfor sagt foreligger der forholdsvis kun Lidt til Oplysning om dennes Virken og Færden, men i samme Tid, i hvilken han var Præst i Riserup, var den forøvrigt 10 Aar yngre P. O. Boisen Biskop over Lolland og Falster (fra 1805 til 1831), og hans Virksomhed, der selvfølgelig i Meget maa have berørt Riserup-Præstens, ligger klart for. Efter sin første Visitats udstedte Boisen et Cirkulære, hvori han gjorde Bøglæsning til en gudstjenstlig Handling, der skulde drives ikke alene ved Katekisation men ved Skriftemaalet, de Unge, der gik til Guds Bord, skulde først prøves i Læsning. Boisen var Rationalist, men dog langt fra yderliggaaende. Han paa lagde 1809 «til Fædrelandets Bedste» sine Præster at anvise

og vejlede Bønderne i at fabrikere Salpeter, men han forbød Degnen i Idestrup at tilsaa Kirkegaarden med Kløver og derefter afgræsse den. Før han blev Biskop, var han Præst i Vesterborg paa Lolland, hvor han 1801 grundlagde et Seminarium, som han vedblev at forestaa som Biskop. Han kunde ikke beslutte sig til at forlade det, ti Almuens Oplysning var og blev det, han ønskede at virke for. Opfyldt af utrættelig Gavnelyst indlagde han sig ogsaa i denne Retning Fortjeneste af sit Stift, i kirkelig Henseende udrettede han derimod mindre. Hans teologiske Anskuelser, der bundede i en noget sentimental Rationalisme, vare uklare, men just derfor kunde han delvis følge med i den Vækkelse, som snart bgyndte, og som væsentlig skyldtes J. P. Mynster og N. F. S. Grundtvig.⁵⁴

Skulde man efter disse Oplysninger om Præstelivet paa Falster stille Christopher Nyrops Horoskop, vilde det sikkert komme til i alt Fald at pege henimod den gængse Rationalisme, som jo ogsaa hans Søster, der havde lært Bastholms Taler udenad, maa antages at have staaet nær. Det er imidlertid et Spørgsmaal, om vi herved træffe det Rette, og hvad der i saa Henseende vækker Tvivl, er et opbevaret Brudstykke af nogle daglige Optegnelser fra hans Haand. Brudstykket gaar fra den 23 Maj 1793 til den 4 Januar 1795 og er altsaa fra den Tid, da han var Præst i Glostrup. Han har, som det fremgaar af det, brugt at opskrive alle sine kirkelige Handlinger, hvilke Bibelsteder han lagde til Grund for sine Taler, hvilke Psalmer han lod synge, hvor mange han konfirmerede, hvorledes han fandt Ungdommen

ved Katekisationer i Kirke og Skole o. s. v., men det er dog ikke lutter objektive Meddelelser, han har nedskrevet, der findes ogsaa Bemærkninger og Udtalelser, som give Indblik i ham selv, og vi skulle se, hvad de fortælle.

Først og fremmest give de os Indtryk af en virksom og livlig Mand, som kunde blive ivrig, ja hisdig, han siger det selv. Den 18 November 1794 skriver han saaledes: «Idag gik [jeg Kl.] 7^{1/2} til Avedøre Skole — men gik forgiæves og saare fortredelig tilbage. Gandrup [formentlig Skolelæreren] havde ej i Natt været hieme — ingen Børn i Skolen. Gik strax efterat have sagt et par Ord, af Frygt for at blive heftig og indtændt af Vrede». Og et Parallelsted findes under 9 Januar s. A. Der staar: «Med Confirm. Børnene begyndte paa 7 Cap. — blev uvillig, ret opbragdt over Peter Hansens (Hans Jensens Søn af Vessinge) letsindige Forhold under den alvorligste Underviisning, saa jeg endog med Haanden slog Ham paa Øret — dette er her endnu engang skeet i Avedøre Skole — efter Paamindelse og Formaning endte det med utilfreds Sind».

Af Optegnelserne fremgaar det videre, at han flere Gange tog til Kjøbenhavn for at høre Biskop Balle, der just paa den Tid i Vajsenhusets lille Kirke* havde begyndt paa sine epokegjørende Bibellæsninger, og det er synligt, at han sympatiserer med ham. Den 21 December 1794 skriver han saaledes: «I Eftermiddag reiste til K[jøbenhavn] — hørte Biskop Balle i Vaisenhuset over Christi og Apostl. Lære

---

* Vajsenhuset laa paa Nytorv før Kjøbenhavns Brand i 1795.

om Y[derste] Dom med megen Fornøjelse og med synderlig Opvækkelse. Hvad Hand sagde om Jødernes Fordom i Hens. til Dødes Opstandelse over Matth. 22, har jeg ey vidst før, og dog ofte brugdt dette Sted og Jesu herlige Argumentation. Hands praktiske Andmærkninger over Matth. 25, 31 m. f. vare ret opbyggelige». Efter Alt at dømme følte han sig hendraget til Balle, hvis Bekjendtskab han maaske har gjort, da denne 28 Aar gammel, i sit første Professoraar bedømte hans homilitiske Prøve (se Bilag XVII); efter Sigende skal han en Tid have informeret hans Døtre, og sikkert er det, at han kom hos Balle, ligesom at denne stod Fadder til et Par af hans Børn.⁵⁵ Men herefter er der næppe nogen Tvivl om hans religiøse Standpunkt. Balle var selvfølgelig berørt af Tidens almindelige Retning, men han var ingen flad Rationalist. Af al Kraft bekæmpede han tværtimod Rationalismens Udskejelser, og Kampen var fuldt Alvor. Han følte dybt, at hans Modstandere vare bitre og saarende, men dog skrev han 1793 til Gehejmeraad Schack-Rathlou: «Jeg gaaer under, om Gud vil have det, men sandelig ikke anderledes end Stridsmanden, som ligger i Kampen for sit Fædreland paa Valpladsen».⁵⁶

Hermed er Christoper Nyrops Stilling formentlig givet, og Optegnelserne bekræfte da ogsaa paa anden Maade det Resultat, som vi her ere komne til. Deres Forfatter, viser det sig, elsker Lavater, og naturligvis maatte han derfor høre ham, da han i 1793 besøgte Kjøbenhavn.⁵⁷ «Idag (Dom. 5 p. trinit.)», skriver han den 30 Juli 1793, «har jeg seet og hørdt P[ræsten?] Lavater — hvad jeg saa mangen Gang, uden at

kunde vente, har ønsket: glæder mig over det, hvorover jeg ellers vel aldrig kunde glæde mig, at jeg forlod Embede og Menighed*: Give Gud, at jeg saa kunde opvække, opbygge Andre, som Hand opbyggede mig — at jeg maatte for mit Levnet herefter opleve og erfare, hvad Hand idag saa i Hiertet søgde, Kraft og Velsignelse af Bønnen, af sand Omgang med Gud». Begejstring for Lavater kan ikke rimes sammen med Rationalisme.

Til yderligere Oplysning om hans aandelige Natur skal her endelig hidsættes, hvad han nedskrev, da hans første Hustru var død; hun døde den 16 Marts 1794 efter den 9 s. M. at have født en Søn.

O en mørk Dag — en tung Sabbath for mig! Kl. 2¹/₄ om Eft. havde jeg min Kone ey meere, vore Börn ingen Moder. — Lad mig her, da jeg skriver dette, sige Dig, dyrebare Ægtefælle! med et Ord, med en Taare dog nogen Tak for all din Vandring, for Din sagtmodige, overbærende, kiærlige Omgang, hvormed Du saa ofte styrede, reddede mig, var Engel ofte om mig og kunde have lærdt mig meere end alle mine B[øger]. — For Din stille Gang i d[et] Gode og i at giøre Din Gierning og i at liide, taale og bære — — O jeg skiønnede ikke nær paa Dig — ikke ærede Dig nok — og jeg har for sidste Gang seet Dig i Legemet — ydmyg var Du som Barnet, taalmodig som et Lam — — Maatte Din Erindring ydmyge mig. Dersom den ikke giør det, dersom Din Bortgang, denne mægtigste Opvækkelse fra Gud, ikke forbædrer mig, ikke fører mig til Gud og Pligt

---

* Han maa formentlig have forladt sit Kald og være rejst til Kjøbenhavn uden sine Foresattes Tilladelse, men dette er næppe blevet betragtet som en stor Forseelse, jfr. L. Koch: Biskop N. E. Balle, 1876, S. 191—2.

og Kald for Tiid og Evighed, ikke usigelig virker paa mig — saa er der Intet, der kand redde mig. Med hvilken stille Hengivenhed gik Du Dine mange ofte tunge frugtsommelige Dage, og da Gud krævede dette sidste Foster, denne Sidstfødt af Dig, hvor ønskede Du da at viise Dig taalmodig — og da den gode Fader i Himlen havde ogsaa dennec Gang hiulpet, da Du denne sidste Gang, den 9de*, var blevet Moder — hvilken Sabbath i Dit Hierte og Sabbaths Glæde og Tak fra Dine matte Læber. — Tak for hvert Ord i Dine sidste Dage, for den halvdøde Haand, Du stræbte at opløfte, da Du ikke meere kunde tale, for at aftørre mine Taarer — nej, de maae nok rinde for Dig, Du min troeste Ven blandt Dødelige, nu blandt Udødelige. — O maatte Din Aand, hver Dag ave, vare, vække mig og være usynlig Vagt om Dine saa kiære Smaa, der spørge mig, om Du ey kommer igien — være Skyts Engel fra Gud om Din Sidstfødt, hvis Liv kostede Dit — Du tænke paa os med overjordisk Kiærlighed, bede for mig til Din og min Frelser, i Hvis Navn Du døde og fandt freedfuld Overgang — og Hvem Du har omfavnet og takket — at jeg dog maatte vandre værdig, at Hand, som kaldte Dig til sit Paradiis, og mig til Dit Liig, Din Grav — — — vil derved mægtelig ved sin Aand, sit Ord, sin Naade kalde mig med alt Sind til reen, ophøyet, stille, opofrende, himmelsk Dyd — kalde mig ved hver Solens Opgang til at giøre Faderens Villie mit Dagværk her paa Jorden, som — — — Snart skal da nytt Samfund for ævig foreene os baade Fædre og Börn — og der skal da först Dit Savn, Din Død, Din Bortgang, denne alvorligste og eeneste Opvækkelse af den Art, om jeg vil lyde den, blive mig og mine til Velsignelse — abba Fader! alle Ting ere Dig muelige — Du kand —».

---

* Et oprindeligt 10 er rettet til 9; den nedenfor meddelte Stamtavle har da ogsaa kun 9 Börn.⁵⁸

Det er ingen gribende Veltalenhed, som Sorgen her skaber, men den noget brede Talestrøm røber dyb og oprigtig Sorg. Atter og atter nævner han da ogsaa i de følgende Blade sin afdøde Hustru. Den 17 Juli 1794 skriver han saaledes: «Min fromme K[ones] Fødselsdag: O at jeg ey meere her kand hilse Hende». Og det er da heller ikke Tilfældet, saaledes som det enkelte Steder berettes,⁵⁹ at han endnu samme Aar indgik et nyt Ægteskab. Men Aaret efter, den 23 Oktober 1795, giftede han sig paany, nemlig med *Elisa[bet] Heilmann*, Datter af Præsten Joh. Ernst Heilmann i Kjerteminde. Hun var den Gang 30 Aar gammel og han 43, de havde begge traadt deres Børnesko, og noget egentligt Inklinationsparti kan man vel næppe kalde Ægteskabet. Det fortælles, at han ikke kjendte hende, men da han hørte hende omtale paa en saadan Maade, at hans Interesse vakt, drog han til Fyn, hvor han, efter at have set hende, friede. For Familien kom dette, som naturligt er, noget pludseligt, han stod ubekjendt for den, men der blev skrevet til Biskop Balle, og fra ham kom der et saadant Svar, at Alt hurtigt kom i Orden. Havde Pastor Nyrop, skal han have skrevet, begjæret en af mine Døtre, vilde jeg ikke have betænkt mig paa at modtage ham som Svigersøn. Forøvrigt synes Jomfru Heilmann paa den Tid at have haft fast Ophold hos en 10 Aar yngre Søster, der var gift med Landinspektør (senere Krigsraad) Utke paa Brolykke. Herfra blev hun gift. Viby Sogn, hvori Brolykke ligger, støder forøvrigt umiddelbart op til Kjerteminde.

Det Hjem, som den unge Præstekone udgik fra, har

sikkert været livligt og fuldt af Bevægelse, Børn var der nok af (13), og Faderen var en livlig og begavet Mand, hvis Navn er kjendt i Literaturen.⁶⁰ Datteren har da ogsaa efter Alles Sigende været baade munter og opvakt, Præstegaarden i Glostrup gjorde hun som senere Riserup Præstegaard til et godt og fornøjeligt Hjem, hvor Folk gjerne færdedes. Her lød ikke et, men flere Instrumenter, Harpens og Guitarens Toner ledsagede ofte Klaverets.⁶¹ Og en Specialitet havde hun, som hun udøvede med en vis Iver, og det var Anvendelsen af Husraad i Sygdomstilfælde. Hun hjalp Mange, ti Bønderne gik hellere til hende end til Doktor, og hun havde Glæde af sin uskyldige Lægevirksomhed. Hun levedegjorde herved et Sagn, der knytter sig til hendes Slægts Navn; i det 17 Aarhundrede skal en af hendes Forfædre, fordi han reddede en (tysk) Fyrstes Liv, have faaet Navnet Heilmann. Forøvrigt havde hun altid nok at gjøre. Da hun blev gift, gik hun ind til fire Stifbørn, af hvilke det ældste Barn var lidt over 11 Aar og det yngste lidt over 1½ Aar, og snart fik hun selv Børn, i Alt 8, af hvilke dog 2 døde smaa. Hun var Midtpunktet i en ikke ringe Virksomhed.

Efterhaanden som Børnene voxede til, blev det nødvendigt at holde Huslærer, Børnene skulde opdrages godt, og Forældrene kunde det, deres pekuniære Vilkaar vare sikkert gode,⁶² Noget, som senere forandredes. Men Børnene bandtes ikke til Bøger og Lektier, de fik Lov til frit at færdes i Mark og Skov, med Hest og Bøsse, og det har sikkert været en Tvang for de to Sønner, der bestemtes til at studere, at maatte ombytte Riserup Præstegaard med

Latinskolen i Vordingborg. Af Børnene af første Ægteskab blev den Ældste *Magdalene* 1806 gift med Præsten i Gundslev paa Falster S. F. Zimmermann — hun døde allerede 1809⁶³ — de to Næste *Hanne* († 1815) og *Petronelle* († 1836) levede hjemme, og den Yngste *Vilhelm* var Sømand; han kom som Styrmand syg hjem og døde 1813 i Hjemmet ikke fuldt 19 Aar gammel. Det var Ingen af disse, der kom til Vordingborg, det var Sønnerne *Christopher* og *Ernst*, som vare fødte henholdsvis 1805 og 1807. De kom dertil i 1820, og 6 Aar efter dimitteredes de derfra til Universitetet, Christopher for at studere Teologi, Ernst for at studere Medicin. Men nu var den Tid kommen, da deres Faders Formuesomstændigheder ikke mere vare saa gode som tidligere. I et udateret Brev fra omtrent denne Tid til Sønnen Christopher skriver han bl. A. saaledes: «Jeg frygter nu, at Din k[iære] Brod[er] Ernst liider Cassemangel, og jeg liider selv derved end meg[et] meere end ved eg[en] Mangel. Men næste Fred[ag] haaber [jeg] at afsende Noget.» Den, hvem denne Omvexling, i alt Fald tilsyneladende, traf haardest, var dog den yngste Søn *Camillos* (f. 1811), men herom nedenfor.

Den ældste Datter af andet Ægteskab, *Vilhelmine* (f. 1798) blev i 1820 gift med den musikalsk begavede Daniel Brinck, som havde været Løjtnant i Artilleriet, men som paa Grund af et svagt Bryst havde maattet tage sin Afsked. Fra Krigsvæsenet gik han over til Landvæsenet, og den Ejendom, han skulde tjene sine nye Sporer paa, var Vilhelmshaab og Lise-

dal under Frydendal, Sydvest for Holbæk. Men Sporerne bleve ikke vundne. Han elskede Musiken højere end Landvæsenet, og trods Tilskud fra Svigerfaderen viste det sig snart umuligt for ham at blive ved Gaardene. Han maatte forlade dem, og da nu Holgershaab i Nørre Alslev Sogn paa Falster, altsaa i et af Svigerfaderens Sogne, kom til Avktion, blev den kjøbt til ham. Paa 3dje Avktion den 20 April 1827 blev Provst Nyrop for sin Svigersøn Højstbydende med 5425 Rd. Familien flyttede dertil, men de glade Forhaabninger, som havde omgivet dette nye Foretagende, bleve ikke fyldestgjorte. Heller ikke denne Gaard svarede Regning, og Brincks Helbred tog hurtigt af, Brystsygen vandt overhaand, og i September 1827 afgik han ved Døden, ikke fuldt 38 Aar gammel. Han oplevede end ikke at faa Skjøde paa Gaarden, det blev under 31 Juli 1828 udstedt til hans Enke. Da hun i 1830 paany giftede sig, gik Gaarden over til hendes anden Mand Anton Krabbe, men de af Svigerfaderen i Gaarden satte Penge vare og bleve borte.

Under disse Forhold er det forstaaeligt, at der ikke kunde afses meget paa den Yngstes Oplærelse, den ovennævnte Søn *Camillus*. Han nød godt af de Huslærere, som holdtes, før hans ældre Brødre kom til Vordingborg, men efter den Tid blev der ikke antaget nogen ny. Han kom endog hjemme fra til Svogeren Brinck, der skulde tage sig af hans boglige Uddannelse, men dermed gik det kun daarligt. Drengen færdedes mere ude blandt Folkene end inde blandt Bøgerne, og hendragen som han var til Livet i Mark

og Skov, blev han, da der skulde tages en Beslutning derom, bestemt til Forstvæsenet. Denne Beslutning blev imidlertid ikke til Virkelighed. De ovenfor skildrede Forhold medførte, at det kun var med Nød og næppe, at den gamle Provst kunde understøtte to studerende Sønner, den tredje maatte søges anbragt ved Noget, der ikke fordrede kostbar Uddannelse, og den i ubunden Frihed opdragne Dreng, der aldrig havde gaaet i nogen Skole, blev noget over 16 Aar gammel i Foraaret 1827 sat i Lære hos Kunstdrejer J. G. Schwartz i Kjøbenhavn. Det var en drøj Overgang, som ikke faldt let, hvad tydeligt kan ses af hans Faders nedenfor som Bilag XIX aftrykte Breve. De 6 lange Læreaar føltes tungt, men Skolen var god, og Kunstdrejersvenden er den senere kirurgiske Instrumentmager og Professor Camillus Nyrop.⁶⁴

Denne Udvikling oplevede den gamle Provst, som naturligt er, dog ikke, han saa ikke en Gang Læreaarene endte. Den 20 September 1831 døde han næsten 79 Aar gammel, elsket og æret i sin Menighed som i sin Familie, stærk og rask til det Sidste, ja den sidste Søndag, han levede, red han som sædvanlig til sin Annexkirke. Hans Enke flyttede med Stifdatteren Petronelle og sine to ugifte Døtre Karen og Gine først til Nebøllegaard og derfra til Nykjøbing (paa Falster), hvor hun lukkede sine Øjne den 24 November 1842; hun blev noget over 77 Aar gammel.

I fire Slægtled have vi nu set Familien være knyttet til den dansk-norske Gejstlighed, og endnu i det femte Led finder det Samme Sted. Provstens ældste Søn af andet Ægte-

skab, *Christopher Nyrop*, blev som ovenfor nævnt i 1826 dimitteret til Universitetet fra Vordingborg, og han valgte at studere Teologi. I hans Testimonium fra Skolen (Bilag XVIII) er det udtalt, at han kunde være langsom og vaklende i sine Svar, men at han *var* mere, end han *syntes*. Han duede altsaa ikke som Examensmand, og vi se da ogsaa, at det kostede ham Vanskelighed at faa teologisk Examen. Efter et mislykket Forsøg i 1832 (n. cont.) fik han den i Juli 1833 (h. ill.), men allerede samme Aar skabte han sig en praktisk Virksomhed; han oprettede en Skole i Kjøge. Skolevirksomhed havde altid været ham kjær, og Tiden var ham gunstig. Danmarks Kjøbstæder trængte gjennergaaende til Borgerskoler, det var i 1833, at det lille Skrift: *Hvor skal jeg sætte min Søn i Skole?* udkom, og den derved vakte Bevægelse voxede.⁶⁵

Under disse Forhold er det naturligt, at hans Skole havde Fremgang, og at han blev i Kjøge; den 10 Juli 1841 udnævntes han til Kateket og første Lærer ved Borgerskolen i denne By. Den herved vundne faste Ansættelse svækkede imidlertid langt fra hans Interesse for Undervisningens Fremme, den var ham snarere en Spore fremad, ti den Borgerskole, hvorved han nu var ansat, var kun Borgerskole af Navn, og i 1845 udgav han da *Nogle Bemærkninger og Forslag med særdeles Hensyn til den Omdannelse, som forestaar Borgerskolen i Kjøge*. I længere Tid havde han forgjæves privat henvendt sig til Skolekommissionen, den vilde ikke handle, og derfor henvendte han sig nu til Offentlig-

heden, et Skridt, der ikke bragte ham i noget godt Forhold til Stedets Præst, Provst *P. Laurberg*, der var Kommissionens Formand, men fra mere end en Side fik han Tak og Anerkjendelse for sin Optræden, hvad man bl. A. kan se af de ikke faa Bladartikler om Kjøges Skoleforhold, der nu fremkom.⁶⁶ I hvor godt et Forhold han stod til Byens Beboere, og med hvor megen Iver han tog sig af ethvert Undervisningsanliggende, kan bl. A. ses deraf, at han i Januar 1848 enstemmig blev valgt til Æresmedlem i Kjøge Borger- og Haandværkerforening; i Skrivelsen (s. Bilag XX), hvori dette meddeles ham, bringes der ham en varm Tak for hans «villige Opofrelse for den herværende Søndagsskoles Organisation og Existence.» Skolesagen var imidlertid ikke den eneste Vej, ad hvilken han vandt Befolkningen for sig. I den af Organisten *P. Chr. Erslev* stiftede Musikforening blev han, der var i høj Grad musikalsk begavet, et særdeles vigtigt Medlem; i en Beretning om Foreningens Virksomhed kaldes han «den utrættelige Violinspiller»,⁶⁷ og hertil kommer yderligere, at han, der var livlig og munter, havde let ved at skrive Viser, naar saadanne behøvedes.

I femten Aar virkede han i Kjøge, men saa drog han bort. Hensynet til hans voxende Familie gjorde det nødvendigt for ham at søge Befordring — 1833 havde han ægtet *Helene Ahlmann*, Datter af en Skibskaptajn fra Sønderborg paa Als⁶⁸ — og i Juni 1848 blev han da Sognepræst for Ny- og Gammel-Sogns Menigheder paa Holmsland ved Ringkjøbing. Noget over syv Aar efter blev han forflyttet til Marstal paa Ærø, og her fik han Lejlighed til paany at sysle

med det ham saa kjære Skolevæsen. Men før vi gaa over til en Omtale heraf, skal det nævnes, at han ogsaa i sin Virksomhed paa Holmsland vandt Tillid og Anerkjendelse. Den 7 Oktober 1854 blev han paa et Vælgermøde i Varde valgt til Landstingsmand for 11te Valgkreds. Allerede som yngre havde han med Interesse fulgt de politiske Begivenheder — 1837 var han delagtig i Trykkefrihedsselskabets Filial i Kjøge⁶⁹ — og Interessen voxede ved Tildragelserne i 1848 og 1849. Man kan derfor forstaa, at det var en ikke ringe Fristelse for ham at modtage Meddelelse om det paa ham faldne ærefulde Valg, han droges hen imod det tilbudte Hverv, men desuagtet afslog han det. Han mente, at de to Ting ikke kunde forenes: praktisk Politiker og nidkjær Præst.

Som ovenfor nævnt kom han i 1856 til Marstal, og i denne ikke altid ganske rolige Skipperby fandt han fuldt op af Arbejde, ja undertiden næsten mere end han magtede, og det bl. A. fordi Skolevæsenet kom til at stille store Fordringer til ham. Allerede den Omstændighed, at Skolen talte næsten 500 Børn men kun 3 Lærere, var tilstrækkelig til at sætte ham i Bevægelse, men hertil kom yderligere, at det der gjældende Skolereglement gjorde Præsten til Skolens Inspektør og paalagde ham «som saadan Ansvar for Undervisningens Fremme». Han kunde ikke holde sig rolig, og den 1 Juli 1858 naaede han, at der fra Skolekommissionen afgik et udførligt Forslag til Skolens Omorganisation til Ministeriet. Men havde der ikke været Kamp før, blev der Kamp nu, ti Forslaget blev som for omfattende ikke god-

kjendt, det kom tilbage og maatte omgjøres. Alt syntes at skulle gaa istaa, men utrættelig arbejdede han videre, og den 6 Oktober 1862 havde han den Glæde at kunne indvi den ombyggede og med ny Lærerbesætning udrustede Skole.⁷⁰

Virksomheden i Marstal anstrengte den nu ikke længer unge Mand, han søgte et lettere Kald,⁷¹ og i 1866 blev han forflyttet til Udby ved Holbæk, hvor han virkede til den 1ste Oktober 1875, da han fik den af ham søgte Afsked fra sin præstelige Gjerning. Han følte sig gammel. Hans Hustru var død i Oktober 1874. Hans to ældste Sønner vare døde, to andre vare knyttede til det fjærne Amerika, og hans Øre, der havde været saa usædvanligt fint i musikalsk Retning, slog ham fejl. Legemet var træt. Han flyttede til Kjøbenhavn, og levede der sammen med en Del af sine Børn, til han den 16 Marts 1879 afgik ved Døden, noget over 73 Aar gammel.

Med ham udslukkedes den igjennem fem Generationer fortsatte Præsterække i den Nyropske Slægt. Den danner ingen rivende Strøm, kun en stille rislende Bæk. Der er ingen store Begivenheder at berette om, men Enhver synes at have gjort sin Pligt, og Havnen, som der i kirkelig Henseende styredes efter, har, saa vidt man kan skjønne, uafbrudt ført et højkirkeligt og ortodox Flag. Pietisme og Rationalisme have ligesom Grundtvigianisme staaet som afvisende Bøjer, der afstak Løbet, som skulde følges. Men samtidig have Slægtens Præster været ivrige og paa deres Omraade

myndige Mænd, der følte deres Kalds Værdighed. Store Prædikanter have de, efter Alt at dømme,⁷² ikke været, men i alle andre Retninger have disse sikkert fuldt troende Mænd ikke alene ivrigt søgt at gjøre Fyldest, men formentlig ogsaa gjort Fyldest. Af deres Menigheder have de, som det bestemt vides om de sidste Generationer, været afholdte, de have været godgjørende og hjælpsomme, og sikkert er det, at den Velstand, som et Par Gange synes at have været i Slægten, ikke har været længe; de have ikke været ængstelige ved at give, men selvfølgelig have bl. A. de altid talrige Børneflokke ogsaa bidraget til, at Velstanden hurtigt svandt. Lad os slutte med et Haab om, at deres, som vi tør antage, nidkjære Virksomhed, maa have været Mange til Velsignelse.

Af Christopher Nyrops to yngre Brødre blev, som ovenfor nævnt, Johan Ernst, Læge og den yngre, Camillus, kirurgisk Instrumentmager, og her skal, til hvad ovenfor er meddelt om dem, endnu kun føjes, at *Johan Ernst Nyrop* efter i Foraaret 1833 at have afsluttet sin Examen endnu i samme Aar tog til Nykjøbing paa Mors, hvor han derefter har virket som Læge til sidst i September 1881, altsaa i 48 Aar; fra Juli 1840 til Oktober 1880 var han Øens Distriktslæge. Nu lever han i Kjøbenhavn.⁷³

Hvad den yngre Generations Virksomhed angaar, henvises til den nedenfor meddelte Stamtavle, paa hvilken der ved Enhvers Navn er givet nogle Oplysninger.⁷⁴ Fra Danmark kom Slægten, sandsynligvis midt i 17de Aarhundrede,

til Norge, men fra Norge er den efter et næsten 150aarigt Ophold vendt tilbage til Danmark, og fra Danmark er den overført til Amerika. Slægtens gamle Præsteaand har ophørt at existere, den yngre, talrige Generation arbejder med paa Løsningen af de praktiske Opgaver, som Nutidens Liv har saa mange af.

B I L A G.

I.

1701, 16 April. Skifteforretning efter Pastor Hans Pedersen
Nyrop i Lødingen.

Anno 1701 d. 16 Aprilis vare vi undertegnede Hr. Arent Hartvigsen Provst udi Saltens Provstie og Sogne Præst udi Stege Gield, Hr. Matths Homle vice Pastor udi Offoten, Hr. Jacob Parelius vice Pastor udi Lødingens Gield, forsamlede paa Lødingens Præstegaard at holde arveskifte og deling efter dend Salig Guds Mand Hæderv. Hr. Hans Nyrop, giøre Creditorerne efter Boedt[s] tilstand fornøyede og det øfrige at bytte imellem dend Salig Mands efterlatte Hustru, ærdyderige og gudfryctige Bendicte Storm, som til sin lafverge Kaarede H. Agtbare og Vel-fornemme Segr. Joachim Bredal, og deris sammenfødde Börntvende Sønner Hæderlig og Vellærde Studiosos Peder og Christopher Nyrop, Sex Døttre, ærerige og Gudfryctige Dorethe Sophia Nyrop Segr. Smitis, Bendicte Nyrop Hr. Hans Slangendorphs, Elizabeth Nyrop 19 aar, Birgithe Nyrop 15 aar, Kirsten Nyrop 14 aar, Anna Maria Nyrop 6 aar, hvor vi da fandt sterfboet at bestaae af efterskrefne midler, og ved Vorderings Mendene Erlige og Velagte Povel Andersen Stocke, Ivar Olsen Møckelbosta, taxerit som følger.

<i>Bøgerne in Folio.</i>	Rdl.	℥	ß
Joseph Halls contemplationes Sionis 2 tom. hollandsk.....	5	-	-
Moralia Botsachi	2	-	-

	Rdl.	⌘	β
Gesnerus in Valmos	1	-	-
Panoplia Reneccii	1	-	-
Thelesius in Evangel. 2 tom.	2	-	-
Postilla Musæi tydsk	-	2	-
Ludovicus Lavater in Apoc.	-	1	-
Politica Gernerii	-	4	-
Phosphorus Hierosymb. Thom. Bangii	-	2	-

in quarto.

Gerhardus in Evangel. tydk	1	-	-
Miscellanea Rideri Hollandsk	1	2	-
Brochmanni Systema 2 tom.	2	-	-
Thesaurus Catechet. Edeli 2 tom.	1	2	-
Postilla Prophetica Waltheri	-	3	-
Harmonia Evangelist. Johan Christiani	-	2	-
Postilla Evangelii Creidii tydk	1	2	-
Schola pietatis Langermanni	-	1	-
Georgius Albertus in pass.	1	-	-
Dictionarium Walchmari	-	-	8
Bachus in Evang. Sommerpart	-	4	-
Eccho orationis Sinceræ Randulphii cum commentario Hornæi in Epist. ad Hebr.	1	-	-
Jacobi Fabricii Buskrantz	-	3	-
Catechismus Valmodicus Binchii	1	-	-
Creidius in Epist. tydsk	1	-	-
Sledanus in Canticum Simonis	-	-	8
Funeralia et nuptialia Sacci	-	-	8
Clavis Theolog. Reneccii	-	5	-
Lonnerus in Catechis	-	1	-
Miscellanea Wilh. Alardi	-	3	-
Funeralia Mencilii	-	-	8
Funeralia Mathesii	-	-	4
Jacobus Stökern in Catechis	-	1	-
Bellum Sexennale civile-germanicum Ludorpii	-	-	8
Ethica sacra Pontoppodani	-	-	8

Octav.

Biblia Lutheri, tydk ufuldkommen	-	2	-
Mulleri liebekys	1	-	-
Widerii leichpostil	-	3	-

	Rdl.	℥	β
Cicero de officiis	-	-	8
Pos[t]illa Logica Toldii	-	-	8
Meyfarti mellificium Romanum	-	2	-
Physica Magiri et Metaphys Bart.....	-	2	-
Reformirte Calvinske Skule.....	-	-	6
Dialectica Cunradi.....	-	-	6
Balvinus in Epist.....	-	2	-
Johan Arents vahren Christendum	-	2	-
Rhetorica Dresseri 2 exempl. à 6 β	-	-	12
Adagia Roterodami	-	1	-
Grammatica Hebr. Dilherri.....	-	1	8
Th. Stapletonii promptuarium morale super Evang.	-	2	-
Theophilus Hallensis in Evang. et Epist.....	-	-	8
Systema Physicum Timpleri	-	-	12
Manuale Bidembachij	-	1	-
Promptuarium exeqviale Bidembachij 2 tom.	-	1	8
Simon Gedicus in Evang. 3 tom.	-	1	2
Promptuarium Alleg. Botsachii	-	4	-
Biblia Tremelli.....	-	4	-
Praxis pietatis Ludov. Baylii	-	2	-
Sphinx Theol. Philos.....	-	2	-
Cicero redivivus 2 exempl. à 6 β	-	-	12
Frislini Poppysmus Grammaticus	-	-	2
Postilla Simonis Sverin 2 parter à 4 β	-	-	8
Andreæ Eborensis exempla memorabilia	-	-	2
Ludovicus Granatensis in Evang.	-	1	-
Vestermanni Zee-postil hollansk	-	-	8
Johannes Slangendorphius in Eccl. sal.....	-	-	2
Terentius Christianus.....	-	1	-
Riccini Scholia in Cic.....	-	-	2
Phrases schori	-	-	2
Janua lingv. Comeni.....	-	-	12
Albertus Linceri in orat. Cic. pro lege manilia	-	-	2
Rhetorica Beumleri.....	-	-	2
Rhetorica Philop. Melancht.....	-	-	6
Hunnius in Evang. pars hyberna	-	-	6
Gothofridus Heidefeldius Decas homilior	-	-	12
Lutkemannus Harpfen von zehen seiten.....	-	2	-
Logica Cunradi Dieterici	-	-	4
Oratoria Sacra Davidis Knibbe.....	-	2	-

	Rdl.	℥	β
Comediæ Terent	-	-	4
Oratio Cic. pro Rege Deiot	-	-	8
Observatio. lingvæ latin Goglenii	-	-	2
Canon Logicus Hunnii.....	-	-	4
Conciones poenitentiales Bidembachij	-	-	6
Threnen og trostqvellen Mulleri	-	2	-
Epist. Cic. ad Atticum.....	-	-	10
Brochmannus de Pontifice Romano	-	-	6
Bucolica Virgilit paa tydsk.....	-	-	6
Siverts Grammatica.....	-	1	-
Danielis Crameri Isagoge ad libros Prophet. et Apostol.	-	-	4
Logica Cornelii Martini	-	-	2
Resenius de sancta fide	-	-	2
Stigelii Arithmetica et Geometria	-	-	2
Ciceronis Missiver fordansket.....	-	1	-
Josephus Ægidii Hunnii	-	-	4
Nils Mickelsens Legebog	-	1	-
Problemata Aristotelis	-	-	2
Promptuarium Connubiale Bidembachij.....	-	-	6
Stumphius in Evang. pars vernalis.....	-	-	4
V. Testamentum Lutheri	-	-	2
Caroli Bumanni hypomnemata Logica.....	-	-	2
Georgii Sadolini compendium Mosaicum	-	-	4
Poenentialia Resenii.....	-	-	2
Georgii Fabricii historia sacra	-	-	8
Molinæi elementa Logica.....	-	-	2
Bartholini uranologia et de mundo qvæstiones	-	-	2
Sententiæ Cic.	-	-	6
Theolog. positiv. Koningii	-	1	8
Historie von Granada	-	-	2
Epist. Roterod.....	-	-	2
Pontopp. Grammatica Danica	-	-	6
Alvari institutiones Grammaticæ	-	-	2
Horatii poemata.....	-	-	8
Beust in Evang. 2 tom.....	-	-	10
Nucleus Evangelii. Kilii.....	-	-	6
Tuba Zionis Anchorani	-	-	6
Apulejus de Asino aureo	-	-	2
Franciscus Wolfangi de historia animal.....	-	3	-
Hemmingius in Epist. Pauli.....	-	-	2

	Rdl.	℥	β
Philippus Ramæus.....	-	-	2
Een tydsk Psalmebog.....	-	-	6
Canon Logicus Honoldi.....	-	-	2
Michael Andreas in pass. Christi.....	-	-	2

Duod.

Lutherus defensus Mulleri.....	-	-	12
Theologia Fenneri.....	-	-	12
Neuhusii Epistolæ.....	-	-	8
Sibris om det synderknusede rør og Rygende tafve.....	-	-	8
Thaddæi Ethica Christiana.....	-	-	8
Cunæus de Republica Hebræorum.....	-	-	8
Manuale Becani.....	-	-	6
Meditationes Busæi.....	-	1	-
Catechesis Dieterici.....	-	2	-
Wegviser zur hofligheit.....	-	-	8
Thesaurus Tympii.....	-	-	2
Aurifodina Drexelii.....	-	-	12
Petrus Molinæus om den geistlige strid.....	-	-	8
Epistolæ Cic.....	-	-	8
Cnoglerus de tribus Symbolis.....	-	-	2
Exegesis Aug. confess. Mentzeri.....	-	-	8
Bielkis explication over orat. Dom.....	-	-	2
Flores Bibliorum.....	-	-	2
Sententiæ Cic.....	-	-	4
Leonhardi Fuks Lægebog latin.....	-	-	2
Johannes Velcurio in Physica Aristot.....	-	-	2
Almodia nova Clauderi.....	-	-	2
Summa...	41	5	14

Guld var ey videre i Boen end dend Ring, som den Salig Mands Effterlatte Kærliste bar paa sin Finger. Contant fandtis og icke.

Sølf.

	Rdl.	℥	β
1 Sølfkande vigtig 66 Lod 1 qvintin à 3 ℥.....	33	-	12
1 Sølfbegere vigtig 9½ Lod.....	4	4	8
Noch it Sølfbegere vigtig 8 Lod mindre it qvintin.....	3	5	4
1 confectschaal vigtig 7 Lod 1 qvintin.....	3	3	12
1 Smörbricke 7½ Lod ½ qvintin.....	3	4	14

5*

	Rdl.	℥	β
2 Knapskieer 7 Lod mindre 1 qvintin	3	2	10
5 Skieer af en model vigtig 14½ Lod.....	7	1	8
1 dito vigtig 3 Lod 1½ qvintin	1	4	2
2 dito af een model v. 6 Lod ½ qvintin	3	-	6
2 dito af een model v. 6 Lod ½ qv.....	3	-	6
Summa...	67	4	2

Tinnet.

6 flade fader nyt Engelsk Tin de 4 store, de 2de smaa vigtig			
2 Bismerpund og 9 ℥ à 12 β	7	-	12
10 Tallerkener nyt Engelsk tin, v. 1 pd. 3 ℥.....	3	2	4
2 dybe fade nyt Engelsk tin v. 14 ℥.....	1	4	8
4 fade branked tin v. 1 pd. 3 ℥ à 8 β.....	2	1	8
2 dybe dito og 1 Koskin branked tin v. 16 ℥.....	1	2	-
2 dusin tallerkener v. ½ vog 6 ℥	3	3	-
1 Halfkande 1 tint 1 pegel v. ½ pd.....	1	-	-
1 Smörkande v. 4 ℥.....	-	2	-
3 Kandeflasker à 5 ℥	2	3	-
1 Halfkandflaske	-	3	8
Summa...	23	4	8

Messing.

1 stort Messingfad dreven verck	-	4	-
2 dito mindre à 3 ℥	1	-	-
1 par dreven Messingstager med løse piber	3	-	-
3 par Malmstager a 1 Rdl.....	3	-	-
1 Messinglögte.....	1	-	-
Sum....	8	4	-

Kaaber.

1 Bryggekiedel v. 4 pd.....	12	-	-
1 dito Brum v. 2½ pd. à ℥ 8 β.....	5	-	-
1 liden quarters Kiedel v. 19 ℥ à 8 β	1	3	8
1 dito mindre v. 8 ℥ à 8 β.....	-	4	-
1 dito mindre v. 6 ℥ à 8 β.....	-	3	-
1 trefodet Kaaberpande med Laag paa.....	1	-	-
1 fyrfad	-	4	-
1 dito mindre.....	-	2	-
1 Durchslag	-	2	-

	Rdl.	℥	β
1 gl. Kaaberlog	-	-	12
1 Kaaber-Lysplade.....	-	1	-
	Sum....	22	2 4

Jernfang.

1 Jerngryde paa $\frac{1}{2}$ ty.	3	-	-
1 dito paa 1 pd.	-	3	-
1 dito 18 ℥ med een Kaaberbod	-	1	4
2 dito v. 2 pd. à ℥ 2 β	1	-	-
3 gamle Skiæringer à 1 ℥	-	3	-
1 Jernstaaur	-	2	-
2 gamle Øxer à 8 β	-	1	-
1 Dixel	-	1	8
1 gammel plovjern	-	1	-
1 Ristel	-	-	8
4 græf à 6 β	-	1	8
1 Jernspade.....	-	-	8
1 Stalbenning	-	1	-
2 Kiepnafreer	-	1	-
1 Brødjern	-	3	-
1 Stor stegpande	1	2	-
1 gammel dito	-	1	8
1 liden dito nye	-	2	-
1 gammel rund	-	1	-
1 Rist	-	1	-
1 Jldtang	-	-	12
1 Vindofn i Skolen v. 15 Woger.....	10	-	-
1 gl. Biofn i giestestuen	4	-	-
1 dito i dagligstuen	6	-	-
	Summa....	29	4 8

Træfang.

1 gl. Bryggekar paa 2 tynder	-	3	-
1 dito p. 2 tynder.....	-	3	-
2 Kiærner à 16 β	-	2	-
30 nye Melkebunker à 8 β	2	3	-
4 Egetönder à 4 [2?] ℥	1	2	-
2 Handqværner à 1 ℥ 8 β	-	3	-
5 læster tette træer à 1 Rdr. 1 ℥ 8 β	6	1	8
1 Bord i Dagligstuen med Stolper	-	3	-

	Rdl.	℥	β
1 Steenbor i Skolen med stolper.....	4	-	-
1 lidet bord i studerkamret med stolper.....	-	2	-
1 stort langt bord i giestestuen med stoler.....	1	3	-
1 Rundt bord med skuffer under og bordstoler.....	1	3	-
1 Slagbord med bordstolper.....	-	4	-
1 Seng i giestestuen maled rød.....	2	-	-
1 Stafseng i samme stue.....	-	3	-
1 Feldtseng.....	3	-	-
1 Stafseng i Skolen.....	-	3	-
2 høye stoler med syd Klæde à 1 Rdl.....	2	-	-
3 høye stoler à 2 ℥.....	1	-	-
3 smaa dito à 2 ℥.....	1	-	-
1 Skab i dagligstuen med 2 rum.....	-	4	-
1 bogskab i sengkamret med laas.....	-	4	=
1 flaskefoer med 6 store og 3 smaa flasker.....	1	-	-
Summa....	32	4	8

Gangklæder.

1 Vinge Klædis Præstekiole.....	11	-	-
1 Polemitis Samari.....	3	-	-
1 dito af Törkis grofgrön.....	6	-	-
1 ny Klædis Kiole med Reffoer.....	8	-	-
Sum....	28	-	-

Benkedyner.

1 Syd benkedyne med firlod under 5 allen lang.....	3	-	-
1 dito væfved med skind under 4 allen lang.....	2	3	-
1 dito væfved med skind under 2½ allen lang.....	1	1	-
2 sydde stoldyner à 3 ℥ (No. 1. No. 2).....	1	-	-
1 do. (No. 3).....	-	3	-
3 væfvede a 2 ℥ (No. 4. No. 5. Nr. 6).....	1	-	-
1 Syd flamsk bordklæde.....	3	-	-
Sum....	12	1	-

Sengeklæder.

Sparlagen til en seng af ulden og lienet tøy 3 stöcker med een frynset Kappe.....	2	3	-
1 Par dito blaa raskis 3 stöcker og Kappen.....	1	3	-
1 Ulmerdugs ofverdyne med æderdun ny v. 18 ℥.....	14	-	-
1 dito af grönt fidskafft v. 14 ℥.....	9	-	-

	Rdl.	℥	β
1 dito af Rannet skottetöy med æderdun splinder ny v. 14 ℥	10	-	-
1 dito af blaa dansk vær med æderdun halfslit v. 16 ℥	5	-	-
1 Par Verkens dynpuder (No. 1. No. 2) med gult skillert v. 9 ℥ à 2½ dl.....	5	-	-
1 Par dito (No. 3. No. 4) af ulmerdug med trygt Cartun og dun udi v. 10 ℥ à 1 Dl. 16 β	2	2	-
1 Par dito (No. 5. No. 6) af hiemvæfved vær med Gaasedun ny v. 22 ℥ à 1 dl. 1—8 β	2	3	-
1 Par dito (No. 7. No. 8) blaa dansiker vær med æderdun udi v. 10 ℥ à 1½ dl.....	3	-	-
1 Splinder ny sribet bulster med Rybefier v. 2½ pd.....	3	3	-
1 dito af sribet vær halfbrugt veier 2 pd.	2	-	-
1 dito (No. 1) af grofft sribet vær ny v. 2½ pd.	2	1	-
1 dito (No. 2) af samme vær veier en knap vaag.....	2	2	-
1 Hoved Dyne (No. 1) sribet töy v. 14 ℥.....	-	4	-
1 dito (No. 2) sribet v. 22 ℥.....	-	4	-
1 dito (No. 3) sribet v. 18 ℥.....	-	4	-
1 dito (No. 4) sribet vigtig 1 pd.	-	4	-
Sum....	70	2	-

Linklæder.

4 Par Lagener alle af lige Værdie à 1 Rdl.	4	-	-
1 Par fine pudis-vær med hvidsöm for	1	3	-
1 Par dito med Sprang for.....	1	-	-
1 Par dito af hörgarn ny	-	5	-
1 Par dito ny med hvidsöm for.....	1	-	-
1 fin dreyels dug (No. 1) 5½ [al.] lang halfbrugt	1	3	-
1 dito (No. 2) 6½ allen lang saa got som ny	2	-	-
1 dito (No. 3) 4 allen halfbrugt.....	-	5	-
1 dreiels handklæde 5 allen lang.....	1	-	-
1 dito ligesaa langt	1	-	-
2 grove af dreiel 4 allen lang à 3 ℥ 8 β.....	1	1	-
Sum....	15	5	-

Creaturene.

16 Kiör à 2½ Rdl.....	40	-	-
3 Halfmarkqvier à 1 Rdl.	3	-	-
30 Souver à 3 ℥.....	15	-	-
16 Gieder à 3 ℥	8	-	-

	Rdl.	℔	β
3 smaa bucker à 3 ℔	1	3	-
2 svin à 3 ℔	1	-	-
2 Hester den ene for	3	-	-
dend anden for	2	-	-
Sum....	73	3	-

Søeredskab og Söegodts.

2 tynder spansk Salt à 2 Rdr.....	4	-	-
2 Sildgarn Splinder ny à 4 ℔	1	2	-
1 femböring halfbrugt	3	-	-
1 Spielbaad paa 16 tynder halfbrugt.....	4	-	-
1 fembörings seil med mast og tov	1	3	-
1 Dreg v. ½ vog	1	3	-
1 gl. Jegtetov v. ½ vaag Kabel og ey tiener til andet end sie Spielbaadens mast og tov	1	-	-
1 Haakiærings lenke med soknebolck og dybsang	1	3	-
1 liden Kastnod.....	1	-	-
1 Skaalvegt med bielker lod og skaaler.....	3	-	-
2 Huusskruer med skruemoren.....	4	-	-
1 Stue i Vaagen med Jernkakelefn og tvende Roerbuer	21	-	-
1 Skielter Nöst i hafnen 20 Allen langt, 11 Allen bredt, met it svensk laas for dörren og it skielter skot paa dend venstre side.....	16	-	-
1 Ny Jegtetflag.....	1	-	-
	64	2	-

Boet befindis icke at have nogen indgiæld, bliver saa midlernis Summa.....	488	-	12
Herimod findis sterfboen at være skyldig it aars Præstelön som falder til Hæderv. Hr. Jacob Parelum og Hr. Ga- briel Rögov, der udi naadsens Aaret har opvartet Kirkerne	30	-	-
Folkelön for it aar til Hans Michelsen	6	-	-
Til Oluf N.....	5	-	-
Skiffetforretningens bekostning.....	25	-	-
Mag. Ole Storm for laante redepenger.....	30	-	-
Hr. Commissarie Bremers Tiener Anders Rasmussen fordrer paa sin Herris vegne 5 dl. » — 3 ² / ₅ β, hvilken jeld reiser sig af de 20 W. fisk, som vice Pastor loci hvert Aar leverer fra sig til velædle, høyærværdige Hr. Biscop, og skal fra Ao. 97 til Ao. 1700 Johannis, være saa			

Rdl. $\mathcal{K}$ β

meget efter høyeste markegang i Bergen blefven Sl. Hr. Hans Nystrup til Rest, men som befindis offertolden falder af adskillig slags fisk, kand derfor ey antegniss saa høy som sart fisk, hvorføre vi ey kand ansee Waagen høyere end 5 $\mathcal{K}$ 12 β for de aaringer som fodris, Og afgaar da denne Kraf indtil	2	3	4
Johan Hameken Junior paa Cantoret i Bergen fodrer efter Regning 311 Rdr. „ - 13 β , men angaaende denne Kraf, da som befindis ingen afregning at være skeed imellem Sl. H. Hans og stuen i 10 aars tid, kand den ey passere uden afslag paa 50 Rdl. og skulle Regningen ret efterseis blev vel afgangen høyere, pro Resto..	261	-	13
Morten Jacobsen Trundhiems borger fordrer	5	-	-
Hans Christensen Tronhiems Borger fordrer	3	-	-
Summa Sum....	367	4	1

Hustrue Bendicte blev adspurt, om hende var bevist nogen videre giæld, eller uclarerede Regenskab, som boet vedkom at svare, og her kunde være udglemt, i Særdelighed Kirken angaaende, saa som Sl. H. Hans var en stund i hendis opbørsler interesseret, det da motte givis tilkiende for videre Slutning, men hun svarede, at der var aldels ingen.

Boens Summa ..... 488 Rdl. » - 12 -

Fordringens Summa ..... 367 — 4 - 1 -

Det Ene taget fra det andet, blifver sterf-

boets fri midler ..... 120 — 2 - 11 -

Følger nu Eenhvers udlæg. Udlagt

Præstelönnen 30 Rdl. udi Sölfkanden 60 Lod à 3 $\mathcal{K}$ ... 30 - -

Folkelönnen 6 Rdr. til Hans Micklelesen udlagt

1 Koe..... 2 3 -

3 half mark qvier ..... 3 - -

1 Sov..... - 3 -

6 - -

Folkelön til Oluf N. 5 Rdl. udlagt

1 Koe..... 2 3 -

5 Sover ..... 2 3 -

5 - -

	Rdl.	℥	β
Til Skiffteforretningens bekostning 25 Rdl. udlagt udi sölf-			
kanden 6 Lod 1 q. à 3 ℥	3	-	12
1 Sölfbegere 9 ¹ / ₂ Lod	4	4	8
6 flade fader nyt tin v. 2 pd.	7	-	12
1 Par drefven Messingstager	3	-	-
Jernofnen i dagligstuen	6	-	-
1 flaskefoder	1	-	-
	<hr/>		
	25	-	-
 Mag. Ole Storm fordrer 30 Rdl. udlagt			
1 Sölfbegere veier 8 lod mindre 1 qvintin	3	5	4
1 Confect-fad v. 7 Lod 1 qv.	3	3	12
1 Bryggerkiedel v. 4 pd.	12	-	-
Joseph Hall. 2 tom.	5	-	-
1 Polymetis Samarie	3	-	-
1 Syd Benkedyne	3	-	-
	<hr/>		
legger fra sig 3 ℥	30	3	-
 H. Commissari Friderich Bremer tilkommer			
2 Rdl. 3 ℥ 4 β udlagt hos Mag. Oluf	-	3	-
2 Par malmstager	2	-	-
Sententiæ Cic. 1 exemplar.	-	-	4
	<hr/>		
	2	3	4
 Morten Jacobsen fordrer 5 Rdl. udlagt			
1 Par malmstager	1	-	-
1 Quarters Kiedel veier 19 ℥	1	3	8
1 halfkande, 1 tint, 1 pæl v. 1/2 pd.	1	-	-
Franciscus Wolfangi de hist. animal.	-	3	-
Johan Arent von varen Christentum	-	2	-
Baldvinus Epist.	-	2	-
Promptuarium Bidembachij exequivale 2 tom.	-	1	8
	<hr/>		
	5	-	-
 Hans Christensen fodrer 3 Rdl. udlagt			
2 Svin	1	-	-
2 Jerngryder v. 1 pd. stöcket 3 ℥	1	-	-
3 høye stoler	1	-	-
	<hr/>		
	3	-	-
 Johan Hameken tilkommer 261 dl. 13 β udlagt			
<i>Sölf.</i>			
1 Sölfsmörbrecke v. 7 ¹ / ₂ lod 1/2 qv.	3	4	14

	Rdl.	℥	β
2 Knapskieer v. 7 lod mindre $\frac{1}{2}$ q.	3	2	10
5 Skier af lige model v. $14\frac{1}{2}$ lod.	7	1	8
1 dito v. 3 lod $1\frac{1}{2}$ q.	1	4	2
	<hr/>		
	16	1	2

Tin.

10 Tallerkener ny Engelsk tin v. 1 pd. 3 ℥	3	2	4
2 dybe fade nyt Engelsk tin v. 14 ℥	1	4	8
4 flade fade branked tin v. 1 pd. 3 ℥	2	1	8
3 Kandflasker à 5 ℥	2	3	-
1 Halfkandflaske.	-	3	8
1 Smörkande v. 4 ℥	-	2	-
1 Messing lögte.	1	-	-
	<hr/>		
	11	4	12

Kaaber.

1 liden Kiedel v. 8 ℥	-	4	-
1 dito mindre v. 6 ℥	-	3	-
Fortinnet Kaaberpange (!) med laag.	1	-	-
1 fyrfad.	-	4	-
1 dito mindre.	-	2	-
1 Durchslag	-	2	-
1 gammelt Kaaberlaag	-	-	12
1 Kaaber lysplade	-	1	-
	<hr/>		
	3	4	12

Jern.

1 liden Jerngryde p. it pund	-	3	-
1 dito 18 ℥ med een Kaaberbod paa	-	1	4
3 Skiæringer.	-	3	-
1 Jernstaaur	-	2	-
1 stalbenning	-	1	-
2 Kiepnafreer	-	1	-
1 Jern vindofn vigtig 15 W.	10	-	-
1 gl. Biofn.	4	-	-
	<hr/>		
	15	5	4

Træfang.

1 Feltseng.	3	-	-
------------------	---	---	---

	Rdl.	℥	β
1 gl. brygkar paa 2 tynder.....	-	3	-
1 dito paa t.....	-	3	-
5 Læster tætte t.....	6	1	8
1 Steenbord med stoler under.....	4	-	-
1 stort langt bord med stoler.....	1	3	-
1 Rundt bord med skuffer under og stoler.....	1	3	-
1 Röd maled seng.....	2	-	-
2 høye stoler sydde med Klæde à 1 Rdl.....	2	-	-
3 smaa dito à 2 ℥.....	1	-	-
1 Skab i dagligstuen.....	-	4	-
	<hr/>	24	1 8

Klæder.

1 Klædis Præstekiole med Vinger.....	11	-	-
1 Nye Klædis Kiole med Ref-foer under.....	8	-	-
1 Væfved benkedyne 4 Allen lang.....	2	3	-
1 dito væfved 2 ¹ / ₂ Allen lang.....	1	1	-
1 Syd flamsk bordklæde.....	3	-	-
1 Ulmerdugs overdyne med æderdun ny v. 18 ℥.....	14	-	-
Spærlagen til en seng af ulden og linnet tøy 3 stöcker med een frynset Kappe.....	2	3	-
1 Ofverdyne af grönt fifskafft med æderdun v. 14 ℥.....	9	-	-
1 Par Sparlagen blaa Raskis 3 stöcker med Kappe hos ...	1	3	-
1 Par Verkens dynpuder (No. 1. No. 2) med gult skillert v. 9 ℥ à 2 ¹ / ₂ dl.....	5	-	-
1 Par dito (No. 3. No. 4) af ulmerdug med trögt Chartun og dun udi v. 18 ℥.....	2	2	-
1 Splinder ny sribet Bulster med Rybefier v. 2 ¹ / ₂ pd.....	3	3	-
1 dito af bredt sribet vær halfbrugt v. 2 pd.....	2	-	-
1 Hovid dyne (No. 1) af smaa sribet tøy v. 14 ℥.....	-	4	-
1 dito (No. 2) sribet v. 22 ℥.....	-	4	-
2 Par lagener à 1 dl.....	2	-	-
2 Par fine pudis vær med hvidsöm for.....	1	3	-
1 Par dito med Sprang noget slit.....	1	-	-
1 fin dreyels dug (No. 1) 5 ¹ / ₂ All. halfbrugt.....	1	3	-
	<hr/>	72	5 -

Creatur.

6 Kiör à 2 ¹ / ₂ Rdl.....	15	-	-
24 Sover à 3 ℥.....	12	-	-

	Rdl.	℥	β
16 gieder à 3 ℥	8	-	-
3 Smaa bucker à 3 ℥	1	3	-
1 Hest	2	-	-
	<hr/>	38	3 -

Søredskab.

1 femböring halfbrugt	3	-	-
1 Speilbaad paa 16 t. halfbrugt.....	4	-	-
1 fembörings Segl med mast og tov	1	3	-
Speilbaadens tov og mast	1	-	-
Een Dreg v. 1 W.	1	3	-
Haakiærings lenke med sockneholck og dybsang.....	1	3	-
1 Stue i Vaagen med Jern Kackelofn udi og 2 roerbuer vor- derit for	21	-	-
1 Nöst udi hafnen skieltred 20 All. lang, 11 All. bred med it svensk laas for dörren og it skilter skaat p. Vester side.....	16	-	-
1 ny Jegtflage	1	-	-
1 Skaalvegt med Bielcke laad og skaaler	3	-	-
2 Huseskruer med skruemoren	4	-	-
	<hr/>	57	3 -

Bøger in folio.

Gesnerus in Valmos	1	-	-
Panoplia Reneccii	1	-	-
Thelesius in Evang. 2 tom.....	2	-	-
Postilla Musæi tydsk.....	-	2	-
Ludovicus Lavater in Apoc.	-	1	8
Phosphorus Hierosymb. Th. Bangii.....	-	2	-
Gerhardus in Evang.	1	-	-

in quarto.

Miscellanea Rideri hollandsk.....	1	2	-
Systema Brochmanni 2 tom.....	2	-	-
Thesaurus Catech. Ædili 2 tom.	1	2	-
Postilla Proph. Valteri	-	3	-
Harmonia Evang. Joh. Crist.	-	2	-
Schola pietatis Langermanni.....	-	1	-

	Rdl.	⌘	β
Georgius Albertus in pass.	1	-	-
Dictionarium Walchmari	-	-	8
Eccho Randulphii	1	-	-
	13	4	-

in Octavo.

Biblia Luth. tydsk ufuldkommen	-	2	-
Mulleri liebekys	1	-	-
Wideri leichpostil	-	3	-
Cic. de officiis	-	-	8
Postilla logica Teldii	-	-	8
Meyfarti mellificium Romanum	-	2	-
Physica Magiri et Metaph. Barth.	-	2	-
Dialectica Cunradi	-	-	6
Rhetorica Dresseri andet exemplar	-	-	6
Adagia Roterod.	-	1	-
Grammatica Hebræa Dilherri	-	1	8
Th. Stapletoni prompt. morale super Evang.	-	2	-
Theophilus Hallensis in Ev. et Epist.	-	-	8
Johannes Slangendorph. in Eccl. Sal.	-	-	2
Systema phy. Timpleri	-	-	12
Manuale Bidembachii	-	1	-
Simon Gedicus in Evang. 3 tom.	-	1	2
Promptua. Both.	-	4	-
Praxis pietatis Beuli	-	2	-
Cic. redivivus 1 exemplar	-	-	6
Frischlini poppysmus Grammat.	-	-	2
Andræ Eborensis exempla memorabilia	-	-	2
Ludovicus Granatensis in Ev.	-	1	-
Westermanni Zeepostil hollandsk.	-	-	8
Terent. Christ.	-	1	-
Riccini scholia in Cic.	-	-	2
Phrases Schori	-	-	2
Janua lingvarum Comeni	-	-	12
Albert Linceri in orat. pro lege Man.	-	-	2
Rhetorica Beumleri	-	-	2
Postilla Simonis Sverin 2 tom.	-	-	8
Rhetor. Phil. Melancht.	-	-	6
Hunnius in Ev. pars. hyb.	-	-	6
Gotfridus Heidfelt decas hom.	-	-	12

	Rdl.	℥	β
Lutkemannus harpffen von zehn seyter (!).....	-	2	-
Logica Cunradi Diete	-	-	4
Oratoria Sacra Davidis Knibbe.....	-	2	-
Comœdiæ Terentii	-	-	4
Orat. Cic. p. Rege Deiotaro	-	-	8
Observationes lingvæ lat. Gœlenii.....	-	-	2
Canon Logicus Hunnii	-	-	4
Conciones poenit. Bidembachij.....	-	-	6
Thrænen und trostqvellen Mulleri.....	-	2	-
Epist. Cic. ad Atticum.....	-	-	10
Brochmannus de Pontif. Rom.	-	-	6
Bucolica Virgilii tydsk	-	-	6
Sivers Grammatica	-	1	-
		<hr/>	
		7	5 4

in Duod.

Meditation. Busæi	-	1	-
Luth. defensus Mulleri.....	-	-	12
Cathech. Diete	-	2	-
Manuale Becani	-	-	6
		<hr/>	
		-	4 2
Summa Summarum...	262	5	12

Legger fra sig 1 Rdl. 4 ℥ 15 β.

Følger nu de 120 Rdlers 2 ℥ og 11 skillingers Deeling, som Boet tilkommer. Heraf tager først Hustru Benedictæ Begravelsis omkostning mod sin Sl. Mands, og kand ey ringere anseis end for 30 Rdl. Udlagt:

<i>Sølf.</i>	Rdl.	℥	β
2 Sølfskieder af een model v. 6 Lod $\frac{1}{2}$ q.	3	-	6
2 dito af een mod. v. 6 Lod $\frac{1}{2}$ q.	3	-	6

Tin.

2 dybe fade og it Kosken brankit v. 16 ℥.....	1	2	-
2 dusin tallerkener v. $\frac{1}{2}$ W. 6 ℥.....	3	3	-

	Rdl.	℥	β
<i>Messing.</i>			
1 Stort Messingfad, dreven Verch	-	4	-
2 mindre dito a 3 ℥	1	-	-
<i>Kaaber.</i>			
1 Brumkiedel v. 2½ pd.	5	-	-
<i>Jern.</i>			
1 Stor stegepande	1	2	-
1 Brødjern	-	3	-
1 gl. stegepande	-	1	8
1 gl. rund pande	-	1	-
1 Rist	-	1	-
1 Ildtang	-	-	12
2 gl. øxer	-	-	8
<i>Sengeklæder.</i>			
1 dundyne af blaåt dansk vær halveslit v. 16 ℥	5	-	-
2 Par lagener	2	-	-
Moralia Botsachi	2	-	-
Politica Gernerii	-	4	-
Summa...	30	-	-

Pro Resto da delis de overblefne 90 dl. 2 ℥ 11 β imellem Moderen og Börnene. Hustruen Bendicte tilkommer den halve part som er 45 dl. 1 ℥ 5½ β.

Udlagt.

<i>Jern.</i>			
1 dixel	-	1	8
1 Plovjern	-	1	-
1 Ristil	-	-	8
4 græv	-	1	8
1 Jern Spade	-	-	8
1 liden Ny stegepande	-	2	-
<i>Træfang.</i>			
2 Kiærner	-	2	-
30 Ny Malkebunker	2	3	-

	Rdl.	℥	β
2 handqværner	-	3	-
1 Bord i dagligstuen med bordstolper	-	3	-
1 Bord i studerkamret med stolper	-	2	-
1 Slagbord med stolper	-	4	-

Klæder.

1 Törkis grofgröns samarie	6	-	-
2 sydde stoldyner (No. 1. No. 2)	1	-	-
1 dito (No. 3)	-	3	-
3 vævede dito (No. 4. No. 5. No. 6) à 2 ℥	1	-	-
1 dundyne af rannet skotte töy ny	10	-	-
1 Par dunpuder (No. 5. No. 6) af hiemvæved vær med gaasedun	2	3	-
1 Par dito af blaa dansiker vær med æderdun v. 10 ℥	3	-	-
1 Bolster (No. 1) af graat sribet vær ny v. 2½ pd.	2	-	-
1 dito (No. 2) af samme vær lige ny veier en knap Vaag ..	2	2	-
1 Hoviddyne (No. 3) sribet v. 18 ℥	-	4	-
1 dito (No. 4) sribet veijer 1 pd.	-	4	-

Creatur.

3 Kiör	7	3	-
--------------	---	---	---

Bøger.

Jacobi Fabricii Buskrands	-	3	-
Catech. Binchii	1	-	-
Rhetorica Dresseri 1 exemplar	-	-	6
Cicero redivivus anded exempl.	-	-	6
Annammer hos Kiøbmanden	-	2	9½
Summa...	45	1	5½

Til Börnene bliver da de öfrige 45 Rdl. 1 ℥ 5½ β. Men som begge sønnerne ere ved forældrenis temmelig omkostning fremhiulpne, indtil de nu ere komne i de hæderlige Studenters tal, hvorimod de hiemværende Pige-Börn icke kand skie vederlag af disse ringe overblefne midler, kand de ey heller her participere. I lige maade har hæderlig Hr. Hans Slangendorphs Kiæriste dyderige Bendicte Nyrop, bryllupet uregnet, faat sin hiemgafve af huset, udi sin Sl. faders levende lifve, hvorimod

disse midler ey kand giøre de andre fornøyet, og derfor ey heller noget mere paastaar, hvorfor ovenmældte 45 Rdl. 1 $\frac{1}{2}$ β delis imellem ærddyderige Madem. Dorethe Sophia Nyrop, som endnu ickun er trolofved og hendis 4re søstre ærerige og dydefulde Piger Elizabeth, Birgitte, Kirsten og Anna Maria Nyrop, og kommer da pro qvota 9 Rdl. 4 β . dend halfanden skilling i udlegget ei anseis.

Dorethe Sophiæ udleg.		Rdl.	$\frac{1}{2}$	β
1 Koe.....	2	3	-	
1 tynde Spansksalt.....	2	-	-	
1 Jerngryde.....	3	-	-	
Creidius in Epist.....	1	-	-	
Sphinx.....	-	2	-	
Josephus Hunnius.....	-	-	4	
1 dansk legebog.....	-	1	-	
	<hr/>		9	- 4

Elizabeths Nyrops udlæg.

1 Koe.....	2	3	-
1 t. Spansksalt.....	2	-	-
1 dreiels handklæde.....	1	-	-
1 Hest 3 Dl.....	3	-	-
Wilhelmi Alardi miscellanea.....	-	3	-
Funeralia Mathesii.....	-	-	4
	<hr/>		9 - 4

Birgithe Nyrops udleg.

1 Koe.....	2	3	-
2 grove handklæder.....	1	1	-
1 Par pudis vær af hørgarn med Kniplinger for.....	-	5	-
Biblia Tremelli.....	-	4	-
Creidius in Evang.....	1	2	-
Clavis Theolog. Reneccii.....	-	5	-
Aurifodina Drexelii.....	-	-	12
Petrus Molinæus om dend Christelig strid hollandsk.....	-	-	8
Bielkis explication over orat. Dom.....	-	-	2
Flores Bibliorum.....	-	-	2

	Rdl.	℥	β
Theologia Fenneri.....	-	-	12
Exegesis Aug. Conf. Mentzeri	-	-	8
1/2 Almodia Nova Clauderi	-	-	2
Johannes Velcurius in phys. Arist.....	-	-	2
1 Stafseng i Skolen	-	3	-
1 Bogskab.....	-	4	-
Georgii Sadalini compend. Mosaicum	-	-	4
	<hr/>		
	9	-	4

Kirsten Nyrops udleg.

1 Koe.....	2	3	-
1 Kastnod.....	1	-	-
2 Sildgarn.....	1	2	-
1 Dug 4 All. lang halvbrugt	-	5	-
1 Handklæde 5 All. langt.....	1	-	-
1 Stafseng i Giestestuen.....	-	3	-
Bachius in Evang. Sommerparten	-	4	-
Sledanus in Cant. Simonis	-	-	8
Funeralia et Nuptialia Sacci.....	-	-	8
Jacobus Stökern in Catech.	-	1	-
Bellum Sexennale civile Germa. Ludorpii.....	-	-	8
Ethica Sacra Pontopp.....	-	-	8
Danielis Cremeri Isagoge ad libros prophet. et Apost.....	-	-	4
Logica Corneli Martini	-	-	2
Resenius de sancta fide	-	-	2
Stigeli Aritmet. et Geom.....	-	-	2
Ciceronis missiver fordansket	-	1	-
Problemata Arist.	-	-	2
Promptuar. connubiale Bidemb.....	-	-	6
Stumphius in Evang. pars vernalis	-	-	4
V. Test. Luth.....	-	-	2
Coroli Bumanni hypomnemata logica	-	-	2
Poenentialia Resenii.....	-	-	2
Georgii Fabricii Hist. Sacra.....	-	-	8
Epistolæ Cic.	-	-	8
Cunæus de Republica Hebr.	-	-	8
	<hr/>		
	9	-	4

Annæ Mariæ udleg.

1 Koe.....	2	3	-
1 gl. Jegtetov.....	-	3	-

	Rdl.	½	β
Annammer hos Kiøbmanden	1	2	5½
1 dug 6½ All. lang	2	-	-
1 Par pudis vær med hvidsøm	1	-	-
Molinæi elementa logica	-	-	2
Bartholini uranologia et de mundo qvæst.	-	-	2
Sententiæ Cic. andet exemplar.	-	-	6
Theologia posit. Konings	-	1	8
Historie von Granada	-	-	2
Epist. Roterod.	-	-	2
Grammatica Danica Pontopp.	-	-	6
Alvaris institutiones Grammaticæ	-	-	2
Horatii poemata	-	-	8
Beust in Evang. 2 tom.	-	-	10
Nucleus Evangel. Kilii	-	-	6
Tuba Zionis Anchorani	-	-	6
Apulejus de asino aureo	-	-	2
Hemmingius in Epist. Pauli	-	-	2
Philippus Ramæus	-	-	2
Een tydsk valmebog	-	-	6
Canon Logicus Honoldi	-	-	2
Michael And. in pass. Chr.	-	-	2
Neuhusii Epist.	-	-	8
Sibris om det synderknusede rör og rygende tave Holl.	-	-	8
Thaddæi Ethica Chr.	-	-	8
Wegviser zu Höfligkeit	-	-	8
Thesaurus Tympii	-	-	2
Cnoglerus de tribus Symb.	-	-	2
Leonhardi Fuks lægebog latin	-	-	2
Lonnerus in Catech.	-	1	-
Mencelii Funeralia	-	-	8
Lemkens reformirte Skule	-	-	6
	9	-	5½
	med overskydende...		1½

At ordinere formyndere for disse ringe midler, som Pige-
børnene ere tilfaldne synis ganske unødigt, saasom deris Egen gode
Hæderlig Moder annammer dem til sig, og endnu som tilforn ved
sin Laugværgis gode raadførsel forsyner Døtterne inden sine Egne
dørre, indtil Gud efter sin faderlig Villie deris løcke anderledis

disponerer. Er saa indtet videre ved denne forretning at opagte end dend halfve fiskerettighed, som Hustrue Bendicte i dette aar tilfalder efter Lovens sigelse, og kand beløbe sig mod een snes Voger, hvilke hende efterladis til hendis yngste datters opfødelse, som ickun er 6 aar gammel.

Saaledis paa Arfvetomten forrettedt .

Anno die et loco ut supra. Testerer

Arent Hartvigsön. Madtz Homle.

Jacob Svendsön Parelius.

Norske Rigsarkiv: Gejstlige Skiftearkivalia, Saltens Provsti No. 5 fol. 81—91. (Skifteprotokollen, hvori Akten er indført, er avtoriseret under 11 Maj 1702 og 8 Avgust 1705).

II.

1706, 18 Maj. Begjæring fra Kapellan Christopher Nyrop om at maatte vies uden Trolovelse og Lysning.

Høyædle og Welbaarne Hr. Geheime Raad og Vice Stattholder
Naadige Herre!

Hos Deris Excell^{ce} ansøger Jeg undertegnede Christopher Hansen Nyerop, Medtiener till Eyds præstegield udj Nordfiord i Bergen Stift, at mig maatte bevilgis at Copuleris med min Kieriste Malleene Pouls Datter Glad hiemme udj Huuszed uden nogen foregaaende Trolovelsze eller Lysning af prædickestoelen paa hvilcken tiid det af os self maatte berammis. Jeg udbeeder Deres Excell^{cis} Gunstige resolution og forbl.

Deris Excell^{cis}
underdanige
Tienner
C. H. Nyerop.

Bergen d. 18 Maj 1706.

Norske Rigsarkiv: Personalia 94. Enkelt Folioblad uden Udskrift. Vice-Stattholder i Norge var den Gang Frederik Gabel (1699—1708).

III.

1711, 11 April. Erklæring fra Birgitte Nyrop, sal. Henr. Petersens, angaaende hendes Skattepligt i Henhold til Frd. af 21 Februar 1711.

Efter Hans Kongl. Maytt's allernaadigste udgange forordning af 21 februarij nest afviget om adskillige extra ordinaire Paabuder I Norge angifver ieg underskrefne, szom er en Enche og bruger et lidet Tarvelig Sæt og hafuer en tieniste Pige, bekommer aarlige løn 2 Rixdr., Videre har ieg icke efter høyst bem^{te} Kongl. forordnning og trøgte formular i nogen maade at angifve, at dette szaaledis rigtig befindis, det vil ieg alle tider tilstaae og hermed bekræfter med min Haands egen underskrifvelse: Stavanger den 11te April Anno 1711.

Birgitta Nyrop Sl. Henrick Pettersens.

Norske Rigsarkiv: Personalia 94.

IV.

1711, 7 August. Lignende Erklæring som Nr. III.

Efter hans Kongl. Maytt's allernaadigste forordning om Kop-, Heste- og Ildsted- schat angifver ieg mig under skrefne, en eenlig Enche efter min Sl. Kieriste Henrich Petterszen, forrige fyr-Directeur Nordenfields i Norge, hvad min Næring angaar, da er den gansche liden og ringe, saa som fyrens indkomme meget er formindschet i dissze Krigs tider, børn har ieg ingen, som opnaar 15 aar, en tieniste Pige og 1 Ildsted, ieg boer ellers i leye-Huusze og deraf betaler aarlig Leye 6 Rdr. Videre har ieg intet Efter

forordningen at andgifve, ey heller nogen Rente-Penge enten at gifve eller tage, Saa Sant hielpe mig Gud.

Stavanger d. 7 Augustii
Anno 1711.

Birgita Nyrop Salig
Hendrick Pettersz.

Norske Rigsarkiv: Personalia 94.

V.

1714, 16 Februar. *Skrivelse fra C. J. (?) Musæus til Pastor Christopher Nyrop, om at han er bleven udnævnt til Provst i Vinding Herred.*

Salutem a Jesu

Plurimum Venerande Dne Pastor &
Præposite designate, amice honoratissime.

Postquam pia morte decessisset religiosissimus & de Ecclesia Christi optime meritus Nomarchiæ Vindingensis Præpositus & Nyburgi Pastor primarius, beatæ memoriæ Mag. Johannes Ernestus Vandalinus, cum Viro plurimum venerando & religiosissimo Dno Johanne Vandalino, Pastore Ecclesiæ Vindingensis dignissimo, ceu seniore, per epistolam egi, ut vicariam Præposituræ operam tantisper navare vellet, dum suffragia de cooptando ex Pastorum societate Præposito literis consignata mihi exhiberentur. Confecta accepi pro te plura, quibus me secuti Pastores in venerandum & meritissimum tuum nomen provinciam devolverunt. Qvi exemplo præivi, suffragiis, quæ pro te sunt, candidum animo lubentissimo sic addo calculum, gravibus eo adductus causis. Tua enim pietas, egregia eruditio, dexteritas, industria certam mihi spem faciunt, fore, ut sacri ac laboriosi officii partes, divina adjutus ope, rite atque ordine expediturus sis, pressurus ad stationem hanc dignissimam laudabilia antecessorum vestigia. Qvod

reliqum est, juxta tenorem legis Te electum sacris & auspicialibus in Synodo, qvæ Otthinæ die 11 Aprilis anni currentis peragetur, coram religiosissimis Diecæseos Præpositis solenniter salutaturus renunciabo. Interea & donec sparta hæc inauguratione solenni & legibus Regiis conformi tibi fuerit demandata, ut officium Præpositi dehinc peragere velis, amicissime rogo adeoque Te perqvam venerande & religiosissime Vir, tuis in Christo Fratribus atqve Collegis in nominata Nomarchia designatum Præpositum calamo hoc parario & interprete sisto, fuis ad Deum precibus, ut Spiritus Sancti gratia prospere agas per Jesum Christum Spartam, qvam nactus es, ornando & pro ejus Te dignitate gerendo. Vale in Christo Jesu

Otthinæ, d. 16 Febr. 1714.

Tuus in Domino

C. J. (?) *Musæus.*

Foliobrev, i Udgiverens Eje, med følgende Udskrift: «Velærværdige og Höylærde Hr. Christopher Nyrop, Sognepræst udj Nyborg og Proust ofver Vinding Herredt, Min Höytærede gode Ven, Venligst a Nyborg».

VI.

1720, 30 Maj. *Brev fra Provst Christopher Nyrop som Svar paa en Forespørgsel om, hvorvidt han var villig til at modtage Udnævnelse som Biskop over Kristiansand Stift.*

Deris *Excellence*

Höy-Welbaarne Herre

Min naadigste Forfremmere!

Det stoere Naadebud fra hans Kongl. Mayst. om *Christiansands* Biske-Embede, hvilchet Deris *Excellence* har faaet aller-naadigste *ordre* at tilbære min uværdighed, maa ieg noch med

allerdybeste underdanighed velsigne og tache for, herhos dog iche forbigaae underdanigst at melde, hvor gandsche, som billigst, saa uventeligt et Naadebud har *altereret* mig og ført mit Sind ligesom i forvirrelse. Aldrig har mig kundet indfalde saa høyt i tanchen til at *spirere* saa høy een *station*; heldst da ieg i den deel af Vores Verden, som mod den øvrige maa regnes ligesom een tom ørchen mod it fuldt *Canaan*, ieg meen i Nordlandene, over 50 Miile Norden for Trondhiem, *in obscuro* har faaet min liden Leve-Lampe allerførst anstuchen, og siden den meeste min tid opdraget Kun Ved Smuler (saasom i 7 aar at være Huus *Capellan* i *Bergens* Stiftt, paa 3die aar Skibs Præst og i 2 aar landsby Præst til it maadeligt Sogn), hvorved ieg dog har været saa saare Vel fornøyet; Og da hans Kongl. Mayst. for noget meer end 6 aar Siden allernaadigst aflagde mig med *Nyborg-Pastorat*, syntes mig, Gud tilbragte mig *mediate* een større Løche og ære, end mine ønscher nogensinde hafde været; Da omfavnede jeg een ret velsignet meenighed, saa *honet* og ærekiær, saa Kirche- og Præstekær, og har iche Kundet bære fortrydelsze over mine idelige Nattevagter over deris Siæle, fordi de har skiønnet derpaa, glædet Sig med mig i min glæde og været medlidige, naar ieg har lidet; Og ihvorvel ieg ved denne sidste *station* har faaet een større post at beopagte, end ieg nogentiid har tort bede min Gud om at give mig, saa dog, i betragtning til de Værdigere og større, har ieg glædet mig Ved den som den middelmaadige, forestillende mig, hvor sandt det dog er, at de, som har opnaaet den middelmaadige Stand, maa vel *taxeris* for de löchsalignste. Hvad bliver her nu da for mig at *resolve* til, som altid nu har klechet [?] paa *Jobs* tancher, at ville døet i dette mit reede? Bespørger ieg mig med Kjød og Blod, hvor mange hinder-Steene triller Sig da iche til meens for at afslaa og modstaae denne hellige allernaadigste *offert*; nu mine Venners fraaadelsze og den fortrydelse, [som] fra min kiære meenighed vil spørges, naar jeg har villet bejaae saad. hans Kongl. Maysts allernaadigste Tilbud; nu min fattig-

dom, uværdighed og ungdom; nu Stiftets baade ringhed og besværlighed; Men som alle jordische Samlinger hænger paa Skilsmiszes nagle, og hvor vi kommer her paa jorden, saa er jorden dog Herrens, at vi derfor iche Kand pluche alle slags urter op paa det selfsamme Stæd; Saa setter jeg alle *obstacula* til siide og er *resolveret* at gaae i Guds navn og ærinde, hvor Gud og Kongen, De største i Himmelen og paa jorden, det vil have. Vi skal io iche samle liggendfæ paa jorden, men i Himmelen, og det stiller ieg mod det tilbudne Stifts ringhed; Vi skal og giøre forskiel imellem banen og maalet, og det setter ieg mod Stiftets besværlighed; Ingen foragte din Ungdom, er og det *Apostolische* Sprog, ieg *parerer* onde Paataleris Stæd af med. Kaaber Karrene vare saavel at see i *tabernaklen* som Guld Karrene, og det trøster min uværdighed: Forfarenhed har og lært, at der Kand Komme Vand i de tørre Beche, og hvad opmuntrer det iche min fattigdom og uformuenhed, der vill tryche Sig ved fløtten. Det er Guds faderlige *Providence*, ieg till denne Stund har funden mig saa vel holden ved, hvad skulle da forfærde mig at gaae, hvor det og var, naar saadan een *Pilot* medfølger. Stormen undertrycher aldrig det Skib, *Christus* er inden borde udi. Thi nedböyer ieg mig i allerdybeste underdanighed for hans Kongl. Maysts fødder og med tachsigselse këszer paa hans Kongl. flige for den uforhaabede naade. Jeg velsigner i min Siæl Deris *Excellencis* hellige hænder, som har haft umage med at tilbære mig saa stort it naade-bud. Jeg regner min forplantelsze ligesom min alleniste [?] plantelsze her i Danmark for een Guds forsiuns gierning; Der hans *Excellence* Hr. Geheime Raad *Sehested* gaf mig sin naadige *vocation* paa *Herrested* Kald her i dette samme Proustie, effterat ieg uvidende hafde predichet derpaa, vidste ieg iche, Gud hafde opladt een krafftig dør for mig, førend den tilbragte *vocation* Kunde *informere* mig derom og sige, hvem min *Patron* og hvad hans *offert* var; Og ligesaa fremmed er io og Guds og Kongens Villie mig, nu ieg ej skal æde mit

brød her mere, men sendes til it andet rige. Jeg gaar, hvor Gud og Kongen befaler, og er trøstig under begges beschiermelsze. Levende med aldsomdybeste *submission*

Deris *Excellencis*

Min Höywelbaarne

Naadige forfremmeris

underdanigste forbeder

Nyborg, den 30 *Maji* 1720. *Christopher Nyrop*,
Proust i Winding Herredt og Pastor i Nyborg.

Originalen er i Udgiverens Eje. Brevet er i Kvart. Omslaget, hvori det maa være sendt, mangler. Excellencen, til hvem Brevet er, maa sikkert være Obersekretæren i det danske Kancelli, Gehejmeraad Ditlev Vibe, der 1721 blev Statholder i Norge, og som paraferer Provst Nyrops Udnævnelse til Biskop (ndfr. S. 93); til ham skriver Biskop Nyrop sit første Brev fra Kristiansand (ndfr. S. 96). Se om Vibe A. Høyer: Friderik des Vierten glorwürdigstes Leben, Tondern, 1829, I, S. 11; II, S. 44; L. Daae: Det gl. Kristiania, Kra. 1871, S. 134—135; Geneal.-biograf. Arkiv, 1840—49, S. 94—95.

VII.

1720, 21 Juni. *Bestalling for Provst Christopher Nyrop som Biskop i Kristiansand.*

70 Rigsdaler.
(Stempel.)

Vii Friderich den fierde, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, giøre alle Vitterligt, at Vi allernaadigst have beskikket og forordnet, saa og hermed beskikke og forordne Os Elskelig *Mag. Christopher Nyrop*, hidindtil Sognepræst i Vor Stabelstad Nyborg og

Provst i Vinding Herred i Vort Land Fyen, til at være herefter Biscop i Christiansands Stift i Vort Rige Norge, udi den forige og ved døden afgangen Biscops *Mag. Jens Bircherods* sted, og samme Embede og Bestilling at have, nyde og beholde med ald den Rente og Rettighed, Biscopen der sammesteds er tillagt, og som hans Formænd for hannem nydt og haft haver; Thi skal hand fremdeeles være Os, som sin *absolut* og *souverain* Arve Konge og Herre huld og tro, Vores og Vores Kongelig Arvehusets gavn og beste søge, vide og ramme, skade og fordærv af yderste magt, evne og formue hindre, forekomme og afværge; I særdeelehed skal hand samme sit Hellige Embede troligen og retteligen forestaa og have flittig indseende med, at Guds Ord predikes og læres reent og *purt* efter den Augsborgeske *confession* allevegne udi det hannem allernaadigst anbettede Stift, saa og at Kirkerne vel holdes ved magt, Præsterne fremdrager et sømmelig levnet deres Tilhørere og andre til et got Exempel, Skolerne med gode, dygtige og flittige Lærere, som ere gode for Ungdommen, saavel udi Guds frygt, som Boglige Konster, at oplære og underviise, vorder forsynede, de der til lagde *Capitaler* vorder vel *administrerede* og *conserverede* og om mueligt, til Skolernes fremtarv, aarligen forbedrede, og hvis af Renterne eller andre Indkomster og *accidentzier* imellem *Docentes* indbyrdes eller *Docentes* og *Discentes* skal uddeeles, retteligen blive *distribuerede*; Iligemaade at Hospitalernes og andre Fattiges *Capitaler* vorder beholdne, og for Indtægt og Udgift Aarlig i rette tide Regnskab *clareret* og Hospitalerne ikke med uværdige Lemmer bebyrdede; Med Læren, Prædiken, Undersaatternes underviisning, *visitation* og andet, som hans Embede Vedkommer, skal hand sig efter Loven forholde og sig dertil flittig og uforømmelig lade finde og ellers i Liv og Levnet saaledes skikke, som det en retsindig og Ærekier Biscop egner og vel anstaar og hand agter at ansvare og bekendt være efter den Eed, hand Os derpaa allerunderdanigst giort og aflagt haver; Thi byde og befale Vi hermed alle Provster og Sognepræster, Sogne Degne og

alle andre Geistlige udi fornævnte Christiansands Stift, at de holde og kiende bemelte *Mag. Christopher Nyrop* for deres Biscop og værer hannem paa hans Embedes vegne hørige og lydige Ladendes det ingenlunde. Givet paa Vort Slot Kiøbenhafn den 21 *Juni Anno* 1720.

Under vor Kongelige Haand og Signet

Friderichk.

(L. S.)

D. Wibe.

Mag. Christopher Nyrop Bestall. at være Biscop udi Christiansands Stift i afgangne *Mag. Jens Bircherods* sted.

Foliobrev i Udgiverens Eje. Paa Bagsiden af det andet Blad staar skrevet med Biskop Nyrops Haand: «Mit Kongebrev paa Christiansands Bispe-Stoel dat. Kiøbenhafn d. 21 Junii 1720».

VIII.

1720. *Lykønskings- og Afskedsvers til Biskop Nyrop, da han forlod Nyborg for at drage til sit Bispedømme.*

Suspiria hæc valedictoria
&
simul gratulatoria
viro
summe venerabili, nobilissimo et amplissimo
Mag. Christophoro Nyrop
hactenus
ecclesiæ Neoburgensis pastori primario
nec non
nomarchiæ Windingensis præposito
ut meritissimo ita & longe desideratissimo
nunc autem

episcopo Diœceseos Stavangriensis inaugurato
 die 7 Julii anno o. r. MDCCXX
 inter solennes supplicationes & festiva applaudentium vota
 submissis quoque calamis & animis offerre atqve testari
 publice voluerunt
 cultores & clientes
 humillimi ac devinctissimi
 Imprimatur
 Jo. Grammius.

B. P. Wellejus.
 E. L. Josiades.

Ferte Pedum sacruqve humeris quod fulgeat Ostrum,
 Annulus est digitis, Infula danda comis,
 Ara parata vocat: Cœlum favet: Ipsa videtur
 Cui velit imponi nosse Tiara caput.
 Dania de *Nyrop* certat, Norvagia certat;
 Hæc vult esse suum; dicit & illa suum.
 O *Nyrope!* nihil curas lamenta Nyburgi,
 Nil fletus nostros, nil lacrymasque gregis;
 Sed quocunqve *Deus* vocat & post Numina Summus,
 Rex Daniae, intrepidus, Magne *Vir* ire paras.
 Inclyte *Vir!* sacris multum dilecte Cathedris,
 Qvas memini toties Te ore animasse Tuo:
 Ore Tuo veluti resoluti nubibus imbres
 Verba Periclæo culta lepore fluunt.
 Hæc igitur Tua sunt sublimia præmia cæli,
 Nec majus poscunt cura laborqve sibi
 Tu quoties populum cælesti voce docebas
 Dulci & stillabat Nectar ab ore potens,
 Tela Eribi & vires fregisti, Maxime *Præsul*,
 Atqve erexisti digna trophæa *Deo*.
 Mille animæ debent, Tibi plus quam mille salutem,
 Atqve erexisti digna trophæa *Deo*.
 Igne sacro tepidas potuisti accendere mentes
 Pectoraqve hiberno frigidiora gelu.

Qvis tam durus erat, qvem non inflectere posses?
 Fecisses verbis mollia saxa Tuis
 Hinc tanto voluit Te nunc decorare favore
 Augustus Patriæ nomine reqve Pater.
 Ut tua dextra Pedum gestet, caput Infula cingat
 Fulgeat inqve humeris Purpura sacra Tuis
 Sed nunc ire paras, Lumenqve Decusqve Nyburgi!
 Cogimur invita dicere voce, Vale!
 Ire paras? abitur (Superis placuisse videmus)
 Nostrum nemo potest impediisse Tuum!
 Ergo Vale! Schola nostra aliud Tibi reddere nescit,
 Qvam flenti ruptum dicere voce Vale!
 I, qvo fata jubent, ætas Te sera loqvatur,
 Dum fluit ad Burgos æqvoris unda Novos
 I, Tua sed nostro stillant vestigia fletu,
 O *Nyrope* Decus, Præsidiumqve Parens!
 I, sed inoffenso per saxa, per æqvora, gressu,
 I, via præsentî Numine tuta patet.
 Saxeæ durities cano se vertice flectat,
 Mollis ad incessum facta, *Vir Ample*, Tuum!
 Et super aërias qvamvis via duxerit Alpes
 Invenias stratam nubibus, opto, viam.

Trykt paa et Ark Patentfolio, paa hvis Fod læses: *Hafnia, Literis Wielandianis*. Versene staa i to Kolonner. Ovenfor de latinske Vers findes paa det originale Blad to hebraiske Vers, som her ere udelalte; de indeholde kun almindelige Talemaader. — Naar Forfatterne kalde ham Episcopus diæceseos *Stavangriensis*, er det en Fejl, der skulde have staaet *Christiansandensis*. Fra 1682 kaldtes Stiftet efter Kristiansand, i hvilken By det samtidig blev befalet Biskopen at tage Bolig (A. Faye: Kristiansand Stifts Bispehistorie, 1867, S. 268 flg.).

IX.

1720, 30 August. *Brev fra Biskop Christopher Nyrop til
Gehejmeraad Ditlev Wibe angaaende hans Ankomst
til Kristiansand.*

Deris Excellence

Høyvelbaarne Hr. Geheime Raad

Naadigste Forfremmere!

Deris Excellence maa ieg underdanigst tilmelde, at dend allerhöyeste Gud, efter 5 dagis forløb, saa meget lykelig har behaget at føre mig og mine her til Christianssand d. 28 hujus, saa at ieg nu, Gud ære! er kommen paa min post og kand allerunderdanigst omfaune, hvad allernaadigst ordre og befalinger fra det høikongelige Cancellie her paa Stiftet monne pæge. Saa snart mig mueligt, vil jeg engagere mig udi bevægeligst terminis med Stædets Rectore, om hand ei kunde blive mindelig at persvadere til een afstaaelse, effterdj skolen dog, som allis munde er fuld af, saa saare schal lide ved hans lectionibus. Ellers som ieg har siden min ankomst kundet tilvisse spørge, at Sogne Præsten till Arendall, Mag. Peder Brinch, ved døden er afgaaen, saa i allerunderdanigste følge af Hs. Kongl. May^{ts} lov maa ieg iche forbigaae at give Deris Excellence allerunderdanigst part deraf. Det øvrige er min underdanigste recommendation og dend allerhöyestis overbefalelse til naadens velsignelse af

Deris Excellencis

min naadigste forfremmeris

underdanigste forbedere

Christopher Nyrop.

Christianssand, d. 30 Aug. 1720.

Norske Rigsarkiv: Kristiansands Bispearkiv 1 c. (d. e. Biskop Nyrops Kopibog, der gaar fra 30 Avgust 1720 til 15 Januar 1724). — Brevet findes S. 1 i Kopibogen, og hvem Excellencen er, til hvem det er skrevet, fremgaar af den af Brevskriveren gjorte Tilføjelse «til Wibe», der ikke kan være nogen Anden end den Ditlev Wibe, til hvem Brevet af 30 Maj 1720 (ovenf. Nr. VI) formentlig er skrevet.

X.

1736, 13 April. *Universitetsprogram til Ære for den afdøde
Biskop Christopher Nyrop.*

Rector

Universitatis Regiæ Hafniensis

Ludovicus Holbergius

Philosoph. Prof. Publ. Et In Colleg. Consist. Assessor.

L. S.

Quamvis de provida illa Dei cura, qua non permittit, ut portæ inferorum suæ Ecclesiæ prævaleant, deque serio illo & sincero amore quo cælestis sponsus emptam suo sanguine sponsam complectitur, simus quam certissimi, non vanis hominum plus promittentium quam dantium pollicitationibus, sed Evangelio fallere nescii Dei firma fide nixi; ea tamen esse solet nostræ mentis imbecillitas, ut ad instrumenta, quibus Deus in conservanda & propaganda sua Ecclesia utitur, subinde ita respiciamus, ut impatienter etiam hanc feramus jacturam, cum illi, quorum consilio & institutione feliciter usi sumus Ecclesiæ ministri, suis defuncti laboribus ad cælestem Domini sui gloriam evocantur, quasi ad causam Dei illud quicquam faceret, quod uno alterove ministro, sine quo feliciter nos progredi posse diffidimus, nos carere posse & debere Deus rectius intelligit; Ipsa vero ea, quam adeo impotenter ferimus, jactura nobis est indicio, quod etiam in amore eorum, quos parentum loco habere tenemur, ultra metam amor noster possit progerdi, dum non satis prudenter consideramus, utendos nobis tales viros dari, quousque ita videtur illorum nostroque Domino & eundem qui eos ad usum Ecclesiæ reddidit aptos, perque eos, quod voluit, effecit, pro eo, quo fuimus in acceptum beneficium animo, posse vel similes nobis vel meliores vel denique deteriores ministros Ecclesiæ reddere. Non hujus illiusve oratoris lingua, non hujus illiusve Episcopi prudentia regnum Dei nititur, sed gratia Dei erga nos in Christo. At hujus etiam fructibus accenseri debet gratæ mentis affectus illorum, qui nostris

conscientiis recte consuluerunt, memoriam sanctam recolente. Tale sui desiderium Ecclesiæ militanti moriens reliquit Vir summis venerabilis & nobilissimus *Mag. Christophorus Nyrop*, Diæceseos Christiansandensis in Norvegia Episcopus, ita gravissimo functus munere, ut Deo placere Ecclesiæque prodesse perpetuo conatus sit, suamque fidem, pietatem, vigilantiam prudentiamque bonis omnibus probaverit, quibus in tota ejus vita nihil unquam displicuit præter vitæ brevitatem. Interest Ecclesiæ, ut Virorum de ea bene meritum memoria conservetur, posterisque constet, quo ordine inde ab incunabilis divina eos providentia deduxerit, quorum ministerio ad amplificandum ornandumque regnum gratiæ suæ uti voluit. Natus itaque est Noster A. MDCLXXX. IV. Cal. Apr. Patre viro Plurimum reverendo & Doctissimo *Johanne Nyrop* Ecclesiæ Lydingensis in Diæcesi Nidrosiensi presbytero, & insigni in sacro munere sedulitate, & vitæ morumque integritate etiam post fata apud suos celebri, Matre Matriona honestissima & in sui sexus ornamentum nata *Benedicta Storm*. Carissimum conjugii sui pignus Parentes pii Deo datori reddiderunt, in sancto baptismi lavacro eam largienti vitam quæcum non nascimur sed ad quam renascimur Patris æterni hærendes futuri. Inde quam primum puer fari & sapere cæpit, operam dederunt, ut teneræ ejus ætati curæ cordique esset Deum nosse & de divinis rebus balbutire, cum testæ etiam eum quo semel imbutæ sunt recentes odorem servare soleant. Sed jam inter prima literarum elementa facile apparuit illa & ingenii vis & diligentia, ut sperari posset eum non sibi natum sed bono publico. Quam spem ne desereret Pater optimus artium liberalium, earumque lingvarum, quibus eruditus orbis delectatur, rudimentis filii ingenium cæpit imbuere, respondente laboribus ipsius optato eventu, ita ut quicquid tradebatur & felici memoria retineret, & distincte clareque intelligeret. Excitabat studium Patris non mercenarium serius ille discendi ardor, quem in filio quotidie deprehendebat, affectusque utriusque mutuus ejus crescebat beneficii consideratione, quod non tantummodo deberet Patri, quod debent omnes suis Patribus filii, vitæ exordium,

sed & bene vivendi regulas. Cum vero ita jam literis instructum Nostrum existimaret Pater, ut publice institutione cum fructu posset uti, ita morum præceptis confirmatum, ut parum a vitiosorum sodalium exemplis contagii esset metuendum, recte perspexit in solitaria & umbratili institutione educatos, ad ea plerumque vitia fieri proclives, quæ in celebritate versaturis magno sunt impedimento, ut nimirum vel abjecto animo alios homines metuant, vel inani persuasione tumescant, utile vero esse, ut inter plures discantur, quæ apud plures sunt usurpanda. Deduxit itaque ipsemet itinere longinquo ad Bergas, urbem ultra centesimum decimumque milliare a suis laribus distantem, filium, eumque tradidit ulteriori curæ ac disciplinæ Virorum Clarissimorum Rectoris Mag. *Claudii Blekingii* & Conrectoris Mag. *Eduardi Eduardii*, iisque ad suffulciendum oppresas annorum pondere, laborumque multitudine fractas vires adjunctorum virorum Clarissimorum Mag. *Severini Petræi* Vice-Rectoris & *Rudolphi Burrennii* Sub-Rectoris. Hactenus didicerat Noster domi, quæ ipsi soli tradebantur, jam ea etiam quæ aliis; si cujus laudabatur virtus & diligentia, ejus excitabatur æmulatio, si cujus objurgabatur vitium & desidia, ex alieno periculo discebat quid sibi foret cavendum. Dum ea ratione Noster tempus utiliter collocat mundo huic Scholæque suæ valedicit aqviensens Rector Mag. *Blekingius*; Successorem nactus est Virum de re literaria & Ecclesia ita meritum, ut immortalis sit inter posteros illius fama, Mag. *Severinum Lintrupium*, quem postmodum eruditionis amplissimæ gloria per gradus ad maximos honores evexit, summa quippe cum laude functum munere Præpositi Regiæ communitatis, postea Eloquentiæ & tandem Theologiæ in Regia hac universitate Professorem publicum, ad Episcopatum Wiborgensis Diæceseos & denique ut sibimet a sacris confessionibus esset elegit gloriosæ & omni ævo a gratis superstitionibus celebrandæ memoriæ Rex beatissimus *Fridericus IV*. Hic vir summus cum esset formandi ingenia ad literas nata maximus artifex, nihil neglexit, quod Nostri studia vel augere vel ornare posset, No-

sterqve tanti viri institutione beatum sese ratus, nullam proficiendi occasionem intermisit. Quo factum est, ut inter primos qui e schola Bergensi Rectore *Lintrupio* gravioribus studiis maturi sunt judicati, amplissimo illius testimonio ornatus Anno MDCXCVII. jus civitatis in alma hac universitate ambiret, quod etiam facile obtinuit Rectore Magnifico Illustrissimo & Excellentissimo Domino *Casparo Bartholino*, quem in decus & gloriam hujus almæ Deus diu sospitet. In amplius itaqve deductus stadium excitante vires animi spectatorum plausu, tanto majore industria conatus est ad metam contendere, quanto plura videbat alacria ingenia quæ vel præcurrere vel seqvi posset. Prima ætas Academica Philosophicis studiis data est, quæ Noster adeo diligenter & accurate excoluit, ut in examine niveos Censuræ calculos meruerit. Hinc totum se studio Theologico tradidit, ad quod singulari animi motu, Parentis optimi educatione, exemplo & consiliis firmato ferebatur. Usus est in hanc rem & Virorum Doctorum quibus eo tempore Regia hæc universitas florens inter alias Academias sublime efferebat caput, fideli institutione, & sedula librorum lectione: quo factum est, ut suos profectus examini subjiciens A. MDCC. Viris de Ecclesia & Academia immortaliter meritis Theologis summe venerandis & nobilissimis Dno. *D. H. G. Masio* & Dno. *Johanni Bartholino* summopere placuerit, & spem quam de eo fovebant amplissimam non modo impleverit sed & superaverit. Brevi post suam quæ jam tum sacra rostra animare didicerat eloquentiam ita probavit Viro summe Venerando & Nobilissimo Dno. *D. Johanni Wandalino*, ut facile intelligeret magnus ille & Ecclesiæ utilissimus Theologus, singularem hanc svadam non vulgaribus a Deo usibus destinari. Sic acta ætate Academica in patriam redit, doctrina & virtutibus longe adhuc magis instructus & ornatus quam cum Hafniam tenderet. Hic non tantum propriis studiis augendis firmandisque, sed & alienis formandis & fingendis dedit operam. Interea sic volente cujus nutum seqvebatur divina providentia Bergas A. MDCCV. vocatur, ut illic Symmystæ munere fungeretur. Primus

ille erat ad dignitates Ecclesiasticas gradus, a quo non tam accepit ornamentum quam ei dedit, eo studio, ea diligentia officium administrans, ut nihil ei salute gregis ipsi commissi esse antiquius pateret. Cum operam daret, ut omnibus sua doctrina suoque exemplo prodesset, id saltem obtinuit a bonitate divina, ut apud multos, felici eventu suos labores esse ornatos videret. Plurimos viæ ad cælum ignaros, quæ sit eundem edocuit; plurimos per devia vitiorum aberrantes ad virtutis studium reduxit. Hic cum viveret ad conjugium appulit animum, uxoremque duxit virginem lectissimam virtutibusque omnibus ornatissimam filiam plurimum reverendi viri Domini *Pauli Glad*, cum quæ quanto vixit conjunctius, tanto gravius vulnus accepit acerbo illius funere, quippe quæ post breve admodum conjugium ad cælites migravit ne edita quidem prole illa quæ parturienti funesta fuit. Cum noster lustrum integrum Bergis egisset, evenit ut Vir plurimum Reverendus *Paulus Glad*, Eidensis Ecclesiæ Presbyter mundo huic valedicens, suam spartam relinqueret vacuum; cui cum Noster optaret succedere Hafniam suscipit iter, a Serenissimæ Regiæ Majestatis clementia supplicibus literis id expetiturus, sed præter animi sententiam res cecidit, Deo aliis muneribus ipsi creditum talentum destinante. Noster vero licet ea spe dejectus Hafniæ perstitit, alio divinæ providentiæ consilio opperiens. Interea exarsit grave illud & luctuosum, quod decennio integro patriam vicinosque Svecos exercuit bellum, quod cum & navalibus gereretur & terrestribus copiis, Ecclesiis etiam natantibus de animarum cura providens Serenissimi Regis pietas sacris Nostrum præesse jussit in ea nave, quæ Illustrissimum & Excellentissimum Heroem Dnum *De Raben* classis Danicæ Prætorem vehebat. Cui Noster muneri destinatus præter spem & expectationem a salo ad solum, a bello ad halcyonia revocatur ab Excellentissimo & Illustrissimo Heroe Domino *Christiano Sehested* Dno *De Rafnholt & Nislew* nominatus Herestediensis in Fionia Ecclesiæ Presbyter A. MDCCXI. die XIV. Cal. Jan. Cui Beatus Noster vocationi tanto lubentius paruit, quanto evidentior in ea agnoscebat divinam providentiam.

Nactus igitur iterum gregem, cujus salutem curaret, eadem industria, qua ante Bergis fuerat usus, officio illo functus est, nihil intermittens, quod ad promovendam animarum sibi creditarum utilitatem facere posset: Dum illic versatur, ambivit & obtinuit nuptias Virginis in ornamentum & decus sui sexus natæ *Elisabethæ Christianæ* filiæ Viri plurimum Reverendi & Clarissimi Domini *Johannis Hiort* Ecclesiæ Steenstrupensis Presbyteri: quæ illi solennibus juncta votis die XIII. Cal. Nov. A. MDCCXII. utriusque fortunæ comes viginti & quod excurrit annorum spatio cum eo conjunctissime vixit svavissimumque egit conjugium, & nunc acerbum viduitatis mærorem superstitem marito conjugii pignorum cura utcunqve solatur. Præter enim filium unum duasque filias, qui sua Patris mortem anteverterunt, duos filios alterum hujus almæ civem *Petrum Jespersonium Nyrop*, alterum in schola Christiansandensi ad Academica studia se præparantem *Benedictum Nyrop* tresque filias superesse voluit divina providentia. Sed cum biennium Herestediæ Noster egisset, multoque cum fænore illum quo abundabat doctrinæ salutæ thesaurum egentibus distribuisset, jussus est Ecclesiæ Nyburgensis in Fionia curam gerere A. MDCCXIV. Eodemque anno unanimi fratrum voto utpote qui pietatem ejus, eruditionem & prudentiam in rebus gerendis, recte perspexerant, licet ipsis eligentibus esset junior ætate, cooptatus est illius nomarchiæ Præpositus, in quo munere ita se gessit, ut meritis præclaris ad majora sibi sterneret viam, agnoscentibus præter ipsummet solum omnibus quam ille feliciter & Ecclesiæ sibi creditæ & vicinarum curam gereret. Quo factum est, ut inscio illi & detrectanti utpote qui de semet humillime sentiebat a Beatissimæ memoriæ Monarcha maximo *Fridérico IV.* oblata sit A. MDCCXX. Episcopalis dignitas curaque Diæceseos Christiansandensis, cui ille sanctissimo muneri solleniter initiatus est Hafniæ in templo Cathedrali a Perillustri & summe venerabili Dno *Christierno Wormio* Diæceseos Siælandicæ Episcopo eminentissimo. In hoc honoris Ecclesiastici culmine duodecim annos & amplius ita egit, ut quicquid ad promovendum Dei gloriam

Ecclesiæqve commoda & utilitatem facere poterat, pervideret & promoveret, eaqve omni studio amoliretur, qvæ ei intelligebat damnosa fore, suisqve consiliis monitisqve Presbyterorum diligentiam dirigeret erroresqve emendaret. Gaudente patria qvod ejus exemplo pateret etiam Norvegiam Chrysostomos posse parere. Paternus ejus in presbyteros aliosqve Viros Ecclesiæ inservientes affectus, tanta prudentia fuit ornatus, ut ne illorum quidem quorum vitia carpebat incurreret indignationem, usqve adeo ab iis omnibus quos ut filios diligebat Patris instar colebatur: Dum hoc officio functus est, Sacri Ministerii Candidatis XXXIIX ordinem sacrum sollenni ritu contulit, decem Præpositos nomarchiis, scholis duos Rectores præfecit. Tandem consumptas laborum multitudine & varietate corporis vires facile lithiasis prostravit lectoque affixit. Ut vero nullus morbus santicus miseros mortales solus affligere solet, ita stipatus variorum symptomatum caterva. Beatum calculus integro bimestri spatio ita oppugnavit, ut omnia Medicorum & Christiansandensium & quos hic Hafniæ celebres per literas consulebat remedia essent irrita, plusqve docta arte valeret malum. Sed inexpugnabilis illa fides in Redemptorem Christum, quam hactenus alios verbis docuerat, jam factis docebat, piis colloquiis assidentium lecto ministrorum Ecclesiæ, acceptoque presentibus hismet ipsis aliisque sanguine ipsi junctis e manu Nobilissimi & plurimum venerandi Dni *Jani Spidberg* Diæceseos Christiansandensis præpositi corporis sanguinisqve Domini Sacramento ita confirmata est, ut in extremo conflictu IV. Cal. Aprilis Ao. MDCCXXXIII. licet morti succumberet corpus, victrix tamen fides majorem nostris verbis reportaret triumphum. Quinquaginta tres celebraverat dies natales suos, lætos omnes suis præter ultimum, qui illis tanti viri obitu tristissimus, ipsimet ad æterna gaudia translato solida victoria fuit lætissimus. Affectum illum suum tenerrimum superstites, imprimis cum quicquid Beati nostri fuerat mortale in æde Cathedrali Christiansandensi sepulcro lacrymis irriguo inferretur monstrarunt. Sed fama sepulcro condi

nescia perrennat, & ministris Ecclesiæ & Episcopis prudentiæ
sacræ exemplar monstratura. Hafniæ die Id. Apr. A. MDCCXXXVI.
Sub Officii Nostri Sigillo.

Programmet udgjør fire trykte Foliøsider: det bærer ingen Angivelse
af, hvor eller af hvem det er trykt.

XI.

1743, 2 Juli. *Peter Jespersen Nyrops egenhændige Vita
i vedkommende Ordinationsprotokol.*

Voluntati summe venerabilis Episcopi satisfactorus libenti
lubentique animo vitæ curriculum sed tantum Laconice sequen-
tibus exarabo litteralis: Natus sum Neoburgi in Fyonia anno a
part. Virg. 1714 die 16to Novembris Genitore Episcopo olim
Dioceseos Christiansandensis Mag. Christophoro Nyrop et Matre
Elisabetha Christina Hiort. Cum publica tum privata usus sum
institutione imo ipsius Parentis sub curis et auspiciis Informatorum
studiis ita operam navavi, ut anno ætatis 17mo. et quod excurre-
bat, dignus sim judicatus, qui relicto pulvere scholastico ad altio-
ris sapientiæ Emporium Academiam, quæ Portuæ est, dimitterer,
ornatus itaque testimonio Mag. Petri Gracchii tunc temporis
Amanuensis Patris nunc Rectoris Scholæ Christiansandensis dig-
nissimi itidemque lectissimi, Hafniam peto, albo Studiosorum in-
scribor anno 1732 et sequenti anno Examen Philosophicum su-
stineo, nivei Professorum calculi in hoc Examine mihi stimuli
fuerunt gradum Baccalaur. suscipiendi, speranti, fructum exinde
redundaturum uberrimum, at spes fefellit, plus enim vice simplici
Collegium Mediceum aliaque stipendia, quæ pregrinantibus inser-
riunt, ambivi sed laterem semper lavavi; anno 1738 die 25to Sep-
tembris Examine Theologico me subjeci Censoribus gravissimis viris
et Doctoribus Marco Woldike et Jeremia Frederico Reuss, in quo

haud illaudabilem profectum monstravi, et demum anno 1741 d. 8vo Sept. textum Col. 2.º speciminis loco exposui, quod laudabile censuit Censor summe Venerabilis Doctor Marc. Woldike; quod reliquum est, gratia Divina et Regia clementia ad ecclesiam Nordrehougensem vocatus sum die 1mo Decembr 1742. Divinæ providentiæ debeo omnia, ejus gratiam fideliter imploro, velit meis hoc gravissimo munere dignis semper adesse conatibus, ne quid aliis prædicem, ipse sim reprobus; sint omnia in Dei gloriam, Ecclesiæ emolumentum et acqviescam si sint mihi pondera casus.

Christiania d. 2 Julii anno reimper. pacis cælestis 1743.

Petrus Jespersenius Nyrop.

Norske Rigsarkiv: Kristiania Bispearkiv 2 b (det her aftrykte Vita findes i Protokollen I, Fol. 110—111). — De Ord, hvormed Peter Jespersen Nyrop slutter sit Vita, minde om den Indskrift, der findes i et i Slægten nedarvet Jernsignet, som nu ejes af Udgiveren. Omkring et paa en græsklædt Jordbund voxende knækket Ax læses: MIHI. PON. DERA. CASUS. Dette er imidlertid kun een Del af Signetet, det er nemlig trekantet, og alle tre Sider ere bestemte til at kunne bruges ved Forsøglinger. Paa den første ses et dobbelt sammenslynget C. N., omgivet af Slyngværk med en Krone over; paa den anden et Vaaben: i et firkantet Skjold, hvis nederste Hjørner ere afrundede, ses en udbredt Ørn og over Skjoldet en Hjælm med to opstaaende Vinger, paa begge Sider Slyngværk og øverst Bogstaverne P. N.; endelig paa den tredie Side ses det ovenfor beskrevne Ax med Omskrift, denne Side er formentlig bleven brugt, naar Familien havde Sorg. Signetet er sikkert blevet gjort til Biskop Christopher Nyrop, herpaa tyde Bogstaverne C. N.; de over Vaabnet anbragte Bogstaver P. N. (Peter Nyrop) ere vistnok senere satte til.

XII.

1743, 25 Oktober. *Erklæring fra Bispede Nyrop angaaende hendes Skattepligt i Henhold til Frd. af 23 August 1743.*

I Følge Dend af Deres Kongl. Majestæt udgifne Forordning af 23 Aug. 1743 Ang. adskillige Extraordinaire Skatters Paabud

over aldt i Norge, haver ieg i andledning af Samme for De til Høystbemelte Skatters Ligning og udnefnte Høy- respective Commissarier at angive til Formue-Skatt følgende:

1. Arbeidet Guld af Værdie for.....	80 Rdr. - -
Myntet Guld er aldeles intet af i min Eie, thi hvad ieg Kand have haft efter min Sl. Kiæristes Død er tied efter anden anvent til een og anden fornødenhed.	
2. Arbeidet Sølf af Værdie for.....	200 — - -
3. Reede udlaante Penge.....	2000 — - -
	Er... 2280 — - -
Min Giæld Renderer til	300 — - -
	Bliver i behold dend Summa... 1980 — - -
Angaaende mit iboende Huus hvilket, om nu Skulle Selges, ieg ei formedelst denne Slette Penge mangel kunde vente mere end.....	300 — - -
	Summa... 2280 — - -

I Øfrigt vil ieg have mig recommenderet og er i dend forhaabning, at De Høy-respective Commissarier ei alleene Considererer min Enke-stand, Som ieg nu har Siddet udi paa 11te Aar, men end og dend Skade og forliis, ieg efter min Sl. Kiæristes Død toeg ved den Christiansands Bye overgangne Ildebrand, hvorved ieg med billighed Kand Regnes blandt dem, der toeg den største Skade. — Christiansand d. 25de Octobr 1743.

E. K. Hiort: Sl. Nyrops.

Norske Rigsarkiv: Personalia 94.

XIII.

1760, 2 Januar. *Brev fra Pastor Peter Jespersen Nyrop om Udlaan af nogle Fattig-Regnskaber.*

Velædle

Allerhöystærede

Hr. Ober-Inspecteur!

I Haab, at Hr. Ober Inspecteuren ei fortryder paa min Anmodning tager ieg mig frihed at udbede mig et par af de Præste Regnskaber, som betræffer Fattig-Cassen, de skal ubeskädige (sic) følge ind med allerførst tilbage med mit eget og de andre Præsters af dette Provstie; Hand var vel saa artig og laante mig dem for kort tiden siden, men tiden var mig dend tid saa knap, at ieg ei saa nöye igiennemsaae dem, som ieg ønskede. Jeg er altid næst alt kiært at tilønske til dette Nyeaar med mange paafølgende med estime

Velædle

Allerhöystærede Hr. Ober
Inspecteurs

tienst- og æreskyldigste
tiener

Nordr. i hast

d. 2 Jan. 1760.

P. Nyrop.

Norske Rigsarkiv: Personalia 94. — Et Folio-Brev med Udskrift: »Deris Kongelig Majestæts Ober-Inspecteur Velædle Hans Krejdal i Christiania».

XIV.

1773, 5 Februar. *Bevilling for Peter Jespersen Nyrops Enke til at hensidde i uskiftet Bo.*

Fire Rixdaler,
(Stempel).

Vi Christian 7 af Guds Naade etc. Giøre alle vitterligt: at vi efter Anna Magdalena Hiorth, affgangne Peter Jespersen Nyrop,

forrige Provst og Sognepræst til Eger Præstegield i Aggershuus Stiftt udi vort Rige Norge, Hans Efterleverske, hendes herom giordte Ansøgning og Begiering, allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at hun foruden Rettens Middels Forsegling, Registering og Vurdering, efter Loven med hendes og bemeldte hendes afgangne Mands fælles sammenavlede Børn, udi uskiftet boe maa blive besiddende, saa længe hun i Enkestand forbliver, siden de myndige Børn dermed ere tilfreds. Og om hun imidlertid skulde blive tilsinds at skifte og deele, maa hun selv indbyrdes med Samfrænder handle og slutte en Skiftteforhandling om den Arv, som bemelte hendes børn efter fornævnte hendes afdøde Mand Børnenes Fader kan tilkomme, som hun med dennem til Børnenes Gavn best kunde foreenes foruden Rettens Middels Overværelse eller videre Registering og Vurdering efter Loven. Dog have bemeldte Samfrænder et skriftligt Instrument derom at forfatte, som billigt kan være, og de i Fremtiden, naar Børnene komme til deres myndige Aar, eragte at kunde forsvare, og vilde vi herhos allernaadigst have befalet dem, som dette Skifte i saa Maade forrettende vorder, at de i alle Maader holde sig den 1ste Artikel udi den adskilligt Justitien vedkommende d. 31te Marts 1719 allernaadigst udgangne Forordning allerunderdanigst efterretlig, hvilket og skal skee af den Øvrighed og Rettens Betiente, som det ellers kunde tilkomme samme skifte at forvalte, for saa vidt bemeldte Artikel dem angaaer, som og derover Intet af Deres rettighed skal afgaae. Forbydende alle og enhver herimod, efftersom forskrevet staaer, at hindre eller udi nogen Maade Forfang at giøre under vor Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Christiansborg udi Vores Kongl. Residents-Stad Kiøbenhavn d. 5te Febr. 1773.

Under vort Signet

Efter hans Kongl. Majestæts allernaadigste
befaling

Luxdorph.

Dons.

Hoyer.

Norske Rigsarkiv: Kongsbergs Provstis Skifteprotokol.

XV.

1775, 1776, 1777. *Kopier af tre anbefalinger for
Hans Andreas Nyrop.*

Allerunderdanigst Copie!

Paa forlangende af Studiosus Monsieur Hans Andreas Nyrop attesteres hermed, at hand udi et halvt Aars Tid har været som Volunteur paa mit Skriver Comptoir og i værende Tiid bestandig været overværende ved mine Embeds Forretninger for at tilvænde sig desto meere Praxin udi de Ting, som ved et Sorenskriver Embede forefalde, hvortil hand har viist at have baade Lyst og Evne, saa det icke er at paatvivle, hand jo vist bliver skiket og duelig til at forestaae et saadant Embede, om Hands Kongl. Maj^{tt} hannem samme allernaadigst maatte behage at conferere, ligesom jeg og maae gestændige, at hands Opførsel i mit Huus har i alle maader været convenabel med hands Stand. — Wager paa Ringeriget den 22de Juni 1775.

N. Michelsen

Kongl. Maj^{tt}s Sorenskriver
(L. S.).

At Studiosus Juris Monsieur Hans Andreas Nyrop har omtrent Et Aars Tid frequenteret mit Comptoir og øvet sig udi de derved adskillige forefaldende juridiske Affaires ligesom og extraheret Sager for mig til Høyeste Rett og derved altid acquiteret sig til min Fornøyelse, det bliver hermed attesteret. — Kiöbenhavn d. 21de Augusti 1776.

A. Bruun

Kongl. Maj^{tt}s Etatze Raad og
Høyeste Rets Advocat.

Studiosus Monsieur Nyrop, som paa nogen Tid har været og endnu er i det mig allernaadigst anbetroede Fyenske og Jyske Told-Comptoir, har i samme Tiid viist sig meget fittig med det,

ham er bleven given under Hænder at forrette, samt ladet see en anstændig Opførsel, hvilket icke paatvivles, hand jo dermed fremdeles vil continuere, da det skulle fornøye mig, om hand kunde obtinere noget, hvorved hands Omstændigheder kunde vorde forbedrede. — Dette kunde jeg paa hands forlangende icke efterlade at meddeele. — Kiöbenhavn d. 6te November A^o 1777.

E. Erlandsen
Kongl. Maj^{ts} Justitze Raad
og Renteskriver.

Disse Attesters Rigtighed, at samme ere ligelydende med Originalerne, det vedstaar allerunderdanigst Supplicanten

Hans Andreas Nyrop.

Norske Rigsarkiv: Personalialia 94. — Kopierne ere skrevne paa et Folioblad.

XVI.

1778, 12. Januar. Skifteforretning efter Adelucia Birgitte Nyrop.

Efterat jeg af Velædle og Velbyrdige Fru Kammeraadinde Anna Wilhelmine Sal. Valentinsens var bleven advaret, at hendes Datter Datter, Jomfru Adelsia Birgitte Nyrop Nyaars Aften den 1ste Januar 1778 var ved Døden afgangen, har jeg Dagen derefter den 2den Januar indfundet mig udi Høybem^{te} Fru Kammeraadindes Hus for den salige Jomfrues Efterladenskaber at tage under lovlig Forsegling, Registering og Vurdering til videre paafølgende lovlig Skifte og Deling imellem den afdøde Jomfrues Arvinger, som ere: 1. Hendes ældste Syster, Velbaarne Fru Elisabeth Nyrop, i Ægteskab med Velbaarne Hr. Capitain Arnoldus von Krog. 2. Den yngste Syster Anna Wilhelmine Nyrop, i

Ægteskab med Kiøb- og Handelsmand her i Staden, Velædle Hr. Børge Rosenkilde. 3. Hendes Halv-Syster Else Petronelle Femmer, som er Hiemme hos sin Fader, Høiædle og Velbyrdige Hr. Justice Raad og Rector, Nicolai Femmer i Christianssand. Paa egne og fraværende Arvingers Vegne var ved denne Forretning nærværende Velbem^{te} Hr. Børge Rosenkilde for samtliges Ret paa beste Maade at beopagte. Ligeledes vare og nærværende begge denne Stads Politi-Betientere og Stævne-Vidner, Sr Peder Juel og Peder Eeg for som Vidner alt, hvad ved denne Ret passerer, at agtpaagive, og som Vurderingsmænd dette Stervboes tilhørende lovligten at vurdere og registrere. Paa Skifte-Rættens Tilspørgende: Hvor den afdøde Jomfru Nyrups Stervboes Tilhørende befandt sig, behagede det Høiædle Fru Kammerraadinde Valentinsen sig saaledes at erklære: At siden hendes Datter-Datter, den nu afdøde Jomfru Adulusia Birgitte Nyrup havde været hos hende nu i en Del Aar som hendes eget Barn, var hun vel bevidst, at hun ikke, som et ungt og ugift Fruentimmer havde efterladt sig Bohave og Løsøre, men alleneste hvad som henhørte til hendes Klædning og Pynt, hvilket, omendskiønt det just ikke var af nogen ringe Værdi, saa var det dog for godt til ved en offentlig Auction at udspredes iblant Fremmede; thi havde den afdødes samtlige Systre fattet det Forsæt at dele bem^{te} Klæder imellem sig efter Velbyrdige Fruens Raadføring, saa snart Ligbegiængelsen var forbi; Altsaa' kunde Intet ved denne Forretning blive at registrere eller vurdere.

Skifte-Rættent fant sig med denne Fru Kammerraadindens Erklæring vel fornøiet og overlod til de Respective Arvinger selv at forfatte og forrette denne Deling. Derefter Velbyrdige Fru Kammerraadinden behagede at tilkiendegive Skifte-Rættent, at den Sal, afdøde Jomfru Adulusia Birgitte Nyrup var tilfalden 2de Arver, den ene efter hendes afg. Fader, forrige Stadsmaaler i Bergen, Hr. Bendix Nyrup ved Samfrende Skifte-Brev af Dato 2den Augusti 1764, udstæd af Hr. Rector og Magister Boalt i Bergen, og Sr Henning Smit Kiøbmand her i Stavanger, hvilken

Arv beløber i alt til den Summa . . . . . 100 Rd. » — » —
 Den anden Arv forbeholdt Fru Kammer-
 raadinden sig til næste Skifte-Samling om-
 stændelig at anmelde.

Da altsaa ingen Registering eller Vurdering blev at for-
 fatte videre end anført er, blev Skiftets videre Behandling besluttet
 at foretages paa en for alle vedkommende beleiligere Tid. Saa-
 ledes passeret i alle Maader ved denne Forretning tilstaaer.
 Stav. d. 2. Jan. 1778.

J. A. Guldberg. Paa egne og Medarvingers Vegne
B. Rosenkilde.

Som Vidner og Vurderingsmænd
Peder Juel. Peder Eg.

Mandagen den 12te Januar 1778 indfandt jeg mig atter i
 Velædle og Velbyrdige Fru Kammerraadinde Valentinsens Hus her
 i Stavanger tillige med de 2de Vidner og Byens Tienere, Politi-
 Betient Peder Juel og Vagtmester Peder Eg, for at foretage og,
 om mueligt, fuldende et lovligt Skifte efter Vel- og Dydædle
 Jomfru Adelusia Birgitte Nyrup, som den første Januar forhen
 ved Døden er afgangen, og det i Følge den om dette Skifte for-
 hen skete Tillysning af Dato 5te Januar sidst, saa lydende:* hvor
 da og tillige var nærværende paa egne og samtlige Medarvingers
 Vegne Kiøb- og Handelsmand her i Staden, Velædle Hr. B. Ro-
 senkilde for samtliges Ræt ved dette Skifte at paase, og blev da
 med Skiftet foretaget og forhandlet saaledes som følger:

1. Til Indtægt

blev af Velædle og Velbyrdige Fru Kammerraadinde Valentinsen
 ved Registeringen anmeldt den afdøde Jomfru Nyrups Fædrene

---

* Tillysningen er ikke indført i Protokollen.

Arv efter Samfrænde Skifte-Brev af Dato 2den Aug. 1764, stor
100 Rd. » — » —

2. Endvidere anmeldte høibemt. Fru
Kammerraadinde en anden Arv falden ved
Skiftet efter afg. Madme Sal. Truels Jen-
sens i Aaret 1770, stor . . . . . 5 — 2 — 21 —

Videre var Høibemte Frue ikke bevidst,
i Følge af forhen giort Forklaring ved Re-
gisterings Forretningen at kunde komme
dette Stervbo til Indtægt.

Hele Stervboets Indtægt heløber altsaa til
den Summa . . . . . 105 Rd. 2 — 21 —

Paa den anden Side bliver ligeledes at anføre dette Stervboes

Udgivt.

1. Begravelsens Bekostning, hvilken af Velbyrdige Fru Kam-
merraadinde Valentinsen er udredet, som derfor i denne Materie
behagede at give efterfølgende Efterretning: At, endskiønt Doktor-
og Apoteker-Løn i saa langvarig en Sygdom, som den Sal. af-
døde blev undertrykket af, Bekostning paa Opvartere i Sygdom-
men med videre, Begravelsen selv med alle sine særdeles Om-
stændigheder havde kostet hende langt mere, end Stervboets for-
berørte Indtægt kunde tilstrække; saa vilde hun dog ikke for-
lange mere end foranførte. . . . . 105 Rd. 2 ort 21 β

For det alt, dog paa den Maade at Skif-
tets Bekostninger i et og alt ogsaa deri skal
beregnes; thi bliver Skiftets Bekostninger
følgende:

1. For Plakaters Udstæ-
delse . . . . . 2 Rd. » — » —
2. For Mænds Opnævnelse » — 1 — 8 —
3. Skifte-Salarium af
Stervboets Formue . . . 1 — » — 5 —

4. Stemplet Papir til Skiftebrevet	» — 3 — » —
5. Skiftebrevets Beskrivelse paa 6 Ark a 2 ort	3 — » — » —
6. Skifteforvalterens Tienere efter Loven	1 — » — » —
7. Skifte Rættens Vidner og Vurderingsmænd..	1 — » — » —

Er 9 Rd. » — 13 —

Stervboets hele Udgift bliver

altsaa kun . . . . .

105 Rd. 2 — 21 —

Paa Skifte-Rættens Tilspørgende om Velædle Hr. Børge Rosenkilde paa egne og samtlige fraværende Arvingers Vegne imod foranførte Fru Kammerraadindens Paastand havde noget at erindre eller dermed i alle Maader befandt sig fornøiet, gav han til Svar: Velbyrdige Fru Kammerraadindens ædle Tænkemaade og Handlinger kiendte han ikke mindre selv end de øvrige Medarvinger saa fuldkommen, at hverken han eller de havde eller kunde have nogen Aarsag til at udlade sig med noget, som kunde have Smag af at være saa stor en Velgiøreres saa billige og saa moderlige Paastand imod, kunde og burde derfor ikke andet paa sine egne og samtlige Medarvingers Vegne end billige Fru Kammerraadindens Forlangende, og istædenfor Afkald paa egne og samtlige Arvingers Vegne ved dette offentlig udstædende Skifte Brev give Velbyrdige Fru Kammerraadinde Valentinsen fuldkommen qvitering for Betalningen af begge deri ommeldte og afgangne Jomfru Adelusia Birgitte Nyrup tilfaldne Arver, saa at høi og tit bemeldte Frue og Arvinger herefter af dem og deres Arvinger for forbemeldte 2de Arver i alle Maader skal blive ufordret og aldeles kravesløs. Ligesom og Velbente Hr. Børge Rosenkilde paa egne og samtlige Arvingers Vegne lovede at holde Skifteforvalteren for al Tiltale i Fremtiden for dette Skiftes Behandling fri og angerløs. Thi blev Velbemt. Fru Kammerraadinde Valentinsen udlagt for de paa Jomfru Adelusia Birgitte Nyrups Begravelse og videre

anvendte Bekostninger begge forbemte Arver bidragende sig begge tilsammen til den Summa . . . . . 105 Rd. 2 ort 21 β

Efterat alle foranførte Poster paa saadan Maade, som før er meldt, vare afhandlede, og ingen befandtes, som noget mere ved dette Skifte havde at erindre, blev det med samtliges Underskrift Besluttet udi Stavanger den 12. Januar 1778.

J. A. Guldberg.

Paa egne og Medarvingers Vegne

B. Rosenkilde.

Skifte-Rættens Vidner:

Peder Juel. Peder Eg.

Norske Rigsarkiv: Retsprotokoller Nr. 2555 (Stavanger Skifteprotokol) Fol. 256 flg.

XVII.

1778, December. Christopher Nyrops egenhændige Vita i vedkommende Ordinationsprotokol.

Anno 1752 die 22 Sept. in Nordrehoug Dioeces. agerhusiensis natus sum — patrem habui Petrum J. Nyrop Pastorem primum Ecclesiarum Nordrehoug et Præposito (!) Nomarchiæ Ringerige et matrem adhuc superstitem Annam Magd. Hiordt: Anno 1766 e schola privata dimissus Havniæ veni et examinibus academicis me subjeci: anno 1772 factum progressum in scientiis theologicis haud illaudabilem judicarunt censores et inter illos D^{nus} Prof. Balle specimen meum homileticum Textum Ps. 68, 21 exponens laudabile censuit: anno 1775 havniæ post festum (?) Petri reditus in contubernium domus Elersiani cooptatus sum, ubi Dissertationem pro Stipendio Collegii de Universitate religionis typis divulgavi et eodem anno in cænobio vulgo Harboe vocato ad conaciones sacras electus sum; A^{no} 1778 d. 12 Aug. gratia Dei et regis comminister vbi divini (?) ecclesiarum Gran in Præ-

fectura Agerhusiæ vocatus sum et d. 9 Dec. a summe venerabili Episcopo D^o Christierno Schmidt sum initiatus, qva in re Deum et filium ejus Jesum Christum agnosco.

Christophorus Nyrop.

Norske Rigsarkiv: Kristiania Bispearkiv 2 b (det her aftrykte Vita findes i Protokollen II, Fol. 128).

XVIII.

1826, 23 September. Christopher Nyrops Testimonium fra Vordingborg Skole.

54 Rbksk.
(Stempel.)

Rector Magnifice!

Professores Perillustres, Amplissimi!

Inter omnes, quotquot adolescentibus in publicis scholis erudiendis operam suam dicarunt, semper constabit ex intima naturæ humanæ notitia depromptum esse laudabilissimum illud poetæ venusini: Quo semel imbuta fuerit testa odore, diu servabit. Haud temere enim discipulos dicto parentiores, dociliores, commodioresve nanciscuntur quam eos, qui e piorum diligentiumque parentum gremio suas in manus fuerint traditi. Neque mirum; in teneras enim infantium mentes quarumlibet virtutum semina spargi debent, siquidem e semente, tempestive et rite facta omnis pendet futuræ messis expectatio, et qva pietate erga carissimos parentes affecti sunt pueri, quibus tam læta sors obvenit, eadem præceptores etiam amplecti plerumque haud gravantur. Qvod quum sæpius mihi animadvertere licuit, tunc eius rei cogitatio nunc maxime animum subit quam officii ratio me jubet candidi pectoris adolescentem *Christophorum Nyrop* a nobis abeuntem merito morum non minus quam studiorum testimonium prosequi.

Hanc lucem adspexit Noster die XXVIII Octobris anno hujus seculi quinto in ædibus parochialibus, quæ sunt in vico Falstræ, Riserup dicto: patrem veneratur virum meritissimum summeque reverendum, Christophorum Nyrop, qui, præpositi titulo ornatus, in parochiis Nørre Vedby et Nørre Alslev magna cum sanctitatis laude sacrorum curam gerit, matrem Elisabetham Magdalenam Heilmann. Quibus quum nihil esset antiquius, quam ut filios ab omni vitiorum contagione immunes servarent, in hoc imprimis incubuerunt, ut veræ pietatis sensu mature imbuerentur, lubentique animo omnia reliqua officio posthabere magis magisque assvescerent. Jam quum et ipsius patris et domestici præceptoris ductu juvenis noster litteris latinis et græcis satis prospere esset initiatus, sexennio abhinc una cum fratre minore natu huc adductus est, et secundi ordinis discipulis adscriptus. Piæ diligentisque educationis indicia jam tunc in Nostro animadvertere mihi visus sum, talemque deinde eum per totum scholastici curriculum tempus cognovi, ut probatissimis juvenum, quotquot mea usi sunt disciplina, eum annumerare haud dubitem. Is enim est eius animi candor, ea morum integritas, ut nihil commiserit, quod non optimo cuique probaretur, eumque inter condiscipulos ipse obtineret numerum ut, quæ sane minime vulgaris laus est, non magis ab iis amaretur, quam exempli instar observaretur. Quanto autem mihi carior est, eo dolentius fero, quod animo præcipio fore, ut Vobis Patres conscripti! ejus progressum explorantibus, minus scire, minusque profecisse vedeatur, quam revera profecit. Memoriam enim parum tenaci diffusus, omnia, etiam quæ notissimæ sunt, hæsitabundus et quasi dubitans effert, semper veritus, ne in aliqua re erret, aut saltem aliquid offendat. Hinc fit, ut quoties aliis iisque ignotis, quantum in litteris profecerit, probare conatur, omnia minus prospere illi succedant. Cui rei quum jam nulla amplius medela a me adhiberi possit, nihil restat, nisi ut Vos rogem, fidem mihi habentis affirmanti, hunc disciplinæ nostræ alumnum plus esse quam videri.

Humanitate igitur et benevolentia Vestra hominém comprehendite, serioqve facite, ut Vobis qvam maximas et qvam sæpissime gratias agat.

Ad rei familiaris inopiam sublevandam ex arca scholastica ei attributi sed in usus academicos repositi sunt qvinqvaginta qvinqve thaleri argentei et viginti qvinqve charlacea solvendi pecunia.

, Dabam et signabam Orthungæ
die xxiii Septembris MDCCLXXVI.

Joachimus Suhr

Scholæ Rector.

(L. S.).

Efter Originalen.

XIX.

1827, 1828, 1829. *Tre Breve fra Provst Christopher Nyrop.*

a. Til Sønnen Camillus.

D. 12. Juli 1827.

Saa længe mit Brev er udeblevet til Dig, min gode Camillus! saa længes jeg ret nu efter at tale med Dig. Dit Brev Pintse-dag til din Søster Gine var mig særdeles kiert; at Du er tilfreds paa Din Vej, om den end har uvant Anstrængelse og andet Fremmed med sig — at Du tager din Mester i Forsvar og skriver til Hands Roes — at Du ogsaa kand i frie Time og i Eensomhed fornøye Dig med en nyttig god Bog eller en nyttig Øvelse — og at Du er dine Brødre saa hengiven og holder Dig til Dem og Disse ligesaa gierne til Dig — O det Alt glæder Din Fader Meget, fordi det Alt lover Meget. Blive Du ved paa denne Vej ved stille Fliid, ved Hengivenhed til din Sag at komme immer videre og at skaffe Dig Agtelse og Yndest af dine Omgivende fra Mesteren af indtil den yngste Arbeids Kammerat. Alt, Hvad jeg kand, skal jeg gjøre for at faae Dine Drenges Aar forkortede;

Men jeg vilde, at Hr. Schwarts* først skal ret kiende Dig; Anlæg og Lyst og stadig Fliid og Forhold. Camillus maae ansee denne Tid blot som Prøvetid; og jo meere Mester nu seer, at Du hurtigt marscherer fremad og vinder Ham saavel ved Dit Forhold som Dit Arbeide, desto lettere, som jeg haaber, bliver det at opnaae en fordeelagtig Afgjørelse for Dig. Strøb nu Alt, Hvad Du kand, at bane Vejen dertil. Og jeg troer, at Du allerede er ved Begyndelsen af denne Vej, thi da Skovrider Ulrick** nyelig var hos Hr. Schwarts, saa har denne roest Dig og sagt, at Hand lovede sig en Kunstner af Dig m. v. Den dueelige, fromme Haandværksmand og Kunstner er æret i alle Lande og finder ved sin Duelighed allevegne Brød. --- Hand er ved sig selv en frie, uafhængig Mand. Du har læst om Tubalkain — og hvor høyt mener Du vel, at denne Mæster i Metal og Jern Arbeide er blevet anseet sin Dag. — Men Du skriver Intet om Holbech†, som mest har virket til, at Du nu er paa denne Vej, og som i sine Breve har lovet at antage sig Dig. Men muelig Hand er der ej meere. — Er Hand der, saa hilser Du Ham fra mig, saavel Ham som Mesteren selv.

Skovrid. Ulrick forlader nu Falster og er ansadt ved Jægerspriis. Men med Dyrlægens Reise til Island bliver formod. Intet; Hand logerer nu hos Skolemester Ravn. Degnen Fohg havde i Løverdags den Fornøjelse, at Hands 3 Børn Trine, Hans Jochum og den forreiste Skomager Morten kom alle ganske uventende.

Fra Lieutenant Brinck skal hilse Dig, Hand var her i Gaar og i Søndags — Holgershaab giver ham nu nok at bestille. I Dag kiøres Giødning ud og har to Vogne herfra. Nu samles

* Hof-Kunstdrejer J. G. Schwartz f. 23. Februar 1789, † 20. Avgust 1864.

** Justus Sigismund Ulrick f. 4. April 1790 paa Pederstrup, død 7. Januar 1875 som Skovrider ved 2det kbhvske Distrikt, Forstraad og Justitsraad (s. C. S. de Roepstorff: Forstlig Stat, 1881, S. 37).

† Sadelmagermester J: C. Holbech, hvis Broder Kunstdrejer M. C.

Holbech den Gang arbejdede hos Schwartz.

jeg med de Unge, som sædvanlig Tirsdag og Fredag i Kirkerne fra 7—10, og Gud kand [jeg] ej nok takke, at disse Timer ere mig endnu saa kiere, endog opmuntrende. Men en Ubehagelighed, Camillus! har jeg havt med Dine Duer: De ere Alle een Nat blevne borte paa 4 a 5 nær, som ogsaa nogle Dage derefter forsvandt. Det maa uden Tvivl være et Dyr, som har taget Dem. — Dette gaar mig nær, thi jeg ansaae disse Duer som Din efterladte Ejendom, og at jeg passede dem paa Dine Vegne som din Forvalter. Hils Dine Brødre som Dig selv fra kier Moder og Døtre og Broderbørn [maa være Skrivefejl for Søsterbørn]. Vi glædede os, at I alle Tre dampede saa vel og friske frem til Hovedstaden og siden har fundet Eder vel. Nu er der 11 Uger fra denne, eller 77 Dage, til Octob. — Alle gaae de hen for Eder og mig under den Almægtige Faders Biestand ved stille uforstyrret Flid, ved velsignet Anvendelse; og krones med Candidaternes hæderfulde Examen.

Jeg haaber dog, at Christophers Reise til Vilhelmshaab ej har rykket ham tilbage paa Studerings Banen; men mit Votum havde [jeg] ej villig givet dertil. Sig ham, at jeg vil see, om mueligt, at indsende ved Skibsleilighed en Bogreol. Hvorledes er det, Camillus! med Klæder, som Du især daglig bær, og som Du snart mod Vinteren skulde bære; Men derom vil Moder nok vide at sørge. Bed Brødrene at skrive betimelig, naar de trænge til Penge; Du kand nok med Dem tænke, hvor svært det er mig denne Tid, da tillige Brinck og Holgershaab har sadt og sætter mig i saa store Udlæg og Udgivter. Vi har ogsaa i nogle Uger havt en Deel med den gle Præstegaard, Tag, Vægge, Loft, Gavl, Bagerovn m. v. at bestille, som alt nyelig af Pr[ovst] Steenstrup er synet — og siden har vi havt og har med Vintermarkernes Pløyning — Pløyning: Pløye Du, kiere Søn! med Hoved og Haand paa Din Kunstner Mark, hvor jeg saa ofte med Tanken er hos Dig og gierne med Øyne vilde see Dig — og har Du en frie Stund, saa glem ej Sprogene. — En Kunstner maae forstaae

Sprog, og her maae Dine Brødre være Dig hehiælpelig. — De forklare Dig ogsaa dette tydske Vers:

Ein goldner Stand ist Handwerksstand,
Sein fräuet sich das ganze Land;
Von Armuth fern, vom Ueberfluss,
Wohnt in der Arbeit sein Genuss.

Du maae synge Det udenad. De øvrige Vers en anden Gang fra Din troe Fader

Christopher Nyrop.

Kiære Søn.

Et par Ord maa du dog have fra Din Moder, skiønt ieg har ikke meere og vigtigere at sige end det, Din gode Fader har sagt. Noget Nyt veed ieg ikke, som er værd at skrive, at vi alle paa denne tiid er ret meget vel, og ieg haaber, at ieg skal blive rask, siden ieg skrantet saa meget i foraaret, Gud opholde Din Fader, saa staae vi os nok, det vil vi alle bede om og meest Din Moder

C. E. M. Nyrop.

P. S.

Vi har faaet en Ruse og fik i have Parken forleden 16 stoere Karusser, besynderlig nok ingen siden.

b. Til Sønnen Camillus.

Tal Du kun, kiære Søn! til Din Mester paa beskeden, sømmelig Maade om Dit Ønske angaaende Søndagen — og udlad Dig som i Uskyldighed, om ikke denne Dag er fra Gud en velgiørende Indretning for Alle, og er det i synderlig høy Hensigt. Og er Hand saa derimod, saa gjør Ham som af Dig selv Dit Forslag om $\frac{1}{4}$ Aar i Forventning af Dine Forældres Samtykke. Naar jeg saa faaer at høre Resultatet, skal jeg straxt, om det er Nødvendigt, paa nye tilskrive Hr. Schwartz. Du maae see at finde Ham i muntert Lune og især med Tilfredshed over Dig og

Dit Arbeide; og gaæ ud fra den Side, at Du vilde saa gierne læse og øve Dig i Adskilligt. Naar Du ellers faaer Søndagen, som Du bør have, at raade over, saa lad det blive derved for det Første. O kiere Camillus! Dine første Linier i Dit Brev vare mig saa behagelige, thi faaer Du dit Arbeide og Din Arbeidskreds immer meere kier, saa bliver Du saa lykkelig, at der var Ingen, Du kunde misunde.

Foruden Petronelle og Karen er [jeg] eene hiemme i Eftermiddag, da Moder med Gine og Jette* samt 2de Hunde, Lorent og Mignon, toge nu paa Mines Ge[burts]dag til Holgershaab.

Madam Foss og 2 Døttre og Mad. Bobs Datter kom her Mandag Formidd., reiste om Aft. til Holg[ershaab], og i Gaar paa forskiellige Veje derfra. — Disse daglige Visiter og Visitvenner ere ej til huuslig Baade, ere Familiers Undergang. Beed Dine Brødre ogsaa for Alt i sin Cirkel at vogte sig for dem. Ernst har muelig glemt Pensions Contoiret og mind Ham derfor derom. Sidste Søndag helligholdtes i begge Menigheder Høstfest, og begge Kirker vare fulde. Cancellieraaden havde ogsaa sit B[arn] til Kirke og Daab. Da jeg endnu har et Embedsbrev at skrive og Adskilligt at gjennemgaæ og i Morgen Kl. 7 med G[uds] Hj[ælp] er i Vedb[y] Kirke, saa maae [jeg] forlade Dig, min gode Camillus med faderlig Hilsen over Dig og Dine kiære Brødre.

D. 11. Sept. 1828.

Christopher Nyrop.

---

c. Til Sønnerne i Kjøbenhavn.

D. 14. Sept. Mand. 1829.

Nu længes [jeg] ret meget at tale med k[iære] Sønner og efter at have spadseret med Protocoll til og fra Skole Commission

---

* Provstinde Nyrops Brøderdatter, Henriette Heilmann, der er dødt ugift, havde sit Hjem i Præstegaarden.

i Alslov og før i Morgenstunden exped. Svar til Just[its]rd Müller* ang. en Delinquentsag, Attest til Sekr[etær] Kinch** om et forladt Barn og endnu to Skole Commissions Attester, saa maa min Pen og Haand føre mine Tanker til Eder.

Det var ingen fuld lystelig Dampfart med Hensyn til det fugtige Vejr og den indskrænkede Inqvartering; Men det var jo og en Reise, og paa Reise maa Man ej vente Alt efter Ønske, Alt, som i roeligt Hiem. — Derfor er en Reise et saa sandt Billede, et virkeligt Symbol af Livet her paa Jorden. Men meere end paa Skibet, hvor dog immer noget Nyt mødte Øyet, maatte de 6 à 7 Timer i Gaabense, disse mange ledige Timer uden Beskieftigelse blive langt mere trettende end den længste Jagttour. Men nu vel og vor Gud Tak, at ogsaa Dette uden Skade og uden Følge for Sundhed er overstaaet; Og det var vel tænkt af Christopher, at han straxt *sine mora* gav os denne k[iære] Underretning.

Vor Degn er endnu ej retourneret fra sin jyske Reise. Nu var Jens, Artelleri-Kudsken her, som marcherer i Morgen; Hand fik Christoff[ers] Uhr med Kiedet (!), da det er bedre for Uhret, sikkrere og lettere for Ham at bære det paa sig end i en Æske. Men Artill. Hesten skal leveres i Gaabense Onsdag Morgen Kl. 5, og da jeg nu citerer Hesten, saa maa [jeg] ogsaa melde et Ord fra den unge Hoppe, at hun voxer til sin Avantage og venter paa een af Candidaterne, som først bliver Laudabilist, thi, siger Hun, en ringere Mand vil jeg ikke bære.

Din korte Dagbog, k. Ernst! over din første Uge læste [jeg] ikke uden interesse, thi Intet glæder mig nu saa Meget som Eders litteraire Sag, Eders Fliid og Fremgang *in litteris*; det læser jeg, hver Linie, flere Gange og ofte heder det endnu *iterum*.

---

* Justitsraad Mathias Møller var efter Statskalenderen for 1829 Birkeskriver paa Falster og Borgermester i Nykjøbing p. F.

** Kancellisekretær Otto Peter Kinch var Birkedommer og Skriver ved Vordingborg søndre Distrikt.

Visselig maatte Du ogsaa paa det stolte Hospital, som aander overalt af ædlest humanitet midt imellem Professorer og Commitones snart finde Dig i en sundere og høiere Horisont som i et nyt Liv efter de tomme Ferier. Det gik mig nær, det var mig tungt, at jeg ved Afreisen ej kunde give Eder til at holde Manufacteur, som mueligt til Fremgang er nødvendigt, og at I saaledes af Mangel paa Siels Næring paa Kundskabs, Videnskabs Skatte skulde staae tilbage. Kiere, kiere Sønner! see og tæk paa hver Maade at overvinde dette Anstød paa Eders March til Maalet — som General Diebisch paa sin Marsch mod Constantin[opol], hvor Hand dog nu uagtet alle Balkans Hindringer staaer.

Jeg var selv hos K[ammerraad] Grandjean* og af dette Hands Svar, da jeg sendte ham Penge, sees, at I faaer 3 Favne Brænde, og at Favnen her koster 8 Rd. — Nu overlades den gode Uncle, Hvad I kand undvære**, og de Penge saavel som de 10 Rd., jeg her sender, anvendes til Manufacteur og Eders Studeringer, Hils Camillus — jeg maae slutte — og min Epilog er samme Glæde som min Prolog.

Eders Fader.

---

* J. Ph. Hage: Nye Maribo Amt, 1844, S. 345: Provst O. Grundtvig i Torkilstrup skriver 1822: »Af de større Godsejere her i Herredet boende er Kammerraad Grandjean paa Vennerslund, saa vidt jeg ved, en meget kyndig og driftig Landmand«.

** Hvortil dette sigter, er ikke blevet oplyst. Af Onkler i Kjøbenhavn havde Adressaterne deres Moders Broder Arent Christopher Heilmann (f. 5. April 1781), der var Kammerraad og tidligere havde været ansat i Grønland; han var en formuende Mand. En ældre Onkel Silke- og Klædekræmmer Aug. Vilh. Heilmann (f. 23. Septbr. 1766) var død den 16. Juni 1817.

XX.

1848, 3 Januar. *Brev, hvorved Kateket Christopher Nyrop optages som Æresmedlem i Kjøge Borger- og Haandværkerforening.*

Det er os et ligesaa kjært som behageligt, af Foreningens samtlige Medlemmer modtaget Hverv, herved at bevidne Deres Velærværdighed vor Høiagtelse og forbindtlige Tak for Deres villige Opofrelse for den herværende Søndagsskoles Organisation og Existence, samt at creere Dem til *Æresmedlem af Kjøge Borger- og Haandværker Forening*; hvilket man forventer, at De godhedsfuld vil modtage som et ringe Beviis paa sand Erkjendtlighedsfølelse.

Bestyrelsen for Borger- og Haandværker Foreningen i Kjøge
den 3die Januar 1848.

ærbødigst

H. W. Blume. Borum. M. Petersen. S. J. Jensen.

Velærværdige

Herr Catechet Nyrop
i Kjøge.

Efter Originalen.

XXI.

1854, 7 Oktober. *Meddelelse til Pastor Christopher Nyrop om, at han er valgt til Landstingsmand.*

Idet jeg herved tjenstlig underretter Deres Velærværdighed om, at De ved et i Dag i Varde afholdt Valgmøde med 116 Stemmer er bleven udnævnt til Landstingsmand for 11te Valgkreds, skulde jeg endvidere vedlægge det af Valgbestyrelsen udfærdigede

Valgbrev, og anmodes De behageligen at ville erklære, om De modtager Valget cfr. Valglovens § 73.

p. t. Varde d. 7 October 1854.

Lüttichau

Formand i Valgbestyrelsen
for 11te Landstingskreds.

Til

Velærværdige

Herr Pastor Christopher Nyrop
Holmsland.

Efter Originalen.

XXII.

*1879, 29 Avgust. Meddelelse fra Stiftsprovst P. B. Lassen
i Kristiansand om et Maleri af Biskop Nyrop.*

Ved min Tiltræden af Embedet her savnede jeg Portræter af nogle af Stiftets Biskoper, som jeg i min Ungdom havde seet i Sacristiet. Efter en omhyggelig Søgen efter dem fandt jeg dem endelig hos en Snedker, hvor de vare henbragt flere Aar forud under en Reparation af Sacristiet. De havde ligget der udsatte for Væde og vare i en ynkelig Tilstand. Jeg sendte dem til Christiania for at restaureres, men medens de 3 af dem bleve nogenlunde istandsatte, var netop Biskop Nyrops Portræt i en saa aldeles ødelagt Tilstand, at der intet var at gjøre derved, og Resterne fik jeg ikke tilbage.

Chsand 29 August 1879.

Lassen.

ANMÆRKNINGER.

1. Budstikken, 5te Aarg. 1824, S. 770 fig.; J. Kraft: Beskr. over Kgeriget Norge VI, 1835, S. 313, 347.
2. C. L. Strøm: Rasm. Nyerups Levnetsløb, 1829; Illustr. Tid. IX, 1867—68, S. 179—80.
3. J. P. Trap: Beskriv. af Danmark, Registeret; Ann. for nord. Oldk., 1863, S. 307; N. M. Petersen: Saml. Afhdl., I, 1870, S. 159.
4. L. Daae: Trondhjems Stifts gejstl. Hist., Trdhj. 1863, S. 105: Ny kirkehist. Saml. II, S. 620; H. Matzen: Kbhvn.s Univ.'s Retshist. II, 1879, S. 172.
5. Pontoppidan: Ann. eccl. Dan. IV, S. 471.
6. Kirkehist. Saml. I, S. 282—5; Budstikken VI, 1825, S. 576 jfr. L. Daae: Gejstliges Kaldelse i den norske Kirke efter Reformationen, Kra, 1879, S. 33.
7. D. Thrap: Bergenske Kirkeforhold i det 17de Aarh., Kra. 1879, S. 32.
8. L. Daae: Gejstliges Kaldelse, S. 76 fig. jfr. L. Daae: Trondhjems Stifts gejstl. Hist., S. 67—68, 94, 116; A. Erlandsen: Biogr. Efterretn. om Gejstligheden i Tromsø Stift, Kra. 1857, S. 103.
9. Danske Saml. II, 1866—67, S. 29.
10. D. Thrap: Bergenske Kirkeforh., S. 45 fig., 60 fig.
11. Budstikken V, 1824, S. 805.
12. Se om Hans Nyrop og hans Børn ovfr. Bilag I samt A. Erlandsen: Gejstligheden i Tromsø Stift, S. 103; Personalhist. Tidsskr. II, 1881, S. 217—218; Blochs og Næraas Samlinger paa Universitetsbiblioteket (Additamenta Nr. 138) jfr. Kirkehist. Saml. I, 1849—52, S. 312; Imm. Barfod: Den falsterske Gejstligheds Personalhist. II, 1854, S. 160. Efterretningerne i Blochs og Næraas Samlinger ere ikke ganske paalidelige. Kirstine Nyrops Mand kaldes i dem Hr. Poulsen istedenfor Povl Pedersen, og hendes Dødsaar sætte de til 1758 istedenfor 1757. De lade Benedikte Nyrop blive gift med en Smith, men det var Søsteren Doro-

tea Sofie. Naar det om denne sidste hedder i Personalh. Tidsskr. II, S. 217: »Det er maaske den Dorothea Sofie Nyrop, der blev begravet med alle Kirkens Klokker« i Stavanger »i Urtegaarden« 21de Marts 1752 85 Aar gammel«, da er dette næppe muligt, her maa formentlig skjule sig en Fejl. Den, der i 1752 er 85 Aar, maa være født 1667, men den Gang opholdt Hr. Hans Nyrop sig endnu i Kjøbenhavn som ung Student, og Datteren omtales i Skiftet 1701 efter hans Død (Bilag I) som en forlovet ung Pige; havde hun været født 1667, vilde hun 1701 have været 34 Aar gammel.

13. Chr. Bruun: Kurt Sivertsen Adelaer, 1871, S. 437.

14. L. Daae: Trondhjems Stifts gejstl. Hist. S. 129 fig.

15. D. Thrap: Bergenske Kirkeforh. S. 108 fig.; Personalhist. Tidsskr. I, 1880, S. 10—17 jfr. Dske Saml. IV, S. 84 og Yngv. Nielsen: Bergen, Kra, 1877, S. 437—438.

16. Kbhvns Dipl. III, S. 485 jfr. H. H. Blache: Bidrag til Skole-tugtens Hist. i ældre Tid (i Dsk Hist. Tidsskr. 3 R. IV, S. 109 fig.)

17. Personalhist. Tidsskr. I, S. 10—17; den her S. 10 nævnte Pro-tokol fra Bergens Kapitel, findes i Norges Rigsarkiv, Bergens Bispe-arkiv 5.

18. Chr. Bruun: Falsteriana, 1869, S. 118, 126.

19. H. Matzen: Kbhvns Universitets Retshist. II, S. 133 fig. jfr. Nær og Fjærn Nr. 98 for 17de Maj 1874.

20. Personalhist. Tidsskr. II, S. 217; Fruekirkes Kirkebog for 1706 (paa Universitets Bibl.) og Lengnicks Uddrag af Kirkebøger, Frue Kirke i Kbhvn. (Geh. Ark.).

21. Denne Del af Stamtavlen er grundet paa en mig velvillig med-delt (norsk) Stamtavle over Familien Fleischer, jfr. Lengnicks Stamtavle Fleischer. Om Læge Cordsen kan efterses hos F. Kiær: Norges Læger, Kra. 1873, S. 82; om Kapt. A. Nissen hos H. G. Garde: Den danske og norske Sømagt IV, 1835, S. 690 o. fl. St.

22. Fr. Barfod: Danmarks Gejstlighed II, S. 104.

23. Dske Lov 2—20—6; Ny kirkehist. Saml. II, S. 634.

24. D. Thrap: Bergenske Kirkeforh. S. 5 fig. jfr. H. F. Rørdam: Mester Arreboes Levnet, 1857, S. 94 fig., 108 fig.

25. D. Thrap: Bergenske Kirkeforh. S. 101 jfr. 131 fig., 137, 138. Kirkehist. Saml. I, S. 313. — Ejde kaldes sidstnævnte Sted ligesom i Ann. Eccl. Dan. IV, S. 253 for Ejdsfjord.

26. D. Thrap: anf. St. S. 69, 138.

27. D. Thrap: anf. St. S. 129.

28. Fr. Barfod: Danmarks Gejstlighed, 2den Aarg. 1849, S. 104.

29. Chr. Giessing: Jubel-Lærere II, 2, 1783, S. 226 fig., Worms Lexikon I, 1771, S. 499—500.

30. Kirkehist. Saml. I, S. 313. Mærkeligt nok omtales hans Magistergrad ikke i Universitetsprogrammet (Bilag X).

31. L. Daae: Trondhjems Stifts gejstl. Hist. S. 151; Worms Lexikon I, 1771, S. 445—446.

32. Pontoppidan: Ann. eccles. Dan. IV, S. 254.

33. A. Faye: Kristiansand Stifts Bispe- og Stiftshist., Kra, 1867 S. 296.

34. C. Nyrop: Danmarks Kridtpibefabrikation, 1881, S. 11.

35. A. Faye: Kristiansand Stifts Bispehist. S. 309; Kirkehist. Saml. I, S. 314; B. Moe: Tidsskr. f. Personalhist. ny Række, S. 251; H. P. Selmer: Stamtavle over de danske og norske Forgøeninger af Slægten Selmer, 1868, S. 31—32; Lengnicks Uddrag af den kgl. Enkekasses Bøger (Geh. Ark.). — Naar det hos Faye meddeles, at Datteren Charlotte døde 1742, er dette ikke korrekt: »Fru Charlotte Nyrop, Assessor Undahls* var efter Kristiansands Ministerialbog Fadder ved en Daab d. 8de Oktbr. 1749. Efter Bloch og Næraas Samlinger paa Universitetsbiblioteket (Additamenta Nr. 138) overlevede hun sin Mand. Hun døde den 15de Juni 1771 paa Gaarden Egerssi i Agerhus Stift (Adresseavisen 1771 Nr. 146). Jacob Iversen (Jersin?) Undahl blev Kancelli-Assessor d. 6. Juni 1731 (Wielands Extraord. Relat. 1751, S. 50). — Bolette Helenes første Barn, Elisabet Sofie, er efter den ovenfor nævnte Ministerialbog født den 20de Januar 1752 i Kristiansand; et senere Barn, Antoinette Friderika, er efter Sandefjords Ministerialbog født i Sandefjord den 15de Juni 1762, begge Steder kaldes hun Bolette Helene og maa herefter formentlig bestemt skilles fra den i Nyborg den 19de Avgust 1716 døbte Søster Bodil Magdalene, der maa være død før den 29de Marts 1733, Faderens Dødsdag. I Forbigaaende kan det bemærkes, at »Fru Bolette Helene Nyrops Datter« kun forekommer denne ene Gang i Sandefjords Kirkebog. Den Frølichske Familie har altsaa næppe haft fast Ophold i Sandefjord. Jørgen Didrik Frølich blev virkelig Kaptajn den 10de Marts 1738 og blev i Naade efter Ansøgning afskediget den 4de April 1753 (Kbhvns maanedl. Postrytter, 4to, 1738, S. 20; 1753, S. 27).

36. Personalhist. Tidsskr. II, Side 214, 219, 220—221; Lengnicks Uddrag af den kgl. Enkekasses Bøger (Geh. Ark.) og hans Stamtavle over Familien v. Krogh. — Efter Universitetsmatriklen blev Benedictus Nyrop immatrikuleret den 31te Juli 1737 18 Aar gammel, Alderen

er imidlertid næppe korrekt, ti han findes formentlig ikke i Nyborg Ministerialprotokol, han maa vistnok være født 1720 i Kristiansand.

37. Se ovenf. Bilag XI og B. Svendsens Kristiania Stifts Præstehistorie (II, 2, S. 1396 og 1551), der i Haandskrift findes i det norske Rigsarkiv. — Peder Hjort blev som Rektor i Kristiansand, til han 1733 blev Sognepræst i Fedt, i Rektoratet blev han efterfulgt af Peter Gracchius (A Faye: Kristiansand Stifts Bispehist. S. 308; Norsk hist. Tidsskr. 2 R. III, S. 76, 78).

38. M. Arnesen og I. H. Breder: Stamtavler over Familien Breder og de med den beslægtede Familier Preus og Arktander, Kra. 1876. S. 145 jfr. 144, 184; naar der her gaaes ud fra, at H. A. Hjort, inden han ægtede Sara Pøvlsdatter Arktander, havde været gift med dennes Tante (Sara) Nielsdatter Arktander, er dette næppe rigtigt; Pastor Hjorts ovfr. S. 28 nævnte Livsoptegnelser indeholde Intet herom, og det taler da heller ikke for Sagen, at hans formentlige første Hustru var over 20 Aar ældre end han.

39. Budstikken IV, 1823, S. 822. Den, der 1713 kaldte Hans Andreas Hjort, var efter hans Optegnelser »Velbaarne Fru Bispinde Munch som Patronesse til Gierdrums Hoved-Kirche«.

40. M. Arnesen og I. H. Breder: Stamtavler over Familien Breder o. s. v., S. 156.

41. Jubel-Festes Prædiken Anno 1749 den 28de Octobris Holden udi Nordrehougs Hoved-Kirke af Peter Jespersen Nyrop, Sogne-præst til Nordrehoug og Provst over Ringerige, Hadeland og Hallingdalen. Christiania. Trykt hos Jens Berg, Kongl. Majest. priv. Bogtrykker (4to, 40 upaginerede Sider). — Overalt i Rigerne holdtes lignende Prædikener og alene for Norges Vedkommende er mindst 14 af de holdte Prædikener blevet trykte, ligefra dem, der holdtes i Landets Hovedkirker (Trondhjem, Kristiania o. s. v.) til den, der blev holdt i Sandefjord; den sidste er en hel lille Danmarks og Norges Historie.

42. Charlotte Dorotea Biehls Breve i Dsk. histor. Tidsskr. 3 R. IV, 1865—66, S. 227 fig.

43. Ny kirkehist. Saml. III, S. 842—843.

44. Efter »Danmarks og Norges gejstlige Staat« blev J. A. Smith vistnok i 1768 personel Kapellan hos P. J. Nyrop; efter samme Kilde forblev han efter Provst Nyrops Død som residerende Kapellan ved Eker og Fiskum Menigheder til ind i 1791. Saa blev han Præst i Nannestad i Øvre-Romerige, hvor han endnu var i 1802. Hans og Sara Louise Nyrops Bryllup stod den 1ste Avgust 1777 i Helliggejstes Kirke i Kjøbenhavn (Lengnick's Uddrag af Kirkebøger i Geh. Ark.).

45. Conradine B. Duncker: Gamle Dage, Kra. 1871, S. 331—32.
46. L. Koch: Den danske Kirkes Hist. i Aarene 1801—1817. S. 179 fig.; N. M. Petersen: Bidr. t. d. dsk. Litt.s Hist. V, 1, 2den Udg, 1870, S. 176 fig.; o. fl. St.
47. Hun findes ikke i Lengnicks Uddrag af Kjøbenhavns Kirkebøger (Geh. Ark.) og nævnes heller ikke i Datidens Vejvisere.
48. Det er urigtigt, naar der i Imm. Barfods Den falst. Gejstligheds Personalhist. (II. S. 246), i Erslevs Forfatterlexikon (Supl. II, S. 570) og i Wibergs Dsk Præstehist. (III, S. 477) siges, at han fik *non contemn.* Universitetets vedkommende Examinationsprotokol viser, at han den 5te Avgust 1772 fik *haud illaud.*, saaledes som det ogsaa rigtigt staaar at læse i Erslevs Forfatterlexikon (II. S. 480).
49. Dissertatio de universitate religionis, cujus particulam primam publice examinandam offert Christophorus Nyrop defendente Marco Volqvartz in auditorio colleg. Elersian. Die Augusti MDCCLXXXVIII (32 S. 8vo). Datoen er ladt in blanco.
50. B. Svendsen: Kristiania Stifts Præstehistorie II, 2, S. 1460 (Haandskrift i det norske Rigsarkiv).
51. Regimentsfeltkær Schwanitz nævnes sidste Gang i Kjøbenhavns Vejviser for 1773; han boede da paa Ulfeldsplads (Graabrødretorv) Nr. 125, og efter samme Kilde vedblev hans Enke nu at bo sammesteds i henved 16 Aar. Hun nævnes sidste Gang i Vejviseren for 1789. Hun døde imidlertid den 10de Maj 1788, og muligvis hos Svigersønnen i Vallensbæk. I Vallensbæk Kirkebog har han nemlig indført Følgende: »1788 10de Maj, Pintseften Kl. 6½, døde min kjære og længe svage Svigermoder *Johanne Schwanitz* født *Lund* i sit 62de Aar, blev begravet den 15de Mai. Hun skal staae her som skreven i mit Hjerte som mit Levnets og mine Børns Velgjører. Himmelsk Glæde [og] Mættelse være over hende, og derhen samle vor Gud os, baade Fædre og Børn.« — Christopher Nyrops Bryllup nævnes i Lengnicks Uddrag af Kirkebøger (Geh. Ark.).
52. I et Brev af 18de Juni 1881 skriver en af hans Sønner: »Jeg og, saavidt jeg veed, ogsaa alle mine Søskennde vide saalidet om vore Forældre, at det er ganske besynderligt. De ældre Børn maatte jo vide en heel Deel om Fader, nemlig Hanne, Petronelle og Vilhelm, men de ere jo døde for saa mange Aar siden.«
53. B. S. Ingemanns Levnetsbog, 1862, S. 119 jfr. S. 33, 79, 109.
54. L. Koch: Den dske Kirkes Hist. S. 42 fig., 67, 125, 133, 137, 145, 160, 192, 200, 202; Kirkehist. Saml. 3 R. II, S. 238 fig.
55. Biskop Balle stod Fadder i 1788 til Datteren Johanne, og i

1792 stod baade han og hans Hustru Faddere til Datteren Petronelle Henrikke.

56. Danske Samlinger VI, 1870—1871, S. 260 jfr. E. Schebel: Bastholm og Balle (Dsk Maanedsskr. 1868, II); L. Koch: Biskop N. E. Balle, 1876; A. Exner: Det kgl. Vaisenhus, 1881, S. 70—71.

57. F. W. Bodemann: Joh. Casp. Lavater, Gotha 1856, S. 247, 305.

58. I Glostrup Kirkebog har Christopher Nyrop skrevet: »Hun døde fra mig ... i Barselseng med 10de Barn«. Har der været et 10de Barn, maa det være født i Gran i Norge og være død tidlig. De paa Stam-tavlen givne Fødsels- og Dødsdatoer ere efter Udskrifter af vedkommende Kirkebøger; i Lengnicks Personalhist. Bidrag til Danms. og Norges Gejstlighed, 1853, S. 56 nævnes en Del af Datoerne, men de ere ikke alle rigtige. — I Fortsættelse af det ovennævnte Sted i Glostrup Kirke-bog skriver Christopher Nyrop: »Vi vare 14 Aar her samlede og hendes Alder 31«, heraf ses, at hun var født 1763.

59. I Erslevs Forfatterlexikon (Supl. II, S. 570 jfr. Lengnicks Personalhist. Bidrag til Danms. og Norges Gejstlighed, 1858, S. 43) læses: »gift 2den Gang i Viby i Fyen 23de Oktober 1794, i Følge Ud-drag af Kirkebogen, andensteds: 1795«, men dette er urigtigt. Viby Kirkebog ansætter just Bryllupet til 1795, og Pastor Nyrops egne Op-tegnelser, der strække sig over 1794, vise, at dette er rigtigt, de lyde for den nævnte Tid saaledes: »[1794, October] den 22de tog mig en Hviile Dag og reiste med mine Børn til Thorslund. — den 24de. 4de Undervisning med Confirm[anderne] over den Udvortes Gudsdyrkelse og begyndte med Pligterne mod os selv. Om Eftermiddagen hos de Syge i Vess[inge] og Eibye.« Optegnelsernes Fortsættelse (de haves til 4de Januar 1795) viser yderligere, at han ikke paa den Tid var gift. Ved-kommende Tilførsel i Viby Kirkebog lyder helt saaledes: »Den 23de October [1795] copuleret Sogne Præsten Hr. Christopher Nyrop til Glo-strup i Siælland og Jfr. Catharine Elisabeth Magdalene Heilmann paa Brolykke i Vibye Kirke. De havde ellers Kge Brev at vies i Huuset. Bemeldte Hr. Nyrop foreviste Skifte Brevet in originali af 24de Septbr. 1795 samt Beviis for 133 Rdl. 2 $\frac{1}{2}$ indsatte i Enke Cassen for sin Kiæreste. Forlovere Hr. Pastor Heilmann og Hr. Land Inspecteur Utke til Brolykke.«

60. F. G. Welcker: Zoegas Leben I, 1819, S. 164, 165, 183, 189—190, 210, 213; A. D. Jørgensen: Georg Zoega, 1881, S. 41; S. V. Wiberg: Dsk Præstehistorie II, S. 81 (her kaldes J. E. Heilmann »begaвет men letsindig«). Nyerups Litteraturlexikon.

61. Det var nok forøvrigt mere hendes Mand end hende, der tog

sig af Musiken. Det synes i det Hele, som om ogsaa han har yndet selskabelig Munterhed, og naar Livet i Riserup her er fremhævet, er det, fordi Traditionen tier om Livet i Vallensbæk og Glostrup. Efter Fadderne at dømme ved hans første 9 Børns Daab har der til Præstegaardene her været knyttet en ikke saa ringe Kreds; mellem Fadderne findes foruden Biskop Balle og Hustru Justitsraad Haaber og Hustru, Borgermester i Kjøbenhavn, Konferensraad H. C. Hersleb, Sekretær Hersleb, Kapellan ved Helliggejstes Kirke H. H. Müller, Justitsraad, Assessor i Højesteret P. H. Graah, Sekretær Aagaard, Provst H. H. Bekker i Brøndby med Hustru, Kammerraad, Renteskriver U. F. Fleischer, Fuldmægtig i Hof- og Stadsretten Andersen, Hørkræmmer Svane-kjær og Hustru, Malermester Svane-kjær m. Fl. Som man ser, har der været et anseligt kjøbenhavnsk Bekjendtskab. — I hans Optegnelser læses under 2den Noveraber 1794: »Professor Molbæch var hos mig fra Sorøe.«

62. Nørre Vedby og Nørre Alslev var et godt Kald. til Præstegaarden hørte 17 Tdr. Hartkorn med 162 Tdr. Land (Joh. Ph. Hage: Ny Maribo Amt 1844, S. 222).

63. S. V. Wiberg: Dansk Præstehist. I, S. 305; naar Pastor Zimmermanns tredie Hustru Birgitte Eleonore Engelsted i det her nævnte Værk gjøres til Datter af General Niels Engelsted og Kornelia Marie Nyrop, er dette en Fejl, Moderen hed Kornelia Marie Abel.

64. C. Nyrop: Johan Adam Schwartz 1875; den Dreng hos J. G. Schwartz, som omtales her (S. 8 og 9), er den senere Professor Nyrop. Bidrag til en Udsigt over hans Livshistorie findes foruden i Erslevs Forfatterlexikon (Supl. II, S. 568—570) i det af ham udgivne Værk »Bandager og Instrumenter« (I, 1864, Fortalen; III, 1877, S. 231). — Hos Schwartz var han i Lære sammen med *Marius Fogtmann* (f. 17 Januar 1810, † 2 Marts 1836), en Skolelærersøn fra Ribebegnen (se Lengenicks Stamtavle over Familien Fogtmann), som blev forlovet med hans Søster Gine. Han døde som Huslærer i sin Fødeegn under Forberedelserne til at tage polyteknisk Examen.

65. C. Nyrop: Meddelelser fra Industriens Omraade, 1876, S. 87.

66. Københavnsposten 1840 Nr. 94 (4de April); Berl. Tid. 1847 Nr. 99 og 102 (2den og 5te Maj); Maanedsskr. og Ropertor. for Almue-Skolelærere, 8de Aarg. 1846—47, S. 33—39, 89—93, 132—144, 191, 241—252, 273—285.

67. P. Chr. Erslev: Hvorledes jeg blev Musiker, Kjøge 1870, S. 8.

68. Bryllupsdagen sættes i Wibergs Præstehistorie (III, S. 417) til den 14de Januar 1833.

69. Kjøbenhavnsposten 1837 Nr. 323 (22de Novbr.). — I Fædrelandet I, 1840 Nr. 105 (19de Marts) skrev han til Fordel for Asylerne og i Berl. Tid. 1842 Nr. 193 (24de Juli) imod Bibeholdelsen af den Skik at ofre til Præsten i Kirken.

70. Chr. Nyrop: Sang og Tale i Marstal Frederiksskole den 6te Oktober 1862. Ærøskjøbing, 22 S.

71. Chr. Nyrop: Afskedsprædiken i Marstal Kirke den 28de Oktbr. 1866. 12 S. 8vo. — Ogsaa hans Afskedsprædiken paa Holmsland den 20de Januar 1856 foreligger trykt: Mine Sorger og mine Glæder, Ringkjøbing 1856, 15 S. 8vo.

72. I sin Visitatsbog (Sjællands Stifts Bispearkiv) skriver Biskop Balle, da han den 19de September 1800 havde visiteret i Glostrup: »Sogne-Præsten Hr. Provst Nyrop prædikede over Joh. 19, 27 opbyggeligt og rørende; men hans Maal falder mig vanskeligt. Han catechiserer godt og messer nogenledes.«

73. Erslevs Forfatterlex., Supl. II, S. 571.

74. A. Strunck: Beskr. Katalog over Portrætter af Danske, Norske og Holstenere, 1865; Smith og C. Blad: Den danske Lægestand, 1872; Ph. Weilbach: Dansk Kunstnerlexikon 1877--78; V. Richter: Juridisk Stat; C. Nyrop: Bandager og Instrumenter III, 1877, S. 230.

Ejterskrift. Efter at Ovenstaaende var trykt, har jeg fra Hr. Cand. jur. *E. A. Thomle* i Kristiania, der allerede i Personalhist. Tidsskr. (II, S. 217 fig.) har givet gode Oplysninger til Slægten Nyrops Historie, modtaget en Meddelelse, hvorefter den ovenfor S. 15—16 omtalte Student Peter Nyrop virkelig har haft en Søn Hans (døbt i Stavanger Domkirke den 14de Maj 1710), nemlig Skomageren *Hans Pedersen Nyrop* paa Tyholmen i Arendal; han blev begravet i Arendal 35½ Aar gammel den 22de Oktober 1746. Imellem hans Børn findes efter Hr. Thomles Opgivelse imidlertid ingen Christopher, og for saa vidt er der endnu et Hul i Forbindelsen mellem den paa Stamtavlen opførte norske Gren af Slægten og den øvrige Slægt, men forhaabentlig vil ogsaa dette en Gang blive fyldt.

PERSONFORTEGNELSE.

I dette Register ere kun de Personer optagne, som nævnes paa de foregaaende Sider, ikke de, der kun forekomme paa Stamtavlen.

- Aagaard**, Sekretær, 135.
Aalborg, Niels Michelsen, 8.
Aamodt, Kaptajn, 37.
Abel, Kornelia Marie, 135.
Ahlmann, Helene, 55.
Andersen, Fuldmægtig, 135.
Arktander, Niels Sømand, 34, —
 Povl Nielsen, Præst, 27; — Sara
 Povlsdatter, 27, 30, 132.
Arthur, Louise, 30.
- Balle**, N. E., Biskop, 45, 46, 49,
 115, 133, 135, 136.
Bartolin, J., Professor, 34, 100;
 — K., Professor, 20, 100.
Bastholm, Chr., Konfessionarius,
 38 fig.
Bekker, H. H., Præst, 135.
Bering, Kommandant, 20.
Bircherod, Jens, Biskop, 20, 22, 92.
Bleking, Claus Nielsen, Rektor, 12,
 14, 99.
Blume, H. W., Snedkermester, 125.
Boalt, Rektor, 111.
Bob, Madam, 122.
Boesen, Povl, Raadmand, 19.
Boisen, P. O., Biskop, 43, 44.
Bredal, Erik, Biskop, 6; — Joa-
 kim, 63.
Breger, Madam, 28.
- Bremer**, Frederik, Kommissær, 72,
 74.
Brinck, Daniel, Løjtnant, 51, 52,
 119, 120; — Peder, Præst, 96.
Bruun, A., Højesteretsadv., 109;
 — Jørgen, 20.
Buchholt, Niels, Amtsforvalter, 20.
Burrénæus, Rud., Subrektor, 12, 99.
- Christensen**, Hans, 73, 74.
Cordsen, P., Læge, 130.
- Dunker**, Konradine, 37.
- Edwardsen**, Edvard, Konrektor, 12,
 14, 99.
Eeg, Peter, Vagtmester, 111, 112,
 115.
Engelsted, Birgitte Eleonore, 135;
 — Kornelia Marie, 135; — Niels,
 General, 135.
Erlandsen, E., Renteskriver, 110.
Erslev, P. Chr., Organist, 55.
- Falster**, Kristian, 14.
Faye, A., Præst, 21.
Femmer, Else, Petronelle, 111; —
 Nikolaj, Rektor, 26.
Fleischer, Familien, 130; — U. F.
 Renteskriver, 135.
Fogh, Degn, 119, 123.
Fogtmann, J. M., 135.

- Foss, Madam, 122.
 Friis, Bodil, 19.
 Frølich, Antoinette Frederikke, 131;
 — Elisabet Sofie, 131; — J. D.,
 Kaptajn, 25, 131.
- G**abel, Fr., Vice-Statholder, 85.
 Gandrup, Skolelærer, 45.
 Glad, Malene, 18, 85; — Povl Han-
 sen, Præst, 17, 85, 101.
 Glahn, H. C., Præst, 43.
 Graah, P. H., Højesteretsassessor,
 135.
 Gracchius, Peter, Rektor, 26, 104,
 132.
 Grandjean, Kammerraad, 124.
 Grundtvig, N. F. S., 44; — O.,
 Provst, 124.
 Guldberg, J. A., 112, 115,
- H**aaber, Justitsraad, 135.
 Hameken, Johan, Kjøbmand, 73, 74.
 Hansen, Søren, Præst, 6.
 Harboe, Peter, Præst, 7.
 Hartvigsen, Arnt, Præst, 63, 85.
 Heilmann, Arnt Christopher, 124;
 — Aug. Vilh., Silkekræmmer,
 124; — Elisabeth 49, 50, 53,
 117, 121, 134; — Jette, 122; —
 Joh. Ernst, Præst, 49, 134.
 Hersleb, H. C., Konferensraad, 135;
 — Peter, Biskop, 19; — Sekre-
 tær, 135.
 Hjort, Bolette, 19; — Elisabet
 Kirstine, 19, 30, 102, 104, 106;
 Hans Gregersen, Præst, 19, 102;
 — Peter, Rektor, 26, 132.
 Hjort, Anna, Mallene, 27, 107, 115;
 — Hans Andreas, Præst, 27 fig.,
 132; — Margrete Sofie, 27; —
 Sofie Hansdatter, 27, 33.
- Hof, Andreas, Stiftsprovst, 20.
 Holbech, J. C., Sadelmager, 119;
 — M. C., Kunstdrejer, 119.
 Holberg, Ludvig, 14, 97.
 Holmer, Hans, Raadmand, 20.
 Homle, Mads, Præst, 63, 85.
- I**ngemann, B. S., 43; — S., Præst,
 43.
- J**acobsen, Morten, 73, 74.
 Jensen, Tobias, Rektor, 21; —
 Troels, 113.
 Jespersen, Peter, Hof-Prædikant, 19.
 Josiades, E. L., 94.
 Juel, Peder, Betjent, 111, 112, 115;
 Jørgensen, Anders, Borgermester,
 27.
- K**inch, O. P., Birkedommer, 123.
 Knoph, Elisabet, 6.
 Kolbjørnsen, Anna, 26.
 Krabbe, Anton, 52.
 Kregdjal, Hans, Over-Inspektør, 107.
 Krog, Peder, Biskop, 11.
 Krogh, Arn. Chr., General, 37, 110.
- L**assen, P. B., Stiftsprovst, 126.
 Laurberg, P., Provst, 55.
 Lavater, Joh. Casp., 46, 47.
 Lintrup, Søren, Biskop, 14, 21, 99,
 100.
 Lüttichau, H. H. v., Stiftamtmand,
 126.
- M**asius, D. H. G., Professor, 100.
 Michelsen, Hans, 72, 73; — N., So-
 renskriver, 109.
 Molbech, Chr., Professor, 135.
 Molinæus, Peter, 8, 9, 67, 82, 84.
 Mule, Hans, Professor, 15.

- Munck, H. N., Biskop, 22; — Bispinde, 132.
- Musæus, C. J., 87, 88.
- Müller, H. H., Kapellan, 135; — Peder Pedersen, Kjøbmand, 27, 28.
- Mynster, J. P., 44.
- Möckelbosta, Iver Olsen, 63.
- Møller, M., Borgermester, 123.
- Neocomius**, 5.
- Nissen, Andr., Kaptajn, 130.
- Nyerup, Rasmus, Professor, 4.
- Nyrop, Adelucia Birgitte, 25, 26, 110; — Anna Maria, 63, 83; — Anna Vilhelmine, 110; — Benedikte, 63, 81; — Bendix (Benedikt), Stadsmaaler, 25, 37, 102, 111, 131; — Birgitte, 25, 63, 82, 86, 87; — Bodil Magdalene, 131; — Bolette Helene, 25, 131; — Camillus, Professor, 52, 53, 118, 121, 124; — Charlotte, 25, 131; — Christopher, Biskop, 11 fig. 16 fig., 85, 87, 88, 91, 93, 96, 97, 104, 105, 126; — Christopher, Barn, 29; — Christopher, Provst, 30, 40 fig., 115, 116, 133, 134, 135, 136; — Christopher, Præst, 51, 54 fig., 116, 120, 123; — Dorteia Sofie, 63, 82; — Elisabet, 63, 82; — Elisabet Kirstine, 29; — Elisabet Kirstine, 37, 110. — Gine (Jørgine), 53, 118, 135; — Hanne (Johanne) 51, 133; — Hans, Præst, 3 fig., 63 fig.; — Hans (Johannes), Skomager, 16, 136; — Hans Andreas, Exam. juris, 29, 30, 39, 40, 109; — Johanne Cathrine, 25; — Joh. Ernst, Læge, 51, 58, 123; — Karen, 53, 122; — Kirstine, 11, 63, 83; — Magdalene, 51; — Margrete Sofie, 30, 37, 38; — Peder, 4; — Peter, Student, 11 fig., 15, 16, 136; — Peter Jespersen, Præst, 20, 26 fig., 102, 104, 107, 115; — Petronelle, 51, 53, 122; — Petronelle, Henrikke, 134; — Sara, 30; — Sara Louise, 37, 132; — Vilhelm, Sømand, 51; — Vilhelmine, 51.
- Nyrop, Chr. Christensen, 4; — Christian, Løjtnant, 11; — Jens Larsen, Sanger, 4.
- Parelius**, Jakob, Præst, 63, 72, 85.
- Pedersen, Povl, Præst, 10; — Søren, Vicerektor, 12, 99.
- Petersen, Henrik, Fyrforvalter, 86, 87.
- Povlsdatter, Ellen, 19.
- Raben**, Peter, Admiral, 18, 101.
- Randulf, Niels, Biskop, 12, 18.
- Rasmussen, Anders, Tjener, 72.
- Ravn, Skolelærer, 119.
- Reuss, J. F., Professor, 104.
- Rosenkilde, Børge, Kjøbmand, 111, 112, 115.
- Rud, Søren, 31.
- Røgov, Gabriel, Præst, 72.
- Schack-Rathlou**, Gehejmerraad, 46.
- Schmidt, Christian, Biskop, 116.
- Schwartz, Regimentsfeltkær, 42, 133; — Johanne, 133; — Vilhelmine, 42, 47 fig., 134.
- Schwartz, J. G., Hof-Kunstdrejer, 53, 118, 119, 121, 135.

- Sehested, Kristian, Gehejmeraad, 19, 90, 101.
- Selmer, S. Chr., Kaptajn, 25.
- Slangendorph, Hans, Præst, 63, 81.
- Smith, Joh. Aagaard, Præt, 37, 132.
- Smith, Sgr., 63; — Henning, Kjøbmand, 111.
- Stenstrup, Provst, 120.
- Stocke, Povl Andersen, 63.
- Storm, Benedikte, 7, 63, 73, 79, 85, 98; — Mikkel Olufsen, Foged, 7; — Ole, Magister, 72, 74.
- Stoud, L., Biskop, 22.
- Suhr, Joakim, Rektor, 118.
- Svanekjær, Hørkræmmer, 135; — Malermester, 135.
- Sørensdatte, Maren, 6, 7.
- Sørensen, Peter, Borgermester, 20.
- Thiegel**, Marie, Andersdatte, 6.
- Thomle, E. A., Cand. jur., 136.
- Ulrick**, J. S., Skovrider, 119.
- Undahl, J. J., Sorenskriver, 25, 131.
- Utke, Landinspektør, 49, 134.
- Valentinsen**, Adelucia Maria, 25, 26; — Anna Vilhelmine, 110 fig. — Børge, Kjøbmand, 25.
- Vandal, Joh., Præst, 87, 100; — Joh. Ernst, 87.
- Vibe, Ditlev, Statholder, 91, 93, 96.
- Wellejus**, B. P., 94.
- Westen, Thomas von, Præst, 20.
- Worm, Kristian, Biskop, 21, 102; Ole, Professor, 15.
- Wøldike, M., Professor, 104, 105.
- Zimmermann**, S. F., Præst, 51.

DE I DEN NYROPSKE SLÆGT INDGIFTEDE

Kvinder.

Ahlmann, Helene.
Andersen, Kamma.
Curl, Ellen.
Fleron, Josefine.
Glad, Malene.
Heilmann, Elisabet.
Hjort, Anna Malene.
Hjort, Elisabet Kirstine.
Isachsen, Ane Kristine.
Jansen, Emilie.
Jørgensdatter, Ingeborg.
Klein, Marie.
Kromann, Juliane.
Larsdatter, Inger.
[Lærbøe], Anna Pedersdatter.
Møller, Sofie.
Rummelhof, Emma.
Schwanitz, Vilhelmine.
Storm, Benedikte.
Tobiesen, Klaudine.
Valentinsen, Adelucia Marie.

Mænd.

Bigum, Jens.
Borch, Martin.
Brinck, Daniel.
Cordsen, Peter.
Fleischer, Joh. Sechmand.
Frølich, Jørgen Didrik.
Hellesen, C. D.
Krabbe, Anton.
Krogh, Arn. Christian.
Larsen, Gert.
Nissen, Andreas.
Pedersen, Povl.
Petersen, Henrik.
Rosenkilde, Børge.
Selmer, Sigismund Christian.
Slangendorph, Hans.
Smith.
Smith, Johan Aagaard.
Undahl, Jacob Iversen.
Valentinsen, Børge.
Varming, Ludvig.
Zimmermann, Sam. Friedlieb.

PEDER NYROP.

II, 1 Hans Nyrop, Christian Nyrop (?)

III, 1 Peter Nyrop, III, 2 Christopher Nyrop, III, 3 Dorothea Sofie Nyrop, III, 4 Benedikte Nyrop, III, 5 Elisabet Nyrop, III, 6 Birgitte Nyrop, III, 7 Kirstine Nyrop, III, 8 Anna Maria Nyrop

IV, 1 Hans (Johannes?) Nyrop, IV, 2 Peder Jespersen Nyrop, IV, 3 Bodil Magdalene Nyrop, IV, 4 Datter, IV, 5 Son, IV, 6 Benedikt Nyrop, IV, 7 Christiane Charlotte Nyrop, IV, 8 Bolette Helene Nyrop, IV, 9 Johanne Cathrine Nyrop

V, 1 Petter Jørgen Nyrop, V, 2 Petter Jørgen Nyrop, V, 3 Dødsfødt Barn, V, 4 Petter Nyrop, V, 5 Christopher Johannesen Nyrop, V, 6 Christopher N., V, 7 Sara Nyrop, V, 8 Hans Andreas N., V, 9 Elisabet Kirstine N., V, 10 Sara Nyrop, V, 11 Christopher Nyrop, V, 12 Margarete Sofie N., V, 13 Sara Louise N., V, 14 Peder Ludvig N., V, 15 Elisabet Kirstine Nyrop, V, 16 Anna Vilhelmine Nyrop, V, 17 Adelucia Birgitte Nyrop

VI, 1 Johannes Nyrop, VI, 2 Cathrine Nyrop, VI, 3 Margrete Nyrop, VI, 4 Abel Cathrine Nyrop, VI, 5 Petronelle Henrikke N., VI, 6 Magdalene Johanne Sofie N., VI, 7 Othonia Maria N., VI, 8 Vilhelmine N., VI, 9 Johanne N., VI, 10 Peter Jespersen N., VI, 11 Petronelle Henrikke N., VI, 12 Petronelle Henrikke N., VI, 13 Vilhelm Peter Bartolomeus N., VI, 14 Johan Ernst N., VI, 15 Karen N., VI, 16 Vilhelmine Nyrop, VI, 17 Karon N., VI, 18 Jørgine N., VI, 19 Christopher Nyrop, VI, 20 Johan Ernst Nyrop, VI, 21 Camillus Nyrop

VII, 1 Christopher Nyrop, VII, 2 Elisabet Kirstine Nyrop, VII, 3 Johanne Claudine Nyrop, VII, 4 Petrea Tobine Nyrop, VII, 5 Louise Cathrine Nyrop, VII, 6 Doris Magdalene N., VII, 7 Ernst Christopher N., VII, 8 Camilla Elisabet N., VII, 9 Johannes Vilhelm Georg N., VII, 10 Karen Jørgine N., VII, 11 Christopher Nyrop, VII, 12 Holger Ahlmann N., VII, 13 Agnes Helene N., VII, 14 Martin Nyrop, VII, 15 Maria Henriette N., VII, 16 Datter, VII, 17 Ernst Emanuel N., VII, 18 Charlotte N., VII, 19 Thora Emilie, VII, 20 Camillus Nyrop, VII, 21 Franklin Nyrop, VII, 22 Camillus Nyrop, VII, 23 Hans Ernst Christopher Otto N., VII, 24 Mathilde N., VII, 25 Hansine N., VII, 26 Johan Ernst Nyrop, VII, 27 Hansine Mathilde N., VII, 28 Kamma Sofie Nyrop, VII, 29 Emma Nyrop, VII, 30 Christian Nyrop, VII, 31 Hans Louis Nyrop

VIII, 1 Helene Marie Nyrop, VIII, 2 Ernst Christopher Nyrop, VIII, 3 Vilhelm Ahlmann Nyrop, VIII, 4 Holger Franklin Nyrop, VIII, 5 Ella Mabel Elisabet Nyrop, VIII, 6 Johanne Nyrop, VIII, 7 Louis Klein Nyrop, VIII, 8 Ellen Marie Nyrop, VIII, 9 Kamma Nyrop, VIII, 10 Kari Emil Nyrop, VIII, 11 Asger Nyrop, VIII, 12 Povl Nyrop, VIII, 13 Ove Nyrop, VIII, 14 Benedikte Nyrop, VIII, 15 Anna Nyrop, VIII, 16 Ejnar Camillus Møller Nyrop, VIII, 17 Knud Nyrop, VIII, 18 Børge Christopher Nyrop

